

Tekst pierwotny: Dz.U.2001.115.1229

Tekst jednolity: Dz.U.2012.145

Wersja z dnia: 2014-12-31

USTAWA
z dnia 18 lipca 2001 r.
Prawo wodne

(tekst pierwotny: Dz. U. 2001 r. Nr 115 poz. 1229)

(tekst jednolity: Dz. U. 2005 r. Nr 239 poz. 2019)

(tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 145)

Poprzednia zmiana: 2014-12-25 przez Dz.U.2014.822 art. 12

DZIAŁ I
Zasady ogólne

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności kształtowanie i ochronę zasobów wodnych, korzystanie z wód oraz zarządzanie zasobami wodnymi.

1a. Ustawa reguluje sprawy własności wód oraz gruntów pokrytych wodami, a także zasady gospodarowania tymi składnikami w odniesieniu do majątku Skarbu Państwa.

2. Gospodarowanie wodami jest prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości.

3. Gospodarowanie wodami uwzględnia zasadę wspólnych interesów i jest realizowane przez współpracę administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności, tak aby uzyskać maksymalne korzyści społeczne.

4. Gospodarowanie wodami jest prowadzone w taki sposób, aby działając w zgodzie z interesem publicznym, nie dopuszczać do wystąpienia możliwego do uniknięcia pogorszenia ekologicznych funkcji wód oraz pogorszenia stanu ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio zależnych od wód.

5. Gospodarowanie wodami jest oparte na zasadzie zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniających koszty środowiskowe i koszty zasobowe.

Art. 2.

1. Zarządzanie zasobami wodnymi służy zaspokajaniu potrzeb ludności, gospodarki, ochronie wód i środowiska związanego z tymi zasobami, w szczególności w zakresie:

- 1) zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności;
- 2) ochrony zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz niewłaściwą lub nadmierną eksploatacją;
- 3) utrzymywania lub poprawy stanu ekosystemów wodnych i od wody zależnych;
- 4) ochrony przed powodzią oraz suszą;
- 5) zapewnienia wody na potrzeby rolnictwa oraz przemysłu;
- 6) zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką, sportem oraz rekreacją;
- 7) tworzenia warunków dla energetycznego, transportowego oraz rybackiego wykorzystania wód.

2. Instrumenty zarządzania zasobami wodnymi stanowią:

- 1) planowanie w gospodarowaniu wodami;
- 2) pozwolenia wodnoprawne;
- 3) opłaty i należności w gospodarce wodnej;

- 4) kataster wodny;
  - 5) kontrola gospodarowania wodami.
- 3.
  - 4.
  - 5.
  - 5a.
  - 6.
  - 7.

Art. 3.

1. Zarządzanie zasobami wodnymi jest realizowane z uwzględnieniem podziału państwa na obszary dorzeczy i regiony wodne.
2. Ustala się następujące obszary dorzeczy:
  - 1) obszar dorzecza Wisły obejmujący, oprócz dorzecza Wisły znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, również dorzecza Słupi, Łupawy, Łeby, Redy oraz pozostałych rzek uchodzących bezpośrednio do Morza Bałtyckiego na wschód od ujścia Słupi, a także wpadających do Zalewu Wiślanego;
  - 2) obszar dorzecza Odry obejmujący, oprócz dorzecza Odry znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, także dorzecza Regi, Parsęty, Wieprzy oraz pozostałych rzek uchodzących bezpośrednio do Morza Bałtyckiego na zachód od ujścia Słupi, a także wpadających do Zalewu Szczecińskiego;
  - 3) obszary dorzeczy:
    - a) Dniestru,
    - b) Dunaju,
    - c) Jarft,
    - d) Łaby,
    - e) Niemna,
    - f) Pregoty,
    - g) Świeżej,
    - h) Ücker- obejmujące znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej części międzynarodowych dorzeczy.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) sposób ewidencjonowania przebiegu granic obszarów dorzeczy;
  - 2) przyporządkowanie zbiorników wód podziemnych oraz wód przybrzeżnych - do właściwych obszarów dorzeczy;
  - 3) regiony wodne;
  - 4) regionalne zarządy gospodarki wodnej, wskazując regiony wodne objęte zasięgiem terytorialnym ich działania oraz siedziby poszczególnych regionalnych zarządów gospodarki wodnej;
  - 5) sposób ewidencjonowania przebiegu granic regionów wodnych.
4. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, Rada Ministrów kierować się będzie podziałem hydrograficznym kraju oraz zróżnicowaniem warunków hydrologicznych i hydrogeologicznych na obszarze dorzecza, a także lokalizacją zbiorników wód podziemnych i sposobem ich wykorzystania.
5. W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy zarządzanie zasobami wodnymi wymaga koordynowania działań określonych programem wodno-środowiskowym kraju oraz planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy:
  - 1) z właściwymi władzami państw członkowskich Unii Europejskiej, na których terytoriach znajdują się pozostałe części dorzeczy, o których mowa w ust. 2;
  - 2) z właściwymi władzami państw leżących poza granicami Unii Europejskiej, na których terytoriach znajdują się pozostałe części dorzeczy, o których mowa w ust. 2.

Art. 4.

1. Organami właściwymi w sprawach gospodarowania wodami są:
  - 1) minister właściwy do spraw gospodarki wodnej;
  - 2) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej - jako centralny organ administracji rządowej, nadzorowany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej;
  - 3) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej - jako organ administracji rządowej niezespołonej, podlegający Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
  - 4) wojewoda;
  - 5) organy jednostek samorządu terytorialnego.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej składa Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej, co dwa lata, nie później niż do dnia 30 czerwca, informację o gospodarowaniu wodami dotyczącą:

- 1) stanu zasobów wodnych państwa;
- 2) stanu wykorzystywania zasobów wodnych;
- 3) realizowania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;
- 4) współpracy międzynarodowej na wodach granicznych i realizacji umów w tym zakresie;
- 5) utrzymywania wód powierzchniowych oraz urządzeń wodnych;
- 6) prowadzonych inwestycji;
- 7) stanu ochrony ludności i mienia przed powodzią lub suszą.

3. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw i dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, w sprawach określonych ustawą.

3a. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w sprawach, o których mowa w art. 72 ust. 3, art. 74b ust. 1 i 4, art. 74c, art. 88n ust. 3, art. 88o ust. 1 oraz art. 164 ust. 9.

4. Właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starostów realizujących:

- 1) zadania z zakresu administracji rządowej, określone w ustawie;
- 2) kompetencje organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

4a. Odwołania od decyzji starostów realizujących zadania, o których mowa w ust. 4, wnosi się do dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, na którego obszarze właściwości następuje szczególne korzystanie z wód lub są podejmowane czynności wymagające pozwolenia wodnoprawnego albo czynności wymagające decyzji starosty w zakresie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1.

5. Zadania marszałka województwa, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 2, art. 140 ust. 2 i art. 186 ust. 3, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Art. 4a. W celu zapewnienia prawidłowego gospodarowania wodami, w tym w szczególności ochrony zasobów wodnych oraz ochrony ludzi i mienia przed powodzią, uzgodnienia z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej wymaga:

- 1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategia rozwoju województwa w zakresie zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i plan zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie zagospodarowania stref ochronnych ujęć wody, obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych i obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- 3) ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.) - dla przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, do wydania którego organem właściwym jest marszałek województwa lub dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Art. 5.

1. Wody dzielą się na powierzchniowe i podziemne.

2. Wody, z wyjątkiem wód morza terytorialnego i morskich wód wewnętrznych, są wodami śródlądowymi.

3. Śródlądowe wody powierzchniowe dzielą się na:

- 1) płynące, do których zalicza się wody:
  - a) w ciekach naturalnych, kanałach oraz w źródłach, z których cieki biorą początek,

1)

- 1a)** budowlach przeciwpowodziowych - rozumie się przez to kanały ulgi, kierownice w ujściach rzek do morza, poldery przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne posiadające rezerwę powodziową, suche zbiorniki przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz wrota przeciwpowodziowe i przeciwsztormowe;
- 1aa)** celach środowiskowych dla wód morskich - rozumie się przez to:
- a)** pożądany stan podstawowych cech i właściwości wód morskich, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych,
  - b)** presje i oddziaływania na wody morskie, w tym na dno i skałę macierzystą znajdujące się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych
- określone jakościowo lub ilościowo;
- 1b)** celach zarządzania ryzykiem powodziowym - rozumie się przez to ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- 1c)** ciekach naturalnych - rozumie się przez to rzeki, strugi, strumienie i potoki oraz inne wody płynące w sposób ciągły lub okresowy, naturalnymi lub uregulowanymi korytami;
- 1d)** dobrym potencjale ekologicznym - rozumie się przez to taki stan silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych lub sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji potencjału ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego potencjału, jest określony co najmniej jako dobry;
- 1e)** dobrym stanie chemicznym wód podziemnych - rozumie się przez to taki stan chemiczny jednolitych części wód podziemnych, który na podstawie oceny stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry;
- 1f)** dobrym stanie chemicznym wód powierzchniowych - rozumie się przez to taki stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji stanu chemicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry;
- 1g)** dobrym stanie ekologicznym - rozumie się przez to taki stan jednolitych części wód powierzchniowych innych niż silnie zmienione jednolite części wód powierzchniowych lub sztuczne jednolite części wód powierzchniowych, który na podstawie klasyfikacji stanu ekologicznego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony co najmniej jako dobry;
- 1h)** dobrym stanie ilościowym wód podziemnych - rozumie się przez to taki stan jednolitych części wód podziemnych, który na podstawie oceny stanu ilościowego tych wód, dokonanej z uwzględnieniem definicji klasyfikacji tego stanu, jest określony jako dobry;
- 1i)** dobrym stanie wód podziemnych - rozumie się przez to taki stan jednolitych części wód podziemnych, w którym stan ilościowy wód podziemnych oraz stan chemiczny tych wód jest określony co najmniej jako dobry;
- 1j)** dostępnych zasobach wód podziemnych - rozumie się przez to zasoby wód podziemnych stanowiące średnią roczną z wielolecia wielkość całkowitego zasilania wód podziemnych określonej jednolitej części wód podziemnych pomniejszoną o wielkość z wielolecia przepływu wód wymaganego dla osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych związanych z określoną jednolitą częścią wód podziemnych, tak aby nie dopuścić do:
- a)** znacznego pogorszenia stanu ekologicznego tych jednolitych części wód powierzchniowych,
  - b)** powstania szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych;

2)

- 2a)** dobrym stanie środowiska wód morskich - rozumie się przez to stan środowiska wód morskich, w którym wody morskie są czyste, zdrowe i urodzajne w odniesieniu do panujących w nich warunków, natomiast wykorzystanie środowiska morskiego zachodzi na poziomie zrównoważonym i gwarantującym zachowanie możliwości użytkowania i prowadzenia działalności przez człowieka, dla którego osiągnięcia podejmuje się działania oparte na podejściu ekosystemowym i w którym:
- a)** struktura, funkcje i procesy zachodzące w składających się na wody morskie

- 6a)** obszarze dorzecza - rozumie się przez to obszar lądu i morza, składający się z jednego lub wielu sąsiadujących ze sobą dorzeczy wraz ze związanymi z nimi wodami podziemnymi, morskimi wodami wewnętrznymi, wodami przejściowymi i wodami przybrzeżnymi, będący główną jednostką przestrzenną gospodarowania wodami;
- 6b)** obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi - rozumie się przez to określone we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego obszary, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi;
- 6c)** obszarach szczególnego zagrożenia powodzią - rozumie się przez to:
- a)** obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
  - b)** obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
  - c)** obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
  - d)** pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 6d)** ograniczaniu emisji do wód - rozumie się przez to działania mające na celu ograniczenie emisji bezpośrednio do wód lub do ziemi, w szczególności przez nieprzekraczanie dopuszczalnych wartości emisji, a także ograniczenia i warunki odnoszące się do sposobu oddziaływania, rodzaju lub innych niż rodzaj cech emisji oraz do ustanowionych na potrzeby działalności zakładów norm mających wpływ na wielkość emisji do wód lub do ziemi;
- 7)**
- 7a)** organizatorze - rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która podjęła się zorganizowania kąpieliska lub miejsca wykorzystywanego do kąpieli oraz uzyskała na to zgodę właściciela wody i przyległego gruntu lub która prowadzi kąpielisko lub miejsce wykorzystywane do kąpieli;
- 8)** osłonie hydrologiczno-meteorologicznej - rozumie się przez to zespół czynności polegających na wykonywaniu i udostępnianiu prognoz meteorologicznych oraz hydrologicznych, mających na celu informowanie społeczeństwa i administracji publicznej o zjawiskach meteorologicznych oraz hydrologicznych, a także ostrzeganie przed nimi;
- 9)** potokach górskich - rozumie się przez to ciek naturalne o łącznych poniższych cechach:
- a)** powierzchnia zlewni jest nie większa niż 180 km²,
  - b)** stosunek przepływu o prawdopodobieństwie wystąpienia 1 % do przepływu średniego z wielolecia jest większy niż 120,
  - c)** spadek zwierciadła jest nie mniejszy niż 0,3 %;
- 10)** powodzi - rozumie się przez to czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych;
- 10a)** profilu wody w kąpielisku - rozumie się przez to zespół danych i informacji, dotyczących cech fizycznych, geograficznych i hydrologicznych wody w kąpielisku oraz wód powierzchniowych, mających wpływ na jej jakość, wraz z identyfikacją i oceną przyczyn występowania zanieczyszczeń mogących wywierać niekorzystny wpływ na jakość wody w kąpielisku i stan zdrowia osób z niego korzystających;
- 10b)** sezonie kąpielowym - rozumie się przez to okres określony przez radę gminy w uchwale, o której mowa w art. 34a ust. 1, obejmujący okres między 15 czerwca a 30 września;
- 11)** przerzutach wody - rozumie się przez to ujmowanie i przemieszczanie wód powierzchniowych oraz niezanieczyszczonych wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych, w celu zwiększenia zasobów wodnych innych cieków naturalnych, kanałów, jezior oraz innych zbiorników wodnych;
- 12)** regionie wodnym - rozumie się przez to część obszaru dorzecza wyodrębnioną na podstawie kryterium hydrograficznego na potrzeby zarządzania zasobami wodnymi lub całość obszaru dorzecza;
- 13)** rowach - rozumie się przez to sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna mniejszej niż 1,5 m przy ich ujściu;

13a)

13b)

13c) ryzyku powodziowym - rozumie się przez to kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;

13ca) siedlisku - rozumie się przez to siedlisko w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

13d) silnie zmienionej jednolitej części wód powierzchniowych - rozumie się przez to jednolitą część wód powierzchniowych, której charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka;

13da) stanie środowiska wód morskich - rozumie się przez to ogólny stan środowiska wód morskich, z uwzględnieniem struktury, funkcji i procesów zachodzących w składających się na te wody ekosystemach morskich wraz z naturalnymi czynnikami fizjograficznymi, geograficznymi, biologicznymi, geologicznymi i klimatycznymi, jak również uwarunkowaniami fizycznymi, akustycznymi i chemicznymi, w tym uwarunkowaniami będącymi wynikiem działalności człowieka;

13e)

13f)

13g) stanie ekologicznym - rozumie się przez to określoną jakość struktury i funkcjonowania ekosystemu wodnego związanego z jednolitymi częściami wód powierzchniowych;

13h) stanie ilościowym wód podziemnych - rozumie się przez to określony poziom, w jakim pobór wody ma wpływ na jednolitą część wód podziemnych;

13i) stanie wód podziemnych - rozumie się przez to ogólny stan jednolitych części wód podziemnych, który określa się na podstawie oceny stanu ilościowego wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego tych wód, przy czym o ogólnym stanie decyduje gorszy ze stanów;

13j) substancjach priorytetowych - rozumie się przez to substancje lub grupy substancji, których emisje do wód należy stopniowo ograniczać, a w przypadku priorytetowych substancji niebezpiecznych - stopniowo usuwać ze środowiska wodnego w celu ich wyeliminowania;

13k) substancjach szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego - rozumie się przez to substancje lub grupy substancji, które są toksyczne, trwałe oraz zdolne do bioakumulacji, a także inne substancje lub grupy substancji, które należy równoważnie traktować;

13l) substancji zanieczyszczającej - rozumie się przez to substancję mogącą spowodować zanieczyszczenie, w szczególności:

- a) organiczne związki chlorowcowe lub substancje, które mogą tworzyć takie związki w środowisku wodnym,
- b) związki fosforoorganiczne,
- c) związki cynoorganiczne,
- d) substancje lub preparaty, lub produkty ich rozkładu, o udowodnionych właściwościach rakotwórczych lub mutagennych lub właściwościach mogących zakłócać w środowisku wodnym lub przez to środowisko funkcje: steroidogenowe, hormonów tarczycy, reprodukcyjne lub inne funkcje endokrynologiczne,
- e) trwałe węglowodory oraz trwałe i bioakumulujące się toksyczne substancje organiczne,
- f) cyjanki,
- g) metale lub ich związki,
- h) arsen lub jego związki,
- i) produkty biobójcze lub środki ochrony roślin,
- j) substancje w zawiesinie,
- k) substancje, które przyczyniają się do eutrofizacji, przede wszystkim azotanami i fosforanami,
- l) substancje wywierające niekorzystny wpływ na bilans tlenu, których pomiaru można dokonać przy użyciu wskaźników takich jak: pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie na tlen (BZT₅) i chemiczne zapotrzebowanie na tlen (ChZT_{C_T});

13m) sztucznej jednolitej części wód powierzchniowych - rozumie się przez to jednolitą część wód powierzchniowych powstałą w wyniku działalności człowieka;

- 13n)** stanie wód powierzchniowych - rozumie się przez to ogólny stan jednolitych części wód powierzchniowych, który określa się w przypadku:
- a) silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych lub sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych - na podstawie potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego,
  - b) jednolitych części wód powierzchniowych innych niż wymienione w lit. a - na podstawie stanu ekologicznego oraz stanu chemicznego
- przy czym o ogólnym stanie decyduje gorszy wynik;
- 13o)** systemie kanalizacji zbiorczej - rozumie się przez to sieć kanalizacyjną, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z późn. zm.), zakończoną oczyszczalnią ścieków albo końcowym punktem zrzutu ścieków;
- 14)** ściekach - rozumie się przez to wprowadzane do wód lub do ziemi:
- a) wody zużyte, w szczególności na cele bytowe lub gospodarcze,
  - b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 147, poz. 1033),
  - c) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z miast, portów, lotnisk, terenów przemysłowych, handlowych, usługowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów,
  - d) wody odciekowe ze składowisk odpadów oraz obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których są składowane odpady wydobywcze niebezpieczne oraz odpady wydobywcze inne niż niebezpieczne i obojętne, miejsc magazynowania odpadów, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne,
  - e) wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód włączanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie włączanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilościami substancji zawartych w pobranej wodzie,
  - f) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych,
  - g) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate albo innych organizmów wodnych, o ile produkcja tych ryb lub organizmów, rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb albo tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego, przekracza 1 500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu;
- 15)** ściekach bytowych - rozumie się przez to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków;
- 16)** ściekach komunalnych - rozumie się przez to ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych;
- 17)** ściekach przemysłowych - rozumie się przez to ścieki, niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu;
- 18)** śródlądowych drogach wodnych - rozumie się przez to śródlądowe wody powierzchniowe, na których, z uwagi na warunki hydrologiczne oraz istniejące urządzenia wodne, możliwy jest przewóz osób i towarów statkami żeglugi śródlądowej;
- 19)** urządzeniach wodnych - rozumie się przez to urządzenia służące kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystaniu z nich, a w szczególności:
- a) budowle: piętrzące, upustowe, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy,
  - b) zbiorniki, obiekty zbiorników i stopni wodnych,
  - c) stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków, rekreacji lub innych celów,

- d) obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz podziemnych,
  - e) obiekty energetyki wodnej,
  - f) wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód lub urządzeń wodnych oraz wyloty urządzeń służące do wprowadzania wody do wód lub urządzeń wodnych,
  - g) stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych,
  - h) mury oporowe, bulwary, nabrzeża, pomosty, przystanie, kąpieliska,
  - i) stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych;
- 19a)** warstwie wodonośnej - rozumie się przez to warstwowane lub niewarstwowane utwory skalne przepuszczalne i nasycone wodą, wykazujące wystarczającą porowatość i przepuszczalność umożliwiającą znaczący przepływ wód podziemnych lub pobór znaczących ilości wód podziemnych;
- 20)** wodach granicznych - rozumie się przez to wody, którymi przebiega granica państwa, lub wody w tych miejscach, w których są one przecięte granicą państwa;
- 21)**
- 22)** wodach podziemnych - rozumie się przez to wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie nasycenia, w tym wody gruntowe pozostające w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem;
- 23)**
- 24)** wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi - rozumie się przez to:
- a) wodę w stanie pierwotnym lub po uzdatnieniu, przeznaczoną do picia, przygotowania żywności lub innych celów domowych, niezależnie od jej pochodzenia i od tego, czy jest dostarczana z sieci dystrybucyjnej, cystern, w butelkach lub pojemnikach,
  - b) wodę wykorzystywaną przez przedsiębiorstwo produkcji żywności do wytworzenia, przetworzenia, konserwowania lub wprowadzania do obrotu produktów albo substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- 24a)** wyłącznej strefie ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej - rozumie się przez to wyłączną strefę ekonomiczną Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 25)** zakładach - rozumie się przez to podmioty korzystające z wód w ramach korzystania szczególnego, wykonujące urządzenia wodne lub wykonujące inne działania wymagające pozwolenia wodnoprawnego;
- 25a)** zanieczyszczeniu - rozumie się przez to emisję w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, w tym jakości ekosystemów wodnych lub ekosystemów lądowych bezpośrednio zależnych od ekosystemów wodnych, powodować szkodę w dobrach materialnych, pogarszać walory estetyczne środowiska lub kolidować z uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska, w szczególności powodować zanieczyszczenie wód;
- 25b)** zanieczyszczeniu wód morskich - rozumie się przez to będące wynikiem działalności człowieka bezpośrednio lub pośrednio wprowadzanie do środowiska wód morskich, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych, substancji lub energii, w tym podmorskiego hałasu, które wywołuje lub może wywoływać negatywne skutki, takie jak:
- a) straty w żywych zasobach i ekosystemach morskich, w tym utratę różnorodności biologicznej,
  - b) zagrożenie dla zdrowia ludzkiego,
  - c) utrudnienia w działalności morskiej, w tym w zakresie rybołówstwa, żeglugi, turystyki i rekreacji, oraz w innych sposobach korzystania z wód morskich,
  - d) pogorszenie jakości wód morskich i zmniejszenie ich walorów estetycznych lub ograniczenie możliwości zrównoważonego korzystania z zasobów i usług morskich;
- 26)** zasobach wodnych dorzecza - rozumie się przez to wody śródlądowe powierzchniowe i podziemne, morskie wody wewnętrzne oraz wody przejściowe i przybrzeżne znajdujące się na obszarze dorzecza;
- 27)** zlewni - rozumie się przez to obszar lądu, z którego cały spływ powierzchniowy wód jest

odprowadzany przez system strug, strumieni, potoków, rzek i kanałów do wybranego punktu biegu cieku.

2. Przepisy ustawy dotyczące:

- 1) urzędzeń wodnych stosuje się odpowiednio do:
  - a) urzędzeń melioracji wodnych niezaliczonych do urzędzeń wodnych,
  - b) prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urzędzeń,
  - c) obiektów budowlanych oraz robót wykonywanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
  - d) robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i wód podziemnych;
- 2) wykonania urzędzeń wodnych - stosuje się odpowiednio do odbudowy, rozbudowy, przebudowy, rozbiórki lub likwidacji tych urzędzeń, z wyłączeniem robót związanych z utrzymywaniem urzędzeń wodnych w celu zachowania ich funkcji;
- 3) właścicieli - stosuje się odpowiednio do posiadaczy samoistnych oraz użytkowników wieczystych; a w przypadku eksploatacji instalacji stosuje się do prowadzącego instalację w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska
- 4) właściciela wody - stosuje się odpowiednio do organów, jednostek organizacyjnych, osób prawnych lub fizycznych wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód.

3. Przepisy ustawy, z zastrzeżeniem ust. 4, nie naruszają postanowień działu II w tytule I ustawy - Prawo ochrony środowiska.

4. Zasada, o której mowa w ust. 3, nie dotyczy ust. 1 pkt 25.

Art. 9a. W przypadku realizacji zadań z zakresu wykonywania urzędzeń wodnych lub ochrony przed powodzią i suszą w formie partnerstwa publiczno-prywatnego, wynagrodzenie partnera prywatnego może w całości pochodzić ze środków publicznych.

Rozdział 2 Prawo własności wód

Art. 10.

1. Wody stanowią własność Skarbu Państwa, innych osób prawnych albo osób fizycznych.

1a. Wody morza terytorialnego, morskie wody wewnętrzne wraz z morskimi wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej, śródlądowe wody powierzchniowe płynące oraz wody podziemne stanowią własność Skarbu Państwa.

2. Wody stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego są wodami publicznymi.

3. Płynące wody publiczne nie podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

Art. 11.

1. Prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem art. 13, wykonują:

- 1) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej - w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych wraz z wodami Zatoki Gdańskiej;
- 2) Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej - w stosunku do wód istotnych dla kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności wód podziemnych oraz śródlądowych wód powierzchniowych:
  - a) w potokach górskich i ich źródłach,
  - b) w ciekach naturalnych, od źródeł do ujścia, o średnim przepływie z wielolecia równym lub wyższym od 2,0 m³/s w przekroju ujściowym,
  - c) w jeziorach oraz sztucznych zbiornikach wodnych, przez które przepływają cieki, o których mowa w lit. b,
  - d) granicznych,
  - e) w śródlądowych drogach wodnych;

- 3) dyrektor parku narodowego - w stosunku do wód znajdujących się w granicach parku, z wyłączeniem wód, o których mowa w pkt 2 lit. d oraz lit. e, które są sklasyfikowane w klasie wyższej niż klasa I, na podstawie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.);
- 4) marszałek województwa, jako zadanie z zakresu administracji rządowej wykonywane przez samorząd województwa - w stosunku do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu zdolności produkcyjnej gleby i ułatwieniu jej uprawy, oraz w stosunku do pozostałych wód niewymienionych w pkt 1-3.

1a. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, mogą powierzyć nadleśniczemu, w drodze porozumienia, na jego wniosek, wykonywanie uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a-c oraz lit. e i pkt 4, oraz określonych na podstawie ust. 3, znajdujących się w granicach nadleśnictwa.

1b. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 1a, określa się zakres uprawnień właścicielskich Skarbu Państwa powierzonych nadleśniczemu.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, istotne dla:

- 1) kształtowania zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej,
- 2) regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa

- kierując się podziałem zawartym w ust. 1 pkt 2 i 4, a także uwzględniając w wykazie nazwę z charakterystycznymi informacjami, wskazanie nazwy odbiornika, przyjęte kryterium oraz wskazanie dla wód, o których mowa w pkt 2, właściwego marszałka województwa.

3. Rada Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2, może powierzyć marszałkowi województwa wykonywanie uprawnień Skarbu Państwa w stosunku do wód innych niż określone w ust. 1 pkt 4 i zaliczyć do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa niektóre wody określone w ust. 1 pkt 2 lit. b i c, jeżeli:

- 1) wody te są wykorzystywane przede wszystkim do regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa;
- 2) tereny, na których te wody się znajdują, mają charakter rolniczy i warunkiem rozwoju i restrukturyzacji rolnictwa na tych terenach jest regulacja stosunków wodnych w glebie;
- 3) zakres i rozmiar utrzymywania tych wód wynika z potrzeb funkcjonowania systemów melioracji wodnych.

Art. 12.

1. Wody stojące oraz wody w rowach znajdujące się w granicach nieruchomości gruntowej stanowią własność właściciela tej nieruchomości.

2. Uprawnienia właścielskie Skarbu Państwa w stosunku do wód stojących oraz wody w rowach, znajdujących się na terenie nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, wykonują podmioty reprezentujące Skarb Państwa w stosunku do tych nieruchomości, na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 13.

1. Ryby oraz inne organizmy żyjące w wodzie stanowią jej pożytki, do pobierania których jest uprawniony właściciel wody.

1a. Do pobierania pożytków, o których mowa w ust. 1, z wód w urządzeniu wodnym przeznaczonym do chowu lub hodowli ryb i usytuowanym na publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących jest uprawniony jego właściciel.

1b. Do pobierania pożytków, o których mowa w ust. 1, w drodze rybackiego korzystania z wód sztucznego zbiornika wodnego usytuowanego na publicznych śródlądowych wodach powierzchniowych płynących, jest uprawniony dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, jeżeli utrzymanie i gospodarowanie wodą w tym zbiorniku należy do jego zadań.

1c. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może przekazać uprawnienie, o którym mowa w ust. 1b, osobom trzecim na zasadach i warunkach określonych w ust. 1d-10.

1d. Zasady i warunki rybackiego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych płynących są określone w przepisach ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybnictwie śródlądowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 200, poz. 1322).

2. Publiczne śródlądowe wody powierzchniowe płynące, stanowiące własność Skarbu Państwa, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej oddaje do rybackiego korzystania w drodze oddania w

użytkowanie obwodu rybackiego ustanowionego na podstawie ustawy o rybactwie śródlądowym.

3. Oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego następuje za opłatą roczną, na czas nie krótszy niż 10 lat, na podstawie umowy, do zawarcia której jest upoważniony dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

4. Warunkiem oddania w użytkowanie obwodu rybackiego jest przedłożenie pozytywnie zaopiniowanego operatu rybackiego, o którym mowa w ustawie wymienionej w ust. 2.

5. Oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego następuje w drodze konkursu ofert, przy czym maksymalna oferowana stawka opłaty rocznej za 1 ha powierzchni obwodu rybackiego nie może być wyższa niż równowartość pieniężna 0,5 dt żyta, ustalona według średniej ceny skupu żyta, o której mowa w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.), w zależności od rybackiego typu wody i jej położenia.

5a. W uzasadnionych przypadkach Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rybołówstwa, może zawiesić konkurs ofert albo wstrzymać zawarcie umowy o oddanie w użytkowanie obwodu rybackiego na czas niezbędny do dokonania kontroli oraz zobowiązać dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej do zarządzania ponownego rozpatrzenia ofert, wskazując okoliczności, które należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrywaniu ofert.

6. Nie pobiera się opłat za oddanie w użytkowanie następujących części obwodu rybackiego:

- 1)** obrębu ochronnego;
- 2)** uzupełniającego obwodu rybackiego;
- 3)** wód uznanych, na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w ust. 2, za nieprzydatne do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej.

7. W przypadku nierealizowania założeń zawartych w operacie rybackim, umowa użytkowania może być rozwiązana w każdym czasie i bez odszkodowania przez organ, o którym mowa w ust. 3.

8. W sprawach nieuregulowanych dotyczących użytkowania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego.

9. Minister właściwy do spraw rybołówstwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki przeprowadzania konkursu ofert, o którym mowa w ust. 5, zasady oceniania ofert i elementy oferty podlegającej ocenie, a także maksymalną stawkę opłaty rocznej za 1 ha powierzchni obwodu rybackiego zależnie od rybackiego typu wody i jej położenia.

10. Minister, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 9, kierować się będzie potrzebą wyłonienia oferenta, którego przygotowanie i doświadczenie zawodowe zapewni realizację zasad racjonalnej gospodarki rybackiej zgodnie z przedłożonym operatem rybackim, w celu utrzymania lub uzyskania dobrego stanu wód obwodu rybackiego, a określając tryb i warunki przeprowadzania konkursu ofert, uwzględni w szczególności konieczność udostępnienia oferentom informacji w zakresie:

- 1)** rozliczenia obciążeń publicznoprawnych związanych z przedmiotem użytkowania oraz nakładów rzeczowo-finansowych określonych w operacie rybackim;
- 2)** zasad udostępniania wód obwodu rybackiego do celów badań naukowych oraz przekazywania danych na temat wyników prowadzonej gospodarki rybackiej;
- 3)** ograniczeń związanych z oddaniem w użytkowanie gruntów pod wodami w obwodzie rybackim na cele określone w art. 20 ust. 1 oraz potrzeby zapewnienia kontroli nad prawidłowością przeprowadzanego postępowania w konkursie ofert.

Art. 14.

1. Grunty pokryte wodami powierzchniowymi stanowią własność właściciela tych wód.

1a. Przez grunty pokryte śródlądowymi wodami powierzchniowymi oraz morskimi wodami wewnętrznymi rozumie się grunty tworzące dna i brzegi cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych, w granicach linii brzegu.

2. Grunty pokryte płynącymi wodami powierzchniowymi nie podlegają obrotowi cywilnoprawnemu, z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie.

3. Gospodarowanie gruntami, o których mowa w ust. 2, wykonują odpowiednio organy oraz jednostki, o których mowa w art. 11 ust. 1.

4. Gospodarowanie innym mieniem związanym z gospodarką wodną, stanowiącym własność Skarbu Państwa, wykonują: właściwy miejscowo starosta, realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej, lub odpowiednio organy oraz jednostki, o których mowa w art. 11 ust. 1, lub jednostki, którym to mienie zostało powierzone.

5. Prawo do zbywania gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi stojącymi,

stanowiącymi własność Skarbu Państwa, przysługuje ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej na zbycie gruntu pod wodą stojącą.

Art. 14a.

1. Grunty pokryte wodami powierzchniowymi płynącymi, stanowiącymi własność Skarbu Państwa, są zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, do którego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.).

2. Przejście gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi do zasobu, o którym mowa w ust. 1, oraz ich wykreślenie z zasobu stwierdza, w drodze decyzji, na wniosek właściwego organu lub jednostki, o których mowa w art. 11 ust. 1, właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

Art. 15.

1. Linię brzegu dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych stanowi krawędź brzegu lub linia stałego porostu traw albo linia, którą ustala się według średniego stanu wody z okresu co najmniej ostatnich 10 lat.

2. Linię brzegu ustala, w drodze decyzji, na wniosek mającego interes prawny lub faktyczny:

- 1) właściwy terenowy organ administracji morskiej - dla morskich wód wewnętrznych wraz z morskimi wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego;
- 2) właściwy marszałek województwa - dla wód granicznych oraz śródlądowych dróg wodnych;
- 3) właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej - dla pozostałych wód.

3. Podstawę ustalenia linii brzegu stanowi dostarczony przez wnioskodawcę projekt rozgraniczenia gruntów pokrytych wodami od gruntów przyległych, który, z zastrzeżeniem ust. 4, zawiera:

- 1) opis uwzględniający oznaczenie wnioskodawcy, ze wskazaniem jego siedziby i adresu, przyjęty sposób ustalenia projektowanej linii brzegu, ustalenie stanu prawnego nieruchomości objętych projektem z oznaczeniem właścicieli wraz ze wskazaniem ich siedziby i adresu oraz stan stosunków wodnych na gruntach przylegających do projektowanej linii brzegu;
- 2) mapę inwentaryzacji powykonawczej budowli regulacyjnych lub zaktualizowaną kopię mapy zasadniczej, w skali, w jakiej jest sporządzony projekt regulacji wód śródlądowych, lub w skali 1:500, 1:1.000, 1:2.000 albo 1:5.000, z wykazaniem:
  - a) punktów stałych osnowy poziomej nawiązanych do sieci państwowej,
  - b) granicy stałego porostu traw,
  - c) krawędzi brzegów, przymulisk, odsypisk i wysp,
  - d) proponowanej linii brzegu.

4. Organ, o którym mowa w ust. 2, może, w drodze decyzji, zwolnić wnioskodawcę, na jego wniosek, z obowiązku zawarcia w projekcie niektórych informacji, o których mowa w ust. 3.

5. Jeżeli krawędź brzegu jest wyraźna, linia brzegu biegnie tą krawędzią.

6. Jeżeli krawędź brzegu nie jest wyraźna, linia brzegu biegnie granicą stałego porostu traw, a jeżeli granica stałego porostu traw leży powyżej stanu wody, o którym mowa w ust. 1 - linią przecięcia się zwierciadła wody przy tym stanie z gruntem przyległym.

7. Jeżeli brzegi wód są uregulowane, linia brzegu biegnie linią łączącą zewnętrzne krawędzie budowli regulacyjnych, a przy plantacjach wikliny na gruntach uzyskanych w wyniku regulacji - granicą plantacji od strony łądu.

8. Decyzja ustalająca linię brzegu obejmuje swym zakresem odcinek i brzegi cieku naturalnego objęte projektem regulacji.

9. Jeżeli ustalenie linii brzegu jest konieczne w związku z wykonaniem urządzeń wodnych lub kształtowaniem nowych koryt cieków naturalnych, postępowanie w sprawie ustalenia linii brzegu przeprowadza się łącznie z postępowaniem w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego.

10. Decyzja o ustaleniu linii brzegu może być wydana po uzyskaniu przez zakład pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie niecierpiących zwłoki budowli regulacyjnych.

10a. Organem właściwym w sprawach, o których mowa w ust. 9 i 10, jest organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

11. W przypadku zmiany linii brzegu decyzja, o której mowa w ust. 2, może być zmieniona w trybie i na zasadach właściwych dla jej wydania.

12. Jeżeli ustalenie linii brzegu następuje w związku z trwałym zajęciem przez wody płynące lub

wody morskie, w sposób naturalny, gruntu niestanowiącego własności właściciela wody, koszty projektu, o którym mowa w ust. 3, ponosi właściciel wody.

Art. 15a.

1. Rozgraniczenia gruntów, które były pokryte wodami przed wykonaniem urządzenia wodnego, od pozostałych gruntów dokonuje, na wniosek właściciela wody lub właściciela gruntu sąsiadującego, w drodze decyzji, właściwy starosta realizujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

2. Dokonując rozgraniczenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 15, z tym że podstawą rozgraniczenia jest dokumentacja sporządzona dla potrzeb wykonania urządzenia wodnego, a w przypadku jej braku - dostępne materiały archiwalne.

3. W przypadku braku dokumentacji umożliwiającej dokonanie rozgraniczenia, o którym mowa w ust. 1, jako grunt pokryty wodami powierzchniowymi w granicach urządzenia wodnego wyznacza się obszar niezbędny dla zachowania ciągłości cieku, w przypadku likwidacji tego urządzenia, przyjmując parametry koryta cieku powyżej i poniżej urządzenia, a w przypadku jezior podpiętrzonych - rzędne wody sprzed piętrzenia.

Art. 15b. W przypadku przeprowadzenia modernizacji ewidencji gruntów i budynków decyzje, o których mowa w art. 15 ust. 2, wydaje się z urzędu.

Art. 16.

1. Właściciel wody nie nabywa praw do gruntów zalanych przez wodę podczas powodzi.

2. Właścicielowi gruntów zalanych podczas powodzi nie przysługuje z tego tytułu odszkodowanie od właściciela wody.

3. Właścicielowi gruntów zalanych podczas powodzi w wyniku nieprzestrzegania przepisów ustawy przez właściciela wody lub właściciela urządzenia wodnego przysługuje odszkodowanie na warunkach określonych w ustawie.

4. Właścicielowi posiadającemu grunty leżące w granicach polderu przeciwpowodziowego, zalanego podczas powodzi, przysługuje od właściciela wody odszkodowanie na warunkach określonych w ustawie.

Art. 17.

1. Jeżeli śródlądowa woda powierzchniowa płynąca lub wody morza terytorialnego albo morskie wody wewnętrzne zajmą trwale, w sposób naturalny, grunt niestanowiący własności właściciela wody, grunt ten staje się własnością właściciela wody.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dotychczasowemu właścicielowi gruntu przysługuje odszkodowanie od właściciela wody na warunkach określonych w ustawie.

Art. 18. Wyspy oraz przymuliska powstałe w sposób naturalny na gruntach pokrytych wodami powierzchniowymi stanowią własność właściciela tych gruntów.

Art. 19.

1. Starorzecza oraz grunt powstały w wyniku wykonania budowli regulacyjnych pozostają własnością dotychczasowego właściciela wody.

2. Grunt powstały na skutek trwałego, naturalnego lub sztucznego odkładu na obszarach wód morza terytorialnego lub morskich wód wewnętrznych pozostaje własnością Skarbu Państwa.

3. Grunt, o którym mowa w ust. 2, może podlegać obrotowi cywilnoprawnemu na warunkach określonych w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Art. 20.

1. Grunty pokryte wodami, stanowiące własność Skarbu Państwa, niezbędne do prowadzenia przedsięwzięć związanych z:

- 1) energetyką wodną,
- 2) transportem wodnym,
- 3) wydobywaniem kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów lub wycinaniem roślin z wody,
- 4) wykonywaniem infrastruktury transportowej,
- 5) wykonywaniem infrastruktury przemysłowej, komunalnej lub rolnej,
- 6) działalnością służącą do uprawiania rekreacji, turystyki, sportów wodnych oraz amatorskiego

połowu ryb,

7) działalnością usługową służącą do innych celów niż określone w pkt 6,

8) wykonywaniem infrastruktury telekomunikacyjnej

- oddaje się w użytkowanie za opłatą roczną, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Umowa użytkowania wymaga formy pisemnej, a do jej zawarcia upoważnione są odpowiednio organy, o których mowa w art. 11 ust. 1. Jeżeli wartość opłaty, o której mowa w ust. 1, będzie wyższa niż 5 000 zł, umowę sporządza się w formie aktu notarialnego.

2a. Wysokość opłaty rocznej za oddanie w użytkowanie gruntów, o których mowa w ust. 1, ustala się proporcjonalnie do okresu prowadzenia działalności określonego w pozwoleniu wodnoprawnym, jeżeli jest on krótszy niż jeden rok lub dotyczy realizacji przedsięwzięć wymienionych w ust. 1 pkt 3.

3. Zwalnia się z opłaty rocznej, o której mowa w ust. 1, grunty pokryte wodami oddawane w użytkowanie:

1) jednostkom organizacyjnym zarządzającym wodami w imieniu Skarbu Państwa;

2) przeznaczone pod wykonanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych;

3) dla potrzeb, o których mowa w ust. 1 pkt 6;

4) jednostkom samorządu terytorialnego dla potrzeb, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

4.

5. Warunkiem oddania w użytkowanie gruntów, o których mowa w ust. 1, jest posiadanie przez użytkownika pozwolenia wodnoprawnego, jeżeli jest ono wymagane przepisami ustawy.

6. Umowa użytkowania może zostać w każdym czasie rozwiązana przez każdą ze stron w przypadku cofnięcia lub wygaśnięcia pozwolenia wodnoprawnego albo ograniczenia pozwolenia, o ile ograniczenie to dotyczyło przedmiotu użytkowania.

6a. Grunty pokryte wodami, stanowiące własność Skarbu Państwa, niezbędne do prowadzenia przedsięwzięć innych niż określone w ust. 1, użycza się na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.).

7. W sprawach nieuregulowanych dotyczących użytkowania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego.

8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat rocznych za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, uwzględniając rodzaj działalności, na potrzeby której następuje oddanie w użytkowanie, przy czym maksymalna opłata roczna za 1 m² gruntu nie może być wyższa niż 10 % *najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników*, określonego na podstawie odrębnych przepisów dla roku poprzedniego.

9. Opłaty, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 10, stanowią dochód budżetu państwa.

10. Opłaty za oddanie w użytkowanie gruntów pokrytych wodami, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2, stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Rozdział 3

Obowiązki właścicieli wody oraz właścicieli innych nieruchomości

Art. 21.

1. Utrzymywanie wód stanowi obowiązek ich właściciela.

1a. Utrzymywanie wód publicznych stanowi obowiązek ich właściciela i obejmuje działania:

1) wynikające z planu utrzymania wód;

2) niewynikające z planu utrzymania wód, jeżeli zachodzi pilna i uzasadniona konieczność realizacji tych działań z uwagi na zapewnienie ochrony przed powodzią lub w związku z koniecznością usunięcia skutków powodzi.

2. Obowiązek utrzymywania tworzących brzeg wody budowli lub murów niebędących urządzeniami wodnymi należy do ich właścicieli, a w kosztach utrzymania tych budowli lub murów właściciel wody uczestniczy proporcjonalnie do odnoszonych korzyści. Podziału kosztów dokonuje, w drodze decyzji, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

Art. 22.

1. Utrzymywanie publicznych śródlądowych wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych polega także na zachowaniu stanu dna lub brzegów oraz na remoncie lub konserwacji istniejących budowli regulacyjnych.

1a. Utrzymywanie wód ma na celu zapewnienie:

- 1) ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi,
- 2) spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych,
- 3) warunków korzystania z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń,
- 4) warunków eksploatacyjnych śródlądowych dróg wodnych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej,
- 5) działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego

- i powinno umożliwić osiągnięcie celów środowiskowych określonych w art. 38d ust. 1 i 2, art. 38e ust. 1 oraz w art. 38f ust. 1.

1b. Utrzymywanie wód jest realizowane przez:

- 1) wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych;
- 2) usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych;
- 3) usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych;
- 4) usuwanie z śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka;
- 5) zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz przez ich zabudowę biologiczną;
- 6) udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu;
- 7) remont lub konserwację stanowiących własność właściciela wody:
  - a) budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli,
  - b) urządzeń wodnych;
- 8) rozbiórkę lub modyfikację tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych.

2. Zakłady, które przez wprowadzanie ścieków do wód albo w inny sposób przyczyniają się do wzrostu kosztów utrzymania tych wód, ponoszą taką część kosztów, w jakiej nastąpił ten wzrost; podziału kosztów, na wniosek właściciela wody, dokonuje, w drodze decyzji, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

3. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie decyzji, o której mowa w ust. 2, jeżeli stwierdzi trwałe ustanie przyczyny wzrostu kosztów utrzymania wód.

Art. 23. Utrzymywanie brzegu morskiego polega na budowie, utrzymywaniu i ochronie umocnień brzegowych w obrębie pasa technicznego ustanowionego przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Art. 24. Utrzymywanie śródlądowych wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych i brzegu morskiego nie może naruszać istniejącego dobrego stanu tych wód oraz warunków wynikających z ochrony wód.

Art. 25. Zabrania się niszczenia lub uszkodzenia brzegów śródlądowych wód powierzchniowych, tworzących brzeg wody budowli lub murów niebędących urządzeniami wodnymi oraz gruntów pod śródlądowymi wodami powierzchniowymi.

Art. 26. Do obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych należy:

- 1) zapewnienie utrzymywania w należyтым stanie technicznym koryt cieków naturalnych oraz kanałów, będących w jego władaniu;
- 2) dbałość o utrzymanie dobrego stanu wód;
- 3) regulowanie stanu wód lub przepływów w ciekach naturalnych oraz kanałach stosownie do możliwości wynikających ze znajdujących się na nich urządzeń wodnych oraz warunków hydrologicznych;

- 4) zapewnienie swobodnego spływu wód powodziowych oraz lodów;
- 5) współdziałanie w odbudowywaniu ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych;
- 6) umożliwienie wykonywania obserwacji i pomiarów hydrologiczno-meteorologicznych oraz hydrogeologicznych.

Art. 27.

1. Zabrania się groduzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy groduzenia terenów stref ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy oraz obrębów hodowlanych ustanowionych na podstawie przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym.
3. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić z zakazu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jest to niezbędne dla obronności państwa lub bezpieczeństwa publicznego.

Art. 28.

1. Właściciel nieruchomości przyległej do powierzchniowych wód publicznych jest obowiązany umożliwić dostęp do wody na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymaniem wód oraz dla ustawiania znaków żeglugowych lub hydrologiczno-meteorologicznych urządzeń pomiarowych.
2. Właściciel nieruchomości przyległej do wód objętych powszechnym korzystaniem jest obowiązany zapewnić dostęp do wody w sposób umożliwiający to korzystanie; części nieruchomości umożliwiające dostęp do wody wyznacza wójt, burmistrz lub prezydent miasta w drodze decyzji.
3. Właścicielowi nieruchomości, o którym mowa w ust. 1, przysługuje odszkodowanie odpowiednio od właściciela wody lub właściciela hydrologiczno-meteorologicznych urządzeń pomiarowych, a właścicielowi nieruchomości, o którym mowa w ust. 2 - z budżetu gminy, na warunkach określonych w ustawie.

Art. 29.

1. Właściciel gruntu, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, nie może:
  - 1) zmieniać stanu wody na gruncie, a zwłaszcza kierunku odpływu znajdującej się na jego gruncie wody opadowej, ani kierunku odpływu ze źródeł - ze szkodą dla gruntów sąsiednich;
  - 2) odprowadzać wód oraz ścieków na grunty sąsiednie.
2. Na właścicielu gruntu ciąży obowiązek usunięcia przeszkód oraz zmian w odpływie wody, powstałych na jego gruncie wskutek przypadku lub działania osób trzecich, ze szkodą dla gruntów sąsiednich.
3. Jeżeli spowodowane przez właściciela gruntu zmiany stanu wody na gruncie szkodliwie wpływają na grunty sąsiednie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi gruntu przywrócenie stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom.

Art. 30.

1. Właściciele gruntów mogą, w drodze pisemnej ugody, ustalić zmiany stanu wody na gruntach, jeżeli zmiany te nie wpłyną szkodliwie na inne nieruchomości lub na gospodarkę wodną; ugoda nie może dotyczyć wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.
2. Realizacja postanowień ugody jest możliwa po zatwierdzeniu, w drodze decyzji, odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta; z wnioskiem o zatwierdzenie ugody występują umawiający się właściciele gruntów.

DZIAŁ II **Korzystanie z wód**

Art. 31.

1. Korzystanie z wód polega na ich używaniu na potrzeby ludności oraz gospodarki.
2. Korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych, w szczególności ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, a także marnotrawstwa wody, marnotrawstwa energii wody, ani wyrządzać szkód.
3. Korzystanie z wód polega na korzystaniu powszechnym, zwykłym lub szczególnym.

4. Przepisy ustawy dotyczące korzystania z wód stosuje się odpowiednio do:

- 1) nawadniania lub odwadniania gruntów;
- 2) odwadniania obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych;
- 3) użytkowania wód znajdujących się w rowach;
- 4) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi;
- 5) wprowadzania, do urządzeń kanalizacyjnych będących we władaniu innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45a ust. 1;
- 6) rolniczego wykorzystania ścieków;
- 7) wydobywania z wód powierzchniowych kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinania roślin z wód lub brzegu;
- 8) piętrzenia oraz retencjonowania śródlądowych wód powierzchniowych.

5. Przez wprowadzanie ścieków do ziemi rozumie się także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych, z wyjątkiem kanałów oraz zbiorników, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 lit. c.

Art. 32. Wody podziemne, z zastrzeżeniem art. 33, wykorzystuje się przede wszystkim:

- 1) do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe;
- 2) na potrzeby produkcji artykułów żywnościowych oraz farmaceutycznych.

Art. 33.

1. Dopuszczalne jest korzystanie z każdej wody w rozmiarze i w czasie wynikającym z konieczności:
  - 1) zwalczania poważnych awarii, klęsk żywiołowych, pożarów lub innych miejscowych zagrożeń;
  - 2) zapobieżenia poważnemu niebezpieczeństwu grożącemu życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu znacznej wartości, którego w inny sposób nie można uniknąć.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do morskich wód wewnętrznych Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego.

Art. 34.

1. Każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania ze śródlądowych powierzchniowych wód publicznych, morskich wód wewnętrznych wraz z morskimi wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej, i z wód morza terytorialnego, jeżeli przepisy nie stanowią inaczej.

2. Powszechne korzystanie z wód służy do zaspokajania potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, amatorskiego połowu ryb.

3. Powszechne korzystanie z wód nie obejmuje:

- 1) wydobywania kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz z wód morza terytorialnego;
- 2) wycinania roślin z wód lub brzegu;
- 3) wydobywania kamienia i żwiru z potoków górskich;
- 4) korzystania z wód w zbiornikach wodnych, przeznaczonych do chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych, usytuowanych na wodach płynących;
- 5) wprowadzania ścieków.

4. Wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów w granicach powszechnego korzystania z wód może odbywać się, po uzyskaniu zgody właściciela wody, w miejscach wyznaczonych przez radę gminy w drodze uchwały.

Art. 34a.

1. Rada gminy określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 maja wykaz kąpielisk na terenie gminy lub na polskich obszarach morskich przyległych do danej gminy.

2. Organizator kąpieliska jest obowiązany do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte, przekazać wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wniosek o umieszczenie w wykazie kąpielisk, o którym mowa w ust. 1, wydzielonego fragmentu wód powierzchniowych, na których planuje utworzyć kąpielisko.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres organizatora;
  - 2) nazwę i adres lub lokalizację planowanego kąpieliska;
  - 3) wskazanie długości linii brzegowej kąpieliska;
  - 4) wskazanie przewidywanej maksymalnej liczby osób korzystających dziennie z kąpieliska;
  - 5) wskazanie terminów otwarcia i zamknięcia kąpieliska;
  - 6) opis infrastruktury kąpieliska, w tym urządzeń sanitarnych.
4. Do wniosku dołącza się:
- 1) pozwolenie wodnoprawne;
  - 2) informacje dotyczące planowanego kąpieliska:
    - a) aktualny profil wody w kąpielisku,
    - b) status kąpieliska w poprzednim sezonie kąpielowym (czynne, nieczynne) albo wzmianka, że wniosek dotyczy kąpieliska nowo utworzonego,
    - c) sposób gospodarki odpadami,
    - d) ocena jakości wody i klasyfikacja wody w kąpielisku w poprzednim sezonie kąpielowym, jeżeli wniosek dotyczy istniejącego kąpieliska,
    - e) udogodnienia i środki podjęte w celu promowania kąpeli.

5. Jeżeli dokumentacja, o której mowa w ust. 2 i 4, jest niepełna, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wzywa do jej uzupełnienia w terminie 7 dni.

6. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przygotowuje projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, obejmujący wykaz planowanych kąpielisk, sporządzony po rozpatrzeniu wniosków, o których mowa w ust. 2, oraz wydzielonych fragmentów wód powierzchniowych, na których planuje utworzyć kąpieliska, dla których będzie organizatorem.

7. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta podaje do publicznej wiadomości projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, w sposób zwyczajowo przyjęty, określając formę, miejsce i termin składania uwag oraz propozycji zmian do tego projektu uchwały, nie krótszy niż 21 dni od dnia ogłoszenia.

8. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje uwagi oraz propozycje, o których mowa w ust. 7, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia upływu terminu ich składania.

9. Projekt uchwały, o której mowa w ust. 1, wraz z wnioskami, o których mowa w ust. 2, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, najpóźniej do dnia 15 kwietnia, przekazuje do zaopiniowania właściwym: dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu, a w przypadku kąpielisk położonych na polskich obszarach morskich, również właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskiego. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, państwowy powiatowy inspektor sanitarny i dyrektor urzędu morskiego, w terminie 14 dni, wydają opinie do przekazanego projektu. Brak opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego projektu.

Art. 34b.

1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi i aktualizuje ewidencję kąpielisk.
2. Organizator kąpieliska jest obowiązany niezwłocznie zgłosić zmianę danych zawartych w ewidencji kąpielisk.
3. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przechowuje dokumentację stanowiącą podstawę wpisu do ewidencji kąpielisk przez okres pięciu lat od dnia dokonania danego wpisu.
4. Prowadzenie ewidencji kąpielisk jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.
5. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta wpisuje kąpieliska lub aktualizuje wpis do ewidencji kąpielisk w terminie 14 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w art. 34a ust. 1.
6. W ewidencji kąpielisk zamieszcza się w szczególności:
  - 1) dane zawarte w dokumentacji, o której mowa w art. 34a ust. 2 i 4;
  - 2) kod i nazwę gminy zgodnie z Nomenklaturą Jednostek Terytorialnych dla Celów Statystycznych;
  - 3) opis granic kąpieliska za pomocą współrzędnych geograficznych w układzie WGS84, na obowiązującym podkładzie map topograficznych lub ortofotomap z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.
7. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany do nieodpłatnego przekazywania informacji zawartych w ewidencji kąpielisk na wniosek właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego lub organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami.

Art. 34c.

1. Organizator kąpieliska jest obowiązany oznakować kąpielisko.
2. Jakość wody w kąpielisku powinna odpowiadać wymaganiom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3.

Art. 34d.

1. Organizator miejsca wykorzystywanego do kąpielii wykonuje badanie jakości wody nie wcześniej niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia jego funkcjonowania oraz przynajmniej raz w trakcie jego funkcjonowania, a także każdorazowo w przypadku wzrokowego stwierdzenia zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody i mogących stanowić zagrożenie zdrowotne dla kąpiących się tam osób.
2. Organizator miejsca wykorzystywanego do kąpielii jest obowiązany oznakować miejsce wykorzystywane do kąpielii.
3. Organizator miejsca wykorzystywanego do kąpielii niezwłocznie przekazuje właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu wyniki badań, o których mowa w ust. 1, oraz informacje o wystąpieniu zmian, które mogą wpływać na pogorszenie jakości wody.
4. Jakość wody w miejscu wykorzystywanym do kąpielii powinna odpowiadać wymaganiom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3.
5. Na podstawie wyników badania wody państwowy powiatowy inspektor sanitarny dokonuje bieżącej oceny jakości wody, czy spełnia ona wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3.
6. W przypadku gdy wyniki badań wykonanych przez organizatora miejsca wykorzystywanego do kąpielii mogą wskazywać na to, że woda w miejscu wykorzystywanym do kąpielii nie spełnia wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny przeprowadza kontrolę urzędową, o której mowa w art. 163 ust. 2.

Art. 34e.

1. Państwowy powiatowy inspektor sanitarny jest obowiązany do nieodpłatnego, niezwłocznego przekazywania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji dotyczących oceny jakości wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii, klasyfikacji wody w kąpielisku oraz zakazu kąpielii. Informacje, o których mowa w zdaniu pierwszym, wójt, burmistrz, prezydent miasta niezwłocznie zamieszcza w ewidencji kąpielisk.
2. Państwowy powiatowy inspektor sanitarny jest obowiązany do nieodpłatnego, niezwłocznego przekazywania organizatorowi pochodzących z kontroli urzędowej informacji dotyczących ocen jakości wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii oraz klasyfikacji wody w kąpielisku.

Art. 34f.

1. Po podjęciu uchwały, o której mowa w art. 34a ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedstawia właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu informację o liczbie kąpielisk i podaje przyczynę zmian w liczbie kąpielisk w porównaniu do poprzedniego sezonu kąpielowego. Do informacji dołącza się wykaz kąpielisk.
2. Główny Inspektor Sanitarny przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego przedstawia Komisji Europejskiej informację o liczbie kąpielisk i podaje przyczynę zmian w liczbie kąpielisk w porównaniu do poprzedniego sezonu kąpielowego. Do informacji dołącza się wykaz kąpielisk.

Art. 34g. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres danych i informacji objętych ewidencją kąpielisk,
- 2) wzór ewidencji kąpielisk,
- 3) sposób oznakowania kąpieliska i miejsca wykorzystywanego do kąpielii

- mając na względzie zagrożenia zdrowotne dla kąpiących się osób, a także przekazywanie społeczeństwu aktualnych informacji o jakości wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii oraz zaleceniach organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Art. 34h.

1. Organizatorzy kąpielisk mogą łączyć kąpieliska, w przypadku gdy:
  - 1) kąpieliska sąsiadują ze sobą;

- 2) kąpieliska uzyskały zbliżone oceny jakości wody za poprzednie 4 lata;
- 3) profile wody w kąpieliskach wskazują na wspólne czynniki ryzyka lub ich brak.

2. Organizatorzy kąpielisk mogą dokonywać podziału kąpielisk, gdy jest to uzasadnione jakością wody w kąpielisku lub jego części.

3. Łączenie albo podział kąpielisk odbywa się w trybie przepisów art. 34a oraz wymaga uzasadnienia.

Art. 34i. W przypadku zaprzestania prowadzenia przez organizatora kąpieliska lub miejsca wykorzystywanego do kąpeli tracą one swój status, a organizator jest obowiązany usunąć oznakowanie tych miejsc.

Art. 34j.

1. Kąpielisko może funkcjonować, jeżeli jakość wody w nim została sklasyfikowana co najmniej jako dostateczna, zgodnie z art. 163 ust. 1 pkt 2.

2. Jeżeli jakość wody w kąpielisku została zakwalifikowana jako niedostateczna, zgodnie z art. 163 ust. 1 pkt 2, kąpielisko może funkcjonować pod warunkiem podjęcia działań mających na celu:

- 1) ochronę zdrowia ludzkiego i poprawę jakości wody, w tym wprowadzenia zakazu kąpeli w danym sezonie kąpielowym albo tymczasowego zakazu kąpeli;
- 2) ustalenie przyczyn nieosiągnięcia dostatecznej klasyfikacji jakości wody w kąpielisku;
- 3) zapobieżenie, zmniejszenie lub wyeliminowanie przyczyn zanieczyszczenia;
- 4) przekazanie społeczeństwu informacji dotyczącej jakości wody w kąpielisku w sposób niebudzący wątpliwości co do stwierdzonych zagrożeń.

Art. 35.

1. Rada powiatu może, w drodze uchwały, w celu zaspokajania niezbędnych potrzeb społecznych wprowadzić powszechne korzystanie, służące zaspokajaniu potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, z wód powierzchniowych innych niż wymienione w art. 34 ust. 1, ustalając jednocześnie dopuszczalny zakres tego korzystania.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, właścicielowi wody przysługuje z budżetu powiatu odszkodowanie na warunkach określonych w ustawie.

Art. 36.

1. Właścicielowi gruntu przysługuje prawo do zwykłego korzystania z wód stanowiących jego własność oraz z wody podziemnej znajdującej się w jego gruncie; prawo to nie stanowi prawa do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.

2. Zwykłe korzystanie z wód służy zaspokojeniu potrzeb własnego gospodarstwa domowego oraz gospodarstwa rolnego, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Nie stanowi zwykłego korzystania z wód:

- 1) nawadnianie gruntów lub upraw wodą podziemną za pomocą deszczowni;
- 2) pobór wody powierzchniowej lub podziemnej w ilości większej niż 5 m³ na dobę;
- 3) korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej;
- 4) rolnicze wykorzystanie ścieków lub wprowadzanie do wód lub do ziemi oczyszczonych ścieków, jeżeli ich łączna ilość jest większa niż 5 m³ na dobę.

Art. 37. Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie wykraczające poza korzystanie powszechne lub zwykłe, w szczególności:

- 1) pobór oraz odprowadzanie wód powierzchniowych lub podziemnych;
- 2) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
- 3) przerzuty wody oraz sztuczne zasilanie wód podziemnych;
- 4) piętrzenie oraz retencjonowanie śródlądowych wód powierzchniowych;
- 5) korzystanie z wód do celów energetycznych;
- 6) korzystanie z wód do celów żeglugi oraz spławu;
- 7) wydobywanie z wód kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;

8) rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych.

DZIAŁ III Ochrona wód

Rozdział 1 Cele środowiskowe i zasady ochrony wód

Art. 38.

1. Wody, jako integralna część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego, czyją stanowią własność.

2. Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych.

3. Realizując cel, o którym mowa w ust. 2, należy zapewnić, żeby wody, w zależności od potrzeb, nadawały się do:

- 1) zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia;
- 2) rekreacji oraz uprawiania sportów wodnych;
- 2a) wykorzystywania do kąpieli;
- 3) bytowania ryb i innych organizmów wodnych w warunkach naturalnych, umożliwiających ich migrację.

4.

4a. Dla realizacji celu określonego w ust. 3 pkt 2a:

- 1) organizator sporządza profil wody w kąpielisku, aktualizuje go i przekazuje właściwemu wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta oraz dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej, a w przypadku kąpielisk morskich właściwemu terytorialnie dyrektorowi urzędu morskiego oraz podejmuje działania mające na celu obniżenie ryzyka zanieczyszczenia wody w kąpielisku, w tym w szczególności działania określone w art. 163 ust. 4 pkt 2 i 7;
- 2) organy administracji publicznej są obowiązane udostępniać informacje, które mogą być wykorzystane przy sporządzaniu profilu wody w kąpielisku; za udostępnienie informacji pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację tego obowiązku;
- 3) organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonują działania określone w art. 163 ust. 2 oraz art. 163b i 163c.

5.

5a. Ochrona wód jest realizowana w szczególności z uwzględnieniem wyników oceny stanu wód podziemnych oraz wyników oceny stanu wód powierzchniowych.

5b. Ocena stanu wód podziemnych obejmuje ocenę stanu ilościowego wód podziemnych i ich stanu chemicznego oraz określenie dobrego stanu wód podziemnych, w tym dobrego stanu ilościowego wód podziemnych i dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, dokonywane w ramach oceny stanu jednolitych części wód podziemnych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 38a ust. 1.

5c. Ocena stanu wód powierzchniowych obejmuje klasyfikację stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego tych wód oraz określenie dobrego stanu ekologicznego, dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych, dokonywane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 38a ust. 2 i 3.

6. Ochrona wód jest realizowana z uwzględnieniem postanowień działu I i działu III w tytule II oraz działów I-III w tytule III ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

Art. 38a.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, kryteria i sposób oceny stanu jednolitych części wód podziemnych, w tym:

- 1) klasyfikację elementów fizykochemicznych;
- 2) definicje klasyfikacji stanu ilościowego wód podziemnych oraz ich stanu chemicznego;
- 3) sposób interpretacji wyników badań elementów fizykochemicznych i ilościowych;
- 4) sposób prezentacji ich stanu;

- 5) częstotliwość dokonywania oceny ich stanu;
- 6) wartości progowe będące normami jakości środowiska wyrażonymi jako stężenie danej substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik, które nie powinno być przekroczone z uwagi na ochronę środowiska oraz zdrowie ludzi.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) elementy jakości dla klasyfikacji:
  - a) stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych w ciekach naturalnych, jeziorach i innych naturalnych zbiornikach wodnych, wodach przejściowych oraz wodach przybrzeżnych,
  - b) potencjału ekologicznego sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych;
- 2) definicje klasyfikacji:
  - a) stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych w ciekach naturalnych, jeziorach i innych naturalnych zbiornikach wodnych, wodach przejściowych oraz wodach przybrzeżnych,
  - b) potencjału ekologicznego sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych,
  - c) stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych;
- 3) typy wód powierzchniowych, z podziałem na kategorie tych wód.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, sposób klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, w tym:

- 1) sposób klasyfikacji:
  - a) elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, w oparciu o wchodzące w ich skład wskaźniki jakości, dla poszczególnych kategorii jednolitych części wód, uwzględniającą różne typy wód powierzchniowych,
  - b) stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych w ciekach naturalnych, jeziorach lub innych zbiornikach naturalnych, wodach przejściowych oraz wodach przybrzeżnych, uwzględniającą klasyfikację elementów, o których mowa w lit. a,
  - c) potencjału ekologicznego sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych, uwzględniającą klasyfikację elementów, o których mowa w lit. a,
  - d) stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych i środowiskowe normy jakości dla substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38d ust. 4 oraz dla innych zanieczyszczeń, służące klasyfikacji tego stanu;
- 2) sposób interpretacji wyników badań wskaźników jakości, o których mowa w pkt 1 lit. a;
- 3) sposób oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych;
- 4) sposób prezentacji wyników klasyfikacji:
  - a) stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych, o którym mowa w pkt 1 lit. b,
  - b) potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych, o którym mowa w pkt 1 lit. c,
  - c) stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych;
- 5) częstotliwość dokonywania:
  - a) klasyfikacji poszczególnych elementów, o których mowa w pkt 1 lit. a,
  - b) klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych.

4.

5. Minister, wydając rozporządzenia, o których mowa w ust. 1 i 2, będzie się kierował istniejącym stanem rozpoznania procesów zachodzących w środowisku wodnym oraz dostępnymi wynikami pomiarów i badań oraz weźmie pod uwagę:

- 1) zakres interakcji pomiędzy wodami podziemnymi a:
  - a) ekosystemami wodnymi pozostającymi z nimi w związku hydraulicznym,
  - b) zależnymi od nich ekosystemami lądowymi;

- 2) zaburzenia aktualnych lub przyszłych uzasadnionych sposobów wykorzystania wód podziemnych lub ich funkcji;
- 3) zanieczyszczenia powodujące uznanie jednolitych części wód podziemnych za zagrożone;
- 4) warunki hydrogeologiczne, w tym informacje dotyczące bilansu wodnego i poziomów naturalnego tła hydrogeochemicznego, z uwzględnieniem przypadków gdy podwyższone poziomy wartości tła elementów fizykochemicznych występują z naturalnych przyczyn hydrogeologicznych, przy czym przez wartość tła rozumie się stężenie substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik odpowiadające warunkom naturalnym w tej jednolitej części wód podziemnych albo w nieznacznym stopniu odbiegające od warunków naturalnych w wyniku działalności człowieka;
- 5) pochodzenie substancji zanieczyszczających, ich ewentualne występowanie w przyrodzie, toksyczność, zdolność do dyspersji, trwałość i zdolność do bioakumulacji;
- 6) dostępne informacje o substancjach zanieczyszczających, grupach tych substancji lub substancjach wyrażonych jako wskaźnik wskazujące na potrzebę ustalenia lub zmiany istniejącej wartości progowej.

5a. Minister, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, będzie się kierować potrzebą uwzględnienia poszczególnych wskaźników jakości w systemie oceny stanu wód, istniejącym stanem rozpoznania procesów zachodzących w środowisku wodnym oraz dostępnymi wynikami pomiarów i badań.

5b. Minister, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, weźmie również pod uwagę normy jakości wód podziemnych rozumiane jako normy jakości środowiska, określone w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, odpowiadające stężeniu danej substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonych jako wskaźnik, które nie powinny być przekroczone z uwagi na ochronę środowiska oraz zdrowie ludzi, oraz dotychczasowe wartości progowe.

6.

7. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej i ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób sporządzania profilu wody w kąpielisku,
- 2) szczegółowy zakres informacji zawartych w profilu wody w kąpielisku i sposób ich przedstawiania,
- 3) sposób i tryb dokonywania aktualizacji profilu wody w kąpielisku

- mając na względzie poprawę jakości wody w kąpieliskach i ochronę zdrowia publicznego.

Art. 38b.

1. Cele środowiskowe rozumiane jako osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych, dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, dobrego stanu ekologicznego, dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych, a także zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i od wody zależnych, określa się dla:

- 1) jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione;
- 2) sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych;
- 3) jednolitych części wód podziemnych;
- 4) obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4.

2. Cele środowiskowe zawiera się w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i weryfikuje co 6 lat.

3. Osiągnięciu celów środowiskowych służy realizacja działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju.

Art. 38c.

1. Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem obejmuje łącznie:

- 1) ograniczanie emisji do wód ze źródeł zanieczyszczeń punktowych przy zastosowaniu dopuszczalnych wartości emisji rozumianych jako masa, stężenie lub poziom emisji substancji lub energii, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1, wynikających z najlepszych dostępnych technik w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, które nie powinny być przekraczane w określonym w nich czasie;

- 2) ograniczanie emisji do wód ze źródeł zanieczyszczeń obszarowych, przez określenie jej warunków, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych praktyk w zakresie ochrony środowiska, o których mowa w szczególności w przepisach ustawy, a także w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

2. Jeżeli przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony wód przed zanieczyszczeniem wymagają zastosowania bardziej rygorystycznych dopuszczalnych wartości emisji niż te, o których mowa w ust. 1, stosuje się bardziej rygorystyczne dopuszczalne wartości emisji, wynikające z tych przepisów.

Art. 38d.

1. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu.

2. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

3. Cele, o których mowa w ust. 1 i 2, realizuje się przez podejmowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju, w szczególności działań polegających na:

- 1) stopniowej redukcji zanieczyszczeń powodowanych przez substancje priorytetowe oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1;
- 2) zaniechaniu lub stopniowym eliminowaniu emisji do wód powierzchniowych substancji priorytetowych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wykaz substancji priorytetowych, o których mowa w ust. 3, uwzględniając przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej.

Art. 38e.

1. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

2. Realizując cele, o których mowa w ust. 1, podejmuje się w szczególności działania określone w programie wodno-środowiskowym kraju, polegające na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka. Znacząca i utrzymująca się tendencja wzrostowa oznacza znaczący statystycznie i pod względem środowiskowym istotny wzrost stężenia substancji zanieczyszczającej, grupy tych substancji lub substancji wyrażonej jako wskaźnik w jednolitej części wód podziemnych.

Art. 38f.

1. Celem środowiskowym dla obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4, jest osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów szczególnych na podstawie których te obszary zostały utworzone, o ile nie zawierają one w tym zakresie odmiennych postanowień.

2. Cele, o których mowa w ust. 1, zamieszcza się w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

Art. 38g.

1. Jeżeli dla określonej jednolitej części wód stosuje się większą liczbę celów środowiskowych, spośród wymienionych w art. 38d-38f, realizuje się cel formułujący bardziej rygorystyczne wymagania, z zastrzeżeniem art. 114a ust. 1.

2. Informację o celu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i weryfikuje co 6 lat.

Art. 38h.

1. Jednolita część wód powierzchniowych może zostać wyznaczona jako sztuczna lub silnie zmieniona, jeżeli:

- 1) zmiana jej cech hydromorfologicznych, konieczna dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego, miałaby znaczące negatywne oddziaływanie na:
  - a) środowisko,
  - b) żeglugę i infrastrukturę portową lub korzystanie z wód w celach rekreacyjnych,
  - c) prowadzenie działalności, dla której jest dokonywane piętrzenie wody, w szczególności na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, wytwarzania energii elektrycznej lub nawadniania,
  - d) regulację stosunków wodnych, ochronę przed powodzią i melioracje odwadniające,
  - e) przedsięwzięcia inne niż wymienione w lit. b-d, stanowiące równorzędny interes publiczny istotny dla zrównoważonego rozwoju;
- 2) realizacja celów publicznych, którym służy sztuczna lub silnie zmieniona jednolita część wód powierzchniowych, z przyczyn technicznych lub z uwagi na nieproporcjonalnie wysokie, w stosunku do spodziewanych korzyści, koszty ich realizacji, nie jest możliwa w inny sposób, mniej obciążający środowisko.

2. Wyznaczenie jednolitej części wód powierzchniowych jako sztucznej lub silnie zmienionej wymaga szczegółowego uzasadnienia w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i podlega weryfikacji co 6 lat.

Art. 38i.

1. Dopuszczalne jest czasowe pogorszenie stanu jednolitych części wód, jeżeli jest ono wynikiem zjawisk o charakterze naturalnym lub skutkiem siły wyższej, nadzwyczajnych lub niemożliwych do przewidzenia, w szczególności ekstremalnych zjawisk powodziowych lub długotrwałej suszy, zdarzeń o charakterze terrorystycznym, zakłócenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej w rozumieniu ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.) lub niedających się przewidzieć katastrof, oraz jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) zostały podjęte działania mające na celu zapobieżenie dalszemu pogorszeniu stanu wód, które nie zagrażają realizacji celów środowiskowych dla pozostałych wód;
- 2) w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zostały ustalone warunki i wskaźniki kwalifikowania okoliczności i zjawisk, powodujących czasowe pogorszenie stanu jednolitych części wód;
- 3) działania, o których mowa w pkt 1 i 4, zostały zawarte w programie wodno-środowiskowym kraju i nie zagrażają przywróceniu poprzedniego stanu jednolitych części wód, gdy ustąpią przyczyny czasowego pogorszenia stanu tych wód;
- 4) oddziaływania okoliczności i zjawisk, powodujących czasowe pogorszenie stanu jednolitych części wód, są corocznie analizowane i zostały podjęte działania mające na celu przywrócenie poprzedniego stanu jednolitych części wód, tak szybko, jak jest to możliwe w warunkach racjonalnego działania;
- 5) opis skutków okoliczności i zjawisk oraz podjętych i kontynuowanych działań, o których mowa w pkt 1 i 4, zostanie zawarty w najbliższej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

2. Nie stanowi czasowego pogorszenia stanu jednolitych części wód tymczasowe wahanie stanu jednolitych części wód, jeżeli jest ono związane z utrzymaniem wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych i brzegu morskiego zgodnie z interesem publicznym, o ile stan tych wód jest przywracany bez konieczności prowadzenia działań naprawczych.

Art. 38j.

1. Dopuszczalne jest nieosiągnięcie dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu ekologicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, jeżeli:

- 1) jest ono skutkiem nowych zmian właściwości fizycznych tych wód albo
- 2) niezapobieżenie pogorszenia się stanu tych wód ze stanu bardzo dobrego do dobrego jest wynikiem nowych działań człowieka, zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju i niezbędnych dla rozwoju społeczeństwa.

2. Dopuszczalne jest nieosiągnięcie dobrego stanu oraz niezapobieżenie pogorszeniu stanu jednolitych części wód podziemnych, o których mowa w art. 38e, jeżeli jest ono skutkiem:

- 1) nowych zmian właściwości fizycznych jednolitych części wód powierzchniowych albo

- 2) zmian poziomu zwierciadła tych wód.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:
  - 1) podejmowane są wszelkie działania, aby łagodzić skutki negatywnych oddziaływań na stan jednolitych części wód;
  - 2) przyczyny zmian i działań, o których mowa w ust. 1 i 2, są szczegółowo przedstawione w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
  - 3) przyczyny zmian i działań, o których mowa w ust. 1 i 2, są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, a pozytywne efekty dla środowiska i społeczeństwa związane z ochroną zdrowia, utrzymaniem bezpieczeństwa oraz zrównoważonym rozwojem przeważają nad korzyściami utraconymi w następstwie tych zmian i działań;
  - 4) zakładane korzyści wynikające ze zmian i działań, o których mowa w ust. 1-3, nie mogą zostać osiągnięte przy zastosowaniu innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia interesów środowiska, ze względu na negatywne uwarunkowania wykonalności technicznej lub nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści.

Art. 38k. Wyznaczanie jednolitych części wód powierzchniowych jako sztucznych lub silnie zmienionych, o którym mowa w art. 38h ust. 1, ustalanie mniej rygorystycznych celów środowiskowych, o którym mowa w art. 114a ust. 1, dopuszczanie czasowego pogorszenia stanu jednolitych części wód, o którym mowa w art. 38i, oraz stosowanie przepisów, o których mowa w art. 38j, nie może trwale uniemożliwiać ani zagrażać realizacji:

- 1) celów środowiskowych ustalonych dla innych jednolitych części wód w granicach tego samego dorzecza;
- 2) wymogów dotyczących ochrony środowiska wynikających z odrębnych przepisów.

Art. 39.

1. Zabrania się wprowadzania ścieków:

- 1) bezpośrednio do wód podziemnych;
- 2) do wód:
  - a) powierzchniowych, jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami wynikającymi z istniejących form ochrony przyrody, utworzonych stref ochrony zwierząt łownych albo ostoi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także stref ochronnych oraz obszarów ochronnych ustanowionych na podstawie art. 58 i art. 60,
  - b) powierzchniowych w obrębie kąpielisk, plaż publicznych nad wodami oraz w odległości mniejszej niż 1 kilometr od ich granic,
  - c) stojących,
  - d) jezior oraz do ich dopływów, jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż 24 godziny;
- 3) do ziemi:
  - a) jeżeli byłoby to sprzeczne z warunkami wynikającymi z istniejących form ochrony przyrody, utworzonych stref ochrony zwierząt łownych albo ostoi na podstawie ustawy o ochronie przyrody, a także stref ochronnych oraz obszarów ochronnych ustanowionych na podstawie art. 58 i 60,
  - b) zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1, jeżeli byłoby to niezgodne z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3,
  - c) w pasie technicznym, o którym mowa w art. 23,
  - d) jeżeli stopień oczyszczania ścieków lub miąższość utworów skalnych nad zwierciadłem wód podziemnych nie stanowi zabezpieczenia tych wód przed zanieczyszczeniem,
  - e) w odległości mniejszej niż 1 kilometr od granic kąpielisk oraz plaż publicznych nad wodami.

2. Dopuszcza się wprowadzanie:

- 1) wód opadowych lub roztopowych, wód z przelewów kanalizacji deszczowej oraz wód chłodniczych do wód powierzchniowych lub do ziemi, w odległości mniejszej niż 1 kilometr od granic kąpielisk i plaż publicznych nad wodami,
- 2) wód opadowych lub roztopowych do jezior oraz do ich dopływów, jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż 24 godziny,

- 3) wód chłodniczych, których temperatura nie przekracza +26 °C albo naturalnej temperatury wody, do jezior oraz do ich dopływów, jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż 24 godziny,
- 4) ścieków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, jeżeli jest to zgodne z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3

- o ile organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego ustali, że takie dopuszczenie nie koliduje z utrzymaniem dobrego stanu wód lub wymaganiami jakościowymi dla wód.

3. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu wprowadzania do ziemi, w odległości mniejszej niż 1 kilometr od granic kąpielisk oraz plaż publicznych nad wodami, ścieków innych niż wymienione w ust. 2 pkt 1, jeżeli wystąpi istotna potrzeba ekonomiczna lub społeczna, a zwolnienie nie spowoduje zagrożenia dla jakości wód.

Art. 39a.

Art. 40.

1. Zabrania się:

- 1) wprowadzania do wód odpadów, w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.), oraz ciekłych odchodów zwierzęcych;
- 2) spławiania do wód śniegu wywożonego z terenów zanieczyszczonych, a w szczególności z centrów miast, terenów przemysłowych, terenów składowych, baz transportowych, dróg o dużym natężeniu ruchu wraz z parkingami, oraz jego składowania na terenach położonych między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu wody lub w odległości mniejszej niż 50 m od linii brzegu wody;
- 3) lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania;
- 4) mycia pojazdów w wodach powierzchniowych oraz nad brzegami tych wód;
- 5) pobierania z wód powierzchniowych wody bezpośrednio do opryskiwaczy rolniczych oraz ich mycia w tych wodach;
- 6) używania farb produkowanych na bazie związków organiczno-cynowych (TBT) do konserwacji technicznych konstrukcji podwodnych.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, nie dotyczą wykorzystywania gruzu, mas ziemnych oraz skalnych przy wykonywaniu robót związanych z utrzymywaniem lub regulacją wód, lokalizowania inwestycji gospodarki rybackiej, a także budowy, przebudowy lub remontu dróg rowerowych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260, z późn. zm.).

3. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

3a. Do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 3, należy dołączyć w szczególności charakterystykę planowanych działań wraz z ich podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót oraz mapę sytuacyjno-wysokościową z naniesionym schematem planowanych obiektów i robót.

3b. Stroną postępowania w sprawie o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 3, jest wnioskodawca, właściciel wody i właściciel wału przeciwpowodziowego.

3c. Decyzja, o której mowa w ust. 3, wygasa, jeżeli w terminie 2 lat od dnia, w którym stała się ostateczna, nie uzyskano wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.

4. Przepisy ust. 1 pkt 3 i ust. 3-3c stosuje się odpowiednio do wysp oraz przymulisk, o których mowa w art. 18.

Art. 41.

1. Ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi w ramach zwykłego albo szczególnego korzystania z wód powinny być oczyszczone w stopniu wymaganym przepisami ustawy i nie mogą:

- 1) zawierać:
  - a) odpadów oraz zanieczyszczeń pływających,

- b) dwuchloro-dwufenylo-trójchloroetanu (DDT), polichlorowanych bifenyli (PCB), polichlorowanych trifenyli (PCT), aldryny, dieldryny, endryny, izodryny, heksachlorocykloheksanu (HCH),
  - c) chorobotwórczych drobnoustrojów pochodzących z obiektów, w których leczeni są chorzy na choroby zakaźne;
- 2) powodować w tych wodach:
- a) zmian w naturalnej, charakterystycznej dla nich biocenozie,
  - b) zmian naturalnej mętności, barwy, zapachu,
  - c) formowania się osadów lub piany.

2. Zabrania się rozcieńczania ścieków wodą w celu uzyskania ich stanu, składu oraz minimalnego procentu redukcji zanieczyszczeń zgodnego z przepisami.

3. Dopuszcza się wprowadzanie do wód lub do ziemi wód opadowych z przelewów kanalizacji deszczowej lub ścieków z przelewów burzowych komunalnej kanalizacji ogólnospławnej na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3.

4. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, ustalając warunki wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków bytowych lub komunalnych, może określić w pozwoleniu wodnoprawnym minimalny procent redukcji zanieczyszczeń, jeżeli zapewni się nieprzekroczenie najwyższych dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3.

5. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, ustalając warunki wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, może określić w pozwoleniu wodnoprawnym wartości zanieczyszczeń w ściekach niższe niż najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3, jeżeli istniejące urządzenia oczyszczające umożliwiają ich osiągnięcie.

6. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, ustalając warunki wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, może określić w pozwoleniu wodnoprawnym wartości zanieczyszczeń w ściekach wyższe niż najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3, jeżeli dotrzymanie najwyższych dopuszczalnych wartości nie jest możliwe mimo zastosowania dostępnych technik i technologii oczyszczania ścieków oraz zmian w procesie produkcji, a jednocześnie stan wód odbiornika i ich podatność na eutrofizację pozwala na dokonanie odstępstw.

Art. 42.

1. Wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności przez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie, a tam, gdzie jest to celowe, powtórne wykorzystanie oczyszczonych ścieków. Wybór miejsca i sposobu wykorzystania albo usuwania ścieków powinien minimalizować negatywne oddziaływania na środowisko.

2. Obiekt budowlany lub zespół takich obiektów, których użytkowanie jest związane z wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi, nie może zostać oddany do użytkowania, jeżeli nie zostały spełnione wymagania, o których mowa w art. 76 ustawy - Prawo ochrony środowiska.

3. Budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizuje się jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków.

4. W miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ten sam co systemy kanalizacji zbiorczej poziom ochrony środowiska.

Art. 43.

1. Aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2000 powinny być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych, zgodnie z ustaleniami krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

2. Ilekroć jest mowa o:

- 1) aglomeracji - należy przez to rozumieć teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków albo do końcowego punktu zrzutu tych ścieków;
- 2) równoważnej liczbie mieszkańców - należy przez to rozumieć ładunek substancji organicznych biologicznie rozkładalnych wyrażonych jako wskaźnik pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT₅) w ilości 60 g tlenu na dobę;

- 3)** końcowym punkcie zrzutu ścieków komunalnych - należy przez to rozumieć miejsce przyłączenia systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych w aglomeracji nieposiadającej oczyszczalni ścieków, do systemu kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych w aglomeracji posiadającej oczyszczalnię ścieków.

2a. Aglomeracje, o których mowa w ust. 1, wyznacza, w drodze uchwały, sejmik województwa. Jeżeli aglomeracja obejmowałaby tereny położone w dwóch lub więcej województwach, właściwy do wyznaczenia aglomeracji jest sejmik tego województwa, na którego terenie będzie się znajdować największa część aglomeracji.

2b. Wyznaczenie aglomeracji, o których mowa w ust. 1, następuje po uzgodnieniu przez marszałka województwa z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej, a w zakresie obszarów objętych przynajmniej jedną formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy - z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, oraz po zasięgnięciu przez marszałka województwa opinii zainteresowanych gmin.

2c. Gmina zainteresowana wyznaczeniem aglomeracji, o których mowa w ust. 1, przekazuje propozycję planu aglomeracji marszałkowi województwa, na jego wniosek oraz w wyznaczonym przez niego terminie.

3. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, którego integralną część stanowi wykaz aglomeracji, o których mowa w ust. 1, oraz wykaz niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych, sporządza Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, a zatwierdza Rada Ministrów.

3a. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych określi dla przedsięwzięć, o których mowa w ust. 3, w szczególności:

- 1)** zakres rzeczowo-finansowy;
- 2)** termin zakończenia.

3b. Marszałek województwa przedkłada Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, nie później niż do dnia 31 marca, sprawozdanie z realizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w województwie, zawierające:

- 1)** wykaz aglomeracji,
- 2)** informację o stanie wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków komunalnych,
- 3)** informację o postępie realizacji przedsięwzięć określonych w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych,
- 4)** informację o ilości wytworzonych w ciągu roku Mg suchej masy osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków komunalnych aglomeracji oraz sposób postępowania z tymi osadami

z uwzględnieniem podziału państwa na obszary dorzeczy i regiony wodne.

3c. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa corocznie, nie później niż do dnia 28 lutego, informacje, o których mowa w ust. 3b pkt 2-4, za rok ubiegły.

3d. Marszałek województwa co 2 lata dokonuje przeglądu obszarów i granic aglomeracji wyznaczonych na podstawie ust. 2a, z uwzględnieniem kryteriów ich utworzenia określonych w ust. 1 oraz zaistniałych zmian równoważnej liczby mieszkańców w aglomeracji i w razie potrzeby informuje sejmik województwa o konieczności zmiany obszarów i granic aglomeracji.

3e. Sprawy związane z przygotowaniem i przekazywaniem dokumentacji dotyczącej działań prowadzonych w ramach krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, w szczególności przedkładanie informacji, o których mowa w ust. 3b pkt 2-4, w aglomeracji zlokalizowanej na obszarze dwóch lub więcej gmin prowadzi gmina o największej równoważnej liczbie mieszkańców.

4. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, przedkłada co 2 lata Radzie Ministrów sprawozdanie z wykonania krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

4a. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej oraz ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób wyznaczania obszaru i granic aglomeracji.

4b. Wydając rozporządzenie o którym mowa w ust. 4a, minister uwzględni koszty rozwoju i eksploatacji systemów kanalizacji zbiorczej oraz gęstość zaludnienia.

4c. Rada Ministrów dokona aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, nie później niż w terminie 2 lat od dnia jego zatwierdzenia; kolejne aktualizacje będą dokonywane co

najmniej raz na 4 lata.

4d. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „*Monitor Polski*”, krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych oraz jego aktualizację.

5. Przepisy ust. 1-4 nie naruszają obowiązku gmin w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych wynikających z przepisów o samorządzie gminnym.

Art. 44.

1. Ścieki bytowe oraz ścieki komunalne lub przemysłowe o składzie zbliżonym do ścieków bytowych, a także ścieki, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. f, mogą być oczyszczane przez ich rolnicze wykorzystanie.

2. Przez rolnicze wykorzystanie ścieków, o którym mowa w ust. 1, rozumie się zastosowanie ścieków do nawadniania oraz nawożenia użytków rolnych oraz stawów wykorzystywanych do chowu lub hodowli ryb.

3. Roczne i sezonowe dawki ścieków wykorzystywanych rolniczo nie mogą przekroczyć zapotrzebowania roślin na azot, potas, wodę oraz utrudniać przebiegu procesów samooczyszczania się gleby.

4. Zabrania się rolniczego wykorzystania ścieków:

- 1)** gdy grunt jest zamrznięty do głębokości 30 cm lub przykryty śniegiem, z wyjątkiem dna stawów ziemnych wykorzystywanych do chowu i hodowli ryb;
- 2)** na gruntach wykorzystywanych do upraw roślin, przeznaczonych do spożycia w stanie surowym;
- 3)** na gruntach, w których zwierciadło wód podziemnych znajduje się płycej niż 1,5 m od powierzchni ziemi lub od dna rowu rozprowadzającego ścieki;
- 4)** na obszarach o spadku terenu większym niż:
  - a)** 10 % dla gruntów ornych,
  - b)** 20 % dla łąk, pastwisk oraz plantacji drzew leśnych.

Art. 45.

1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1)** substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinny być eliminowane (wykaz I), oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, powodujące zanieczyszczenie wód, które powinny być ograniczane (wykaz II);
- 2)**
- 3)** warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, w tym najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń, oraz warunki, jakie należy spełnić w celu rolniczego wykorzystania ścieków, a także miejsce i minimalną częstotliwość pobierania próbek ścieków, metodyki referencyjne analizy i sposób oceny, czy ścieki odpowiadają wymaganym warunkom;
- 4)** najwyższe dopuszczalne wartości zanieczyszczeń dla ścieków z oczyszczalni ścieków bytowych i komunalnych oraz dla ścieków z oczyszczalni ścieków w aglomeracji.

2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki może określić, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne masy substancji, które mogą być odprowadzane w ściekach przemysłowych, w jednym lub więcej okresach, przypadające na jednostkę masy wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu.

3. Ministrowie, wydając rozporządzenia, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględnią:

- 1)** właściwości substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, a zwłaszcza ich toksyczność, trwałość w środowisku, zdolność do bioakumulacji oraz zagrożenie, jakie mogą one powodować dla wód oraz życia lub zdrowia ludzi;
- 2)** obecny stan wód i ich podatność na eutrofizację;
- 3)** efektywność usuwania zanieczyszczeń ze ścieków w procesach ich oczyszczania;
- 4)** rozwój technik umożliwiających stopniowe zmniejszanie emisji;
- 5)** położenie, rzeźbę terenu i rodzaj gleb na obszarach, na których może być stosowane rolnicze wykorzystanie ścieków;

6)

4. Ministrowie, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, będą się kierować potrzebą:
  - 1) zapobieżenia zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi powodowanego wprowadzaniem do wód substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego;
  - 2)
  - 3) minimalizacji kosztów oczyszczania ścieków komunalnych;
  - 4) spełnienia wymagań zdrowotnych dotyczących żywności i pasz na terenach rolniczego wykorzystania ścieków.
5. Zasady postępowania z osadami ściekowymi określają przepisy ustawy o odpadach.

Art. 45a.

1. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, uwzględniając art. 45 ust. 1 pkt 1, substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.
2. Minister, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, będzie się kierował:
  - 1) potrzebą zapobiegania zagrożeniu dla zdrowia i życia ludzi, powodowanego wprowadzaniem do kanalizacji substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego;
  - 2) podatnością substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego na mechaniczno-biologiczne procesy oczyszczania;
  - 3) koniecznością redukcji substancji szczególnie szkodliwych w miejscu ich powstawania, gdy nie jest możliwe ich usunięcie w mechaniczno-biologicznych procesach oczyszczania.

Art. 46.

1. Zakłady pobierające wodę oraz przeznaczające ścieki do rolniczego wykorzystania obowiązane są prowadzić pomiary ich ilości i jakości.
2. Obowiązki w zakresie pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi określają przepisy ustawy - Prawo ochrony środowiska.
3. Zakłady wprowadzające ścieki do wód lub do ziemi mogą zostać obowiązane do prowadzenia pomiarów jakości:
  - 1) wód powierzchniowych powyżej i poniżej miejsca zrzutu ścieków;
  - 2) wód podziemnych.
4. Zakłady pobierające wodę w ilości większej niż 100 m³ na dobę są obowiązane do dokonywania systematycznego pomiaru ilości pobieranej wody.

Art. 47.

1. Produkcję rolną prowadzi się w sposób ograniczający i zapobiegający zanieczyszczeniu wód związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przy czym przez związki azotu rozumie się wszelkie substancje zawierające azot, z wyjątkiem gazowego azotu cząsteczkowego.
2. Minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, biorąc pod uwagę wymagania, o których mowa w ust. 1, opracuje zbiór zasad dobrej praktyki rolniczej i upowszechni te zasady, w szczególności w drodze organizowania szkoleń dla rolników.
3. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, wody powierzchniowe i podziemne wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszary szczególnie narażone, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć, uwzględniając:
  - 1) zawartość związków azotu w wodach powierzchniowych i podziemnych, ze szczególnym uwzględnieniem wód pobieranych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia;
  - 2) stopień eutrofizacji śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych i wód przybrzeżnych, dla których czynnikiem eutrofizacji jest azot;
  - 3) charakterystykę terenu, ze szczególnym uwzględnieniem: rodzaju działalności rolniczej, struktury użytków rolnych, koncentracji produkcji zwierzęcej, rodzaju gleb i klimatu.
4. Wody i obszary, o których mowa w ust. 3, poddaje się co 4 lata weryfikacji w celu uwzględnienia zmian czynników nieprzewidzianych podczas ich wyznaczania.
5. Wyznaczenia i weryfikacji wód i obszarów, o których mowa w ust. 3, dokonuje się w oparciu o

pomiary dokonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska.

6. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje, co 4 lata, oceny stopnia eutrofizacji śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych i wód przybrzeżnych.

7. Dla każdego z obszarów, o którym mowa w ust. 3, w ciągu 2 lat od jego wyznaczenia dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej opracuje program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych, o którym mowa w art. 84 ustawy - Prawo ochrony środowiska; program wprowadzany jest w drodze rozporządzenia dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

8. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1)** kryteria wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych;
- 2)** szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

9. Minister właściwy do spraw środowiska, określając:

- 1)** kryteria wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, uwzględni w szczególności dopuszczalne stężenie azotanów w wodach stanowiących źródło poboru wody przeznaczonej do spożycia oraz podatność wód na eutrofizację;
- 2)** szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać programy działań, wskaże w szczególności:
  - a)** rodzaj i zakres działań, jakie mogą być wprowadzone do obowiązkowego stosowania w obszarach szczególnie narażonych, dotyczących w szczególności stosowania nawozów, przechowywania nawozów naturalnych, sposobu gospodarowania gruntami,
  - b)** terminy wprowadzania poszczególnych działań w życie i okresy ich obowiązywania,
  - c)** wzory dokumentów stosowanych w celu kontroli i monitorowania oraz dokumentowania realizacji działań wynikających z programu i efektów wdrażania programu;
- 3)** tryb opracowania programów, uwzględni potrzebę wszechstronnych konsultacji projektów programów, w szczególności z organizacjami społeczno-zawodowymi rolników.

Art. 48.

1. Ścieki ze statku, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, usuwa się do urządzenia odbiorczego na lądzie.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do statków bez napędu mechanicznego o iloczynie długości i szerokości nieprzekraczającym 20 m² lub o napędzie mechanicznym o mocy silników do 20 kW, niewyposażonych w urządzenia sanitarne, a używanych wyłącznie do celów sportowych oraz rekreacyjnych.

3. Warunki ochrony morskich wód wewnętrznych oraz wód morza terytorialnego przed zanieczyszczeniem ze statków i innych obiektów morskich określają przepisy ustawy z dnia 16 marca 1995 r. o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki (Dz. U. z 2006 r. Nr 99, poz. 692, z późn. zm.).

Art. 49.

Art. 49a.

Art. 49b.

1. Celem ochrony jednolitych części wód, przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, jest zapobieganie pogorszeniu jakości tych jednolitych części wód w taki sposób, aby w szczególności zminimalizować potrzebę ich uzdatniania.

2. Cele środowiskowe, o których mowa w art. 38d-38f, oraz wymagania wynikające z ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków powinny być zrealizowane dla jednolitych części wód, przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

3. Jednolite części wód, przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, obejmują:

- 1) jednolite części wód wykorzystywane do poboru wody przeznaczonej do spożycia, dostarczające średnio więcej niż 10 m³ na dobę lub służące więcej niż 50 osobom;
- 2) jednolite części wód, które są przewidywane do takich celów w przyszłości.

Art. 50.

1. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, a także częstotliwość pobierania próbek wody, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny, czy wody odpowiadają wymaganym warunkom.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych oraz morskie wody wewnętrzne i wody przybrzeżne będące środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków, a także częstotliwość pobierania próbek wody, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny, czy wody odpowiadają wymaganym warunkom.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania, jakim powinna odpowiadać woda w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli;
- 2) zakres badania wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli;
- 3) metody referencyjne badania wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli;
- 4) sposób pobierania, przechowywania i transportu przed analizą próbek wody z kąpieliska i miejsca wykorzystywanego do kąpieli;
- 5) sposób klasyfikacji jakości wody w kąpielisku;
- 6) sposób oceny jakości wody w kąpielisku i w miejscu wykorzystywanym do kąpieli;
- 7) szczegółowy sposób dokumentowania kontroli wewnętrznej, o której mowa w art. 163 ust. 4;
- 8) szczegółowy sposób oceny kontroli wewnętrznej, o której mowa w art. 163 ust. 4.

4. Wydając rozporządzenie, o którym mowa:

- 1) w ust. 1 - minister uwzględni podział wód na 3 kategorie w dostosowaniu do standardowych procesów uzdatniania, jakim wody z uwagi na ich zanieczyszczenie muszą być poddane w celu uzyskania wody przeznaczonej do spożycia, a także będzie się kierował efektywnością tych procesów oraz potrzebą sukcesywnej poprawy jakości wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia;
- 2) w ust. 2 - minister uwzględni podział wód na wody dla ryb łososiowatych oraz wody dla ryb karpowatych i będzie się kierował potrzebą ochrony populacji ryb przed szkodliwymi skutkami zanieczyszczenia wody, a ponadto będzie miał na uwadze ochronę zdrowia konsumentów ryb oraz produktów wytwarzanych ze skorupiaków i mięczaków, a tym samym potrzebę zabezpieczenia określonych populacji skorupiaków i mięczaków przed szkodliwymi skutkami wprowadzania zanieczyszczeń do wód morskich;
- 3) w ust. 3 - minister uwzględni ochronę zdrowia publicznego, potrzebę sukcesywnej poprawy jakości wody w kąpieliskach oraz potrzebę dostarczania społeczeństwu informacji w tym zakresie.

5. Wody powierzchniowe, które nie spełniają wymagań określonych na podstawie ust. 1, nie mogą być wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Rozdział 2

Strefy oraz obszary ochronne

Art. 51. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, mogą być ustanawiane:

- 1) strefy ochronne ujęć wody;
- 2) obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

Art. 52.

1. Strefę ochronną ujęcia wody, zwaną dalej „strefą ochronną”, stanowi obszar, na którym

obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody.

2. Strefę ochronną dzieli się na teren ochrony:

- 1) bezpośredniej;
- 2) pośredniej.

3. Dopuszcza się ustanowienie strefy ochronnej obejmującej wyłącznie teren ochrony bezpośredniej, jeżeli jest to uzasadnione lokalnymi warunkami hydrogeologicznymi, hydrologicznymi i geomorfologicznymi oraz zapewnia konieczną ochronę ujmowanej wody.

Art. 53.

1. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

2. Na terenie ochrony pośredniej ujęć wód należy:

- 1) odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- 2) zagospodarować teren zielenią;
- 3) odprowadzać poza granicę terenu ochrony pośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- 4) ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

3. Teren ochrony pośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających; na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Art. 54.

1. Na terenach ochrony pośredniej może być zabronione lub ograniczone wykonywanie robót oraz innych czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, a w szczególności:

- 1) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
- 2) rolnicze wykorzystanie ścieków;
- 3) przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych;
- 4) stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin;
- 5) budowa autostrad, dróg oraz torów kolejowych;
- 6) wykonywanie robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych;
- 7) lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- 8) lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu;
- 9) lokalizowanie składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- 10) mycie pojazdów mechanicznych;
- 11) urządzenie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk;
- 12) lokalizowanie nowych ujęć wody;
- 13) lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie zwłok zwierzęcych.

2. Na terenach ochrony pośredniej ujęcia wody podziemnej, oprócz zakazów lub ograniczeń, o których mowa w ust. 1, może być zabronione lub ograniczone:

- 1) wydobywanie kopalin;
- 2) wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych.

3. Na terenie ochrony pośredniej ujęcia wody powierzchniowej, oprócz zakazów lub ograniczeń, o których mowa w ust. 1, może być zabronione lub ograniczone:

- 1) lokalizowanie budownictwa mieszkalnego oraz turystycznego;
- 2) używanie samolotów do przeprowadzania zabiegów rolniczych;
- 3) urządzenie przyzmyk kiszonkowych;

- 4) chów lub hodowla ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie;
- 5) pojenie oraz wypasanie zwierząt;
- 6) wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;
- 7) uprawianie sportów wodnych;
- 8) użytkowanie statków o napędzie spalinowym.

4. Na właścicieli gruntów położonych na terenie ochrony pośredniej może być nałożony obowiązek stosowania odpowiednich upraw rolnych lub leśnych.

5. Przy ustalaniu zakazów, nakazów i ograniczeń dotyczących użytkowania gruntów na terenie ochrony pośredniej należy uwzględnić warunki infiltracji zanieczyszczeń do poziomu wodonośnego, z którego woda jest ujmowana.

6. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może, na wniosek właściciela ujęcia wody i na jego koszt, w drodze decyzji, nałożyć na właścicieli gruntów położonych na terenie ochrony pośredniej obowiązek zlikwidowania nieczynnych studni.

7. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może, na wniosek właściciela ujęcia wody, w drodze decyzji, nałożyć na właściciela gruntu położonego na terenie ochrony pośredniej obowiązek zlikwidowania, na jego koszt, ogniska zanieczyszczenia wody.

Art. 55.

1. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody; jeżeli czas przepływu wody od granicy obszaru zasilania do ujęcia jest dłuższy od 25 lat, strefa ochronna powinna obejmować obszar wyznaczony 25-letnim czasem wymiany wody w warstwie wodonośnej.

2. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych wyznacza się na podstawie ustaleń zawartych w dokumentacji hydrogeologicznej tego ujęcia.

Art. 56.

1. Strefę ochronną ujęcia wód powierzchniowych określa się tak, aby trwale zapewnić jakość wody zgodną z przepisami wydanymi na podstawie art. 50 ust. 1 oraz aby zabezpieczyć wydajność ujęcia wody.

2. Strefę ochronną, o której mowa w ust. 1, wyznacza się na podstawie wyników przeprowadzonych badań hydrologicznych, hydrograficznych i geomorfologicznych.

3. Strefa ochronna ujęcia wody z potoku górskiego lub z górnego biegu rzeki może obejmować całą zlewnię cieku powyżej ujęcia wody.

Art. 57.

1. Granice terenu ochrony pośredniej ujęcia wody należy oznaczyć przez umieszczenie, w punktach przecięcia się granic ze szlakami komunikacyjnymi oraz w innych charakterystycznych punktach terenu, tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory tablic informacyjnych, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 53 ust. 3, a w szczególności ich rozmiar, kształt, kolor, wzór i wielkość napisu.

Art. 58.

1. Strefę ochronną ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody, wskazując zakazy, nakazy, ograniczenia oraz obszary, na których one obowiązują, stosownie do art. 52-57.

2. Wniosek o ustanowienie strefy ochronnej ujęcia wody zawiera:

- 1) uzasadnienie potrzeby ustanowienia strefy ochronnej oraz propozycje granic wraz z planem sytuacyjnym;
- 2) charakterystykę techniczną ujęcia wody;
- 3) propozycje zakazów, nakazów i ograniczeń dotyczących użytkowania gruntów oraz korzystania z wód na terenach ochrony pośredniej.

3. Do wniosku o ustanowienie strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej dołącza się dokumentację hydrogeologiczną, o której mowa w art. 55 ust. 2.

3a. Do wniosku o ustanowienie strefy ochronnej ujęcia wody powierzchniowej dołącza się wyniki badań, o których mowa w art. 56 ust. 2.

4. Obowiązek, o którym mowa w art. 53 ust. 3 i art. 57 ust. 1, należy do właściciela ujęcia wody.

5. W przypadku, o którym mowa w art. 52 ust. 3, strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia, na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody, w drodze decyzji, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego; kopię wydanej decyzji organ przekazuje właściwemu dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Art. 59.

1. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, zwane dalej „*obszarami ochronnymi*”, stanowią obszary, na których obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją.

2. Na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Art. 60. Obszar ochronny ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, wskazując zakazy, nakazy lub ograniczenia oraz obszary, na których one obowiązują, stosownie do art. 59.

Art. 61.

1. Za szkody poniesione w związku z wprowadzeniem w strefie ochronnej zakazów, nakazów oraz ograniczeń w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód właścicielowi nieruchomości położonej w tej strefie przysługuje odszkodowanie od właściciela ujęcia wody na zasadach określonych w ustawie.

2. Zasady wypłaty odszkodowań w wyniku ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych określają przepisy o ochronie środowiska.

Rozdział 3 Ochrona środowiska wód morskich

Art. 61a.

1. Przepisy niniejszego rozdziału oraz przepisy dotyczące monitoringu wód morskich stosuje się do wód morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz wód przybrzeżnych.

2. Przepisy niniejszego rozdziału oraz przepisy dotyczące monitoringu wód morskich stosuje się również do dna morskiego i skały macierzystej, znajdujących się na obszarze morza terytorialnego, wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w ust. 1, oraz wód przybrzeżnych.

Art. 61b.

1. W celu ochrony środowiska wód morskich opracowuje się i wdraża strategię morską, na zasadach określonych w ustawie.

2. Strategia morską stanowi następujący zespół działań:

- 1) opracowanie wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich;
- 2) opracowanie zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich;
- 3) opracowanie zestawu celów środowiskowych dla wód morskich i związanych z nimi wskaźników, zwanego dalej „*zestawem celów środowiskowych dla wód morskich*”;
- 4) opracowanie i wdrożenie programu monitoringu wód morskich;
- 5) opracowanie i wdrożenie krajowego programu ochrony wód morskich.

3. Zestawy, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, oraz programy, o których mowa w ust. 2 pkt 4 i 5, są opracowywane na podstawie wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich.

Art. 61c. Cele środowiskowe dla wód morskich są osiągnięte przez podejmowanie działań określonych w krajowym programie ochrony wód morskich.

Art. 61d. Organy administracji rządowej i samorządowej wykonują należące do nich zadania z zakresu

ochrony środowiska wód, mając na uwadze ustalenia zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich i zestawu celów środowiskowych dla wód morskich oraz zgodnie z ustaleniami krajowego programu ochrony wód morskich.

Art. 61e. Jeżeli minister właściwy do spraw gospodarki wodnej stwierdzi, że działalność człowieka w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie leżącym poza granicami Unii Europejskiej może mieć znaczący wpływ na środowisko wód morskich, w szczególności na obszarach wód morskich objętych formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w tym chronionych zgodnie z umowami międzynarodowymi, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, po uzyskaniu zgody Rady Ministrów, występuje do właściwego organu Unii Europejskiej lub organizacji międzynarodowej o podjęcie działań niezbędnych dla osiągnięcia dobrego stanu środowiska wód morskich oraz zapewnienia integralności, funkcjonowania i zachowania struktury ekosystemów morskich, które mają być utrzymane lub, w razie potrzeby, odtworzone.

Art. 61f. Podjęcie działań, których celem jest zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich oraz dobrego stanu środowiska wód morskich, w tym odpowiednio opracowanie, wdrożenie i przegląd wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich, zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, programu monitoringu wód morskich oraz krajowego programu ochrony wód morskich, wymaga współpracy, w szczególności w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, sporządzonej w Helsinkach dnia 9 kwietnia 1992 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 346), zwanej dalej „Konwencją Helsińską”, z właściwymi organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej położonych w regionie Morza Bałtyckiego, a w razie potrzeby i możliwości, także z właściwymi organami państw leżących poza granicami Unii Europejskiej, które graniczą z regionem Morza Bałtyckiego.

Art. 61g.

1. Organy administracji rządowej i samorządowej oraz państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna i państwowa służba hydrogeologiczna są obowiązane do nieodpłatnego przekazywania danych niezbędnych do opracowania wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich, zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, programu monitoringu wód morskich oraz krajowego programu ochrony wód morskich, w tym danych dotyczących wód śródlądowych, organom opracowującym te dokumenty.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do instytutów badawczych w zakresie, w jakim posiadają one dane niezbędne do opracowania wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich, zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, programu monitoringu wód morskich oraz krajowego programu ochrony wód morskich, w tym dane dotyczące wód śródlądowych.

Art. 61h.

1. Wstępna ocena stanu środowiska wód morskich zawiera:

1) analizę podstawowych cech i właściwości wód morskich i obecnego stanu środowiska wód morskich, obejmującą w szczególności charakterystykę:

a) następujących właściwości fizycznych, chemicznych i hydromorfologicznych wód morskich:

- topografia i batymetria dna morskiego,
- roczny, sezonowy i przestrzenny rozkład temperatury oraz zasolenia wody, występowanie lodu morskiego, rozkłady i prędkości prądów morskich, wypływanie wód głębinowych, ekspozycję na fale, mieszanie wód, przezroczystość wody oraz wymianę wód,
- przestrzenny i czasowy rozkład substancji biogennych (rozpuszczony azot nieorganiczny - DIN, azot całkowity - TN, rozpuszczony fosfor nieorganiczny - DIP, fosfor całkowity - TP, całkowity węgiel organiczny - TOC) i tlenu,
- pionowe profile pH, pCO₂ lub inne parametry wykorzystywane do określenia zakwaszenia wód morskich,

b) typów siedlisk, zawierającą:

- dominujące typy lub typ siedlisk na dnie morskim i w słupie wody z opisem charakterystycznych właściwości fizycznych, takich jak głębokość, rozkłady temperatury oraz zasolenia wody, prądy morskie, falowanie, struktura i substrat dna morskiego, oraz chemicznych wód morskich,
- identyfikację i kartowanie typów siedlisk będących przedmiotem szczególnego zainteresowania pod względem naukowym lub w odniesieniu do różnorodności

biologicznej, w tym określonych w umowach międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną,

- siedliska w obszarach, które ze względu na swoje cechy charakterystyczne, położenie lub znaczenie strategiczne zasługują na szczególną uwagę; do tej kategorii zalicza się obszary podlegające intensywnym presjom lub presjom o specyficznym charakterze, a także obszary kwalifikujące się do objęcia formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

c) cech biologicznych wód morskich, zawierającą:

- opis zbiorowisk biologicznych powiązanych z przeważającymi typami siedlisk na dnie morskim lub w słupie wody, zawierający informacje o typowych zbiorowiskach fitoplanktonu i zooplanktonu, w tym o typowych gatunkach oraz ich zmienności sezonowej i geograficznej,

- informacje o roślinach okrytonasiennych, makroglonach i bezkręgowej faunie dennej, w tym o ich składzie gatunkowym, biomasie i zmienności rocznej lub sezonowej,

- informacje o strukturze populacji ryb, w tym o różnorodności biologicznej, rozmieszczeniu, strukturze wiekowej oraz wielkości populacji ryb,

- opis dynamiki populacji, naturalny i rzeczywisty obszar występowania oraz stan populacji gatunków ssaków, gadów oraz ptaków morskich występujących w regionie Morza Bałtyckiego,

- opis dynamiki populacji, naturalny i rzeczywisty obszar występowania oraz stan populacji gatunków innych niż wymienione w tiret czwartym występujących w regionie Morza Bałtyckiego określonych w przepisach dotyczących tych gatunków, w tym w umowach międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną,

- wykaz czasowego występowania różnorodności biologicznej oraz rozmieszczenia przestrzennego gatunków obcych lub, w razie konieczności, odrębnych genetycznie gatunków rodzimych występujących w regionie Morza Bałtyckiego,

d) cech i właściwości wód morskich innych niż wymienione w lit. a-c, zawierającą:

- opis przypadków występowania substancji chemicznych, w tym niebezpiecznych substancji chemicznych, zanieczyszczenia osadów, gorących punktów określonych w przepisach prawa międzynarodowego dotyczących ochrony środowiska morskiego regionu Morza Bałtyckiego, zagrożeń dla zdrowia ludzkiego oraz zanieczyszczenia fauny i flory, szczególnie przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

- opis innych cech typowych lub szczególnych dla regionu Morza Bałtyckiego;

2) analizę dominujących presji i oddziaływań pochodzenia lądowego i morskiego na wody morskie, w tym presji i oddziaływań antropogenicznych, obejmującą skutki kumulacyjne i synergiczne;

3) analizę ekonomiczną i społeczną użytkowania wód morskich oraz kosztów degradacji środowiska wód morskich.

2. Wstępna ocena stanu środowiska wód morskich uwzględnia:

1) wskaźniki zastosowane w ocenie stanu i sposobie klasyfikacji wód przejściowych, przybrzeżnych i morza terytorialnego określone w przepisach dotyczących tych wskaźników;

2) wskaźniki inne niż wskazane w pkt 1 umożliwiające dokonanie kompleksowej oceny stanu środowiska wód morskich, w szczególności oceny tematyczne przeprowadzone zgodnie z postanowieniami Konwencji Helsińskiej.

3. Na potrzeby opracowania analizy, o której mowa w ust. 1 pkt 2, sporządza się:

1) zestawienie dominujących presji i oddziaływań pochodzenia lądowego na wody morskie, w tym presji i oddziaływań antropogenicznych, zawierające w szczególności wykaz następujących presji i oddziaływań:

a) znaczące zmiany struktury termicznej wód morskich, w tym powodowane przez odprowadzanie wód chłodniczych z elektrowni,

b) znaczące zmiany poziomu zasolenia, w tym powodowane przez konstrukcje ograniczające przepływ, zrzut lub pobór wody,

c) wprowadzanie związków syntetycznych, w szczególności określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących polityki wodnej, i substancji priorytetowych istotnych dla środowiska morskiego, takich jak substancje czynne biologicznie, pestycydy, środki farmaceutyczne, pochodzących ze źródeł rozproszonych, z opadów atmosferycznych lub ładunków doprowadzanych rzekami,

d) wprowadzanie substancji i związków niesyntetycznych, w tym metali ciężkich i węglowodorów, pochodzących ze źródeł punktowych, z opadów atmosferycznych lub ładunków doprowadzanych rzekami,

- e) wprowadzanie radionuklidów,
  - f) wprowadzanie nawozów i innych substancji bogatych w azot i fosfor, głównie pochodzących ze źródeł punktowych i rozproszonych, w tym z rolnictwa, akwakultury i z opadów atmosferycznych,
  - g) wprowadzanie materii organicznej przez urządzenia kanalizacyjne, obiekty chowu i hodowli organizmów wodnych w wodach morskich lub rzekami,
  - h) wprowadzanie drobnoustrojów patogennych,
  - i) wprowadzanie i przemieszczanie gatunków obcych;
- 2) zestawienie dominujących presji i oddziaływań pochodzenia morskiego na wody morskie, w tym presji i oddziaływań antropogenicznych, zawierające w szczególności wykaz następujących presji i oddziaływań:
- a) przygłuszenie, w tym powodowane przez sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia, podmorskie kable i rurociągi lub usuwanie urobku z pogłębienia dna,
  - b) kolmatacja, w tym powodowana przez sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia, podmorskie kable i rurociągi,
  - c) zmniejszenie przezroczystości wód morskich, w tym powodowane przez odprowadzanie ścieków i wody opadowe, pogłębienie lub usuwanie urobku z pogłębienia dna,
  - d) abrazja, w tym powodowana przez wpływ na dno morskie wywołany połowami komercyjnymi, żegluga rekreacyjną i kotwiczeniem,
  - e) wydobywanie nieożywionych zasobów naturalnych w wyniku badań lub eksploatacji dna morskiego,
  - f) podmorski hałas, głównie powodowany przez żegluga morską, sztuczne wyspy, konstrukcje i urządzenia, w tym podwodne urządzenia akustyczne, oraz podmorskie kable i rurociągi,
  - g) odpady wyrzucane do morza,
  - h) wprowadzanie związków syntetycznych, w tym stosowanych na statkach środków przeciwporostowych,
  - i) wprowadzanie substancji i związków niesyntetycznych, głównie metali ciężkich i węglowodorów, w tym na skutek zanieczyszczenia wód morskich przez statki, a także na skutek poszukiwania i eksploatacji minerałów, ropy i gazu,
  - j) wprowadzanie substancji innych niż wymienione w lit. g-i, zarówno stałych, ciekłych, jak i gazowych, w wyniku regularnego lub celowego odprowadzania, zgodnie z przepisami dotyczącymi wprowadzania tych substancji do wód morskich;
- 3) zestawienie dominujących presji i oddziaływań pochodzenia morskiego na wody morskie wynikających z działalności rybackiej, w tym presji i oddziaływań antropogenicznych, zawierające w szczególności wykaz następujących presji i oddziaływań:
- a) eksploatacja selektywna organizmów morskich, w tym powodowana przez badania i eksploatację żywych zasobów dna morskiego i podłoża,
  - b) eksploatacja selektywna gatunków zwierząt, obejmująca przypadkowe połowy gatunków niebędących gatunkami docelowymi, w tym powodowana przez połowy komercyjne i rekreacyjne.
4. Zestawienie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, nie obejmuje presji i oddziaływań pochodzenia morskiego na wody morskie wynikających z działalności rybackiej.

Art. 61i.

1. Wstępną ocenę stanu środowiska wód morskich opracowuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa oraz Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska informuje organy właściwe do opracowania analizy, o której mowa w art. 61h ust. 1 pkt 3, oraz sporządzenia zestawień, o których mowa w art. 61h ust. 3, o przystąpieniu do opracowania wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich. Główny Inspektor Ochrony Środowiska wskazuje w informacji termin przekazania analizy i zestawień.

3. Analizę, o której mowa w art. 61h ust. 1 pkt 3, opracowuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej i przekazuje wraz z danymi i informacjami wykorzystanymi do jej opracowania oraz uzyskanymi przy jej opracowaniu Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

4. Zestawienie, o którym mowa w art. 61h ust. 3 pkt 1, sporządza Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska, ministrem właściwym do spraw zdrowia, Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, Dyrektorem Słowińskiego Parku Narodowego i Dyrektorem Wolińskiego Parku Narodowego i przekazuje wraz z danymi i informacjami wykorzystanymi do jego sporządzenia oraz uzyskanymi przy jego sporządzeniu Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

5. Zestawienie, o którym mowa w art. 61h ust. 3 pkt 2, sporządza minister właściwy do spraw gospodarki morskiej i przekazuje wraz z danymi i informacjami wykorzystanymi do jego sporządzenia oraz uzyskanymi przy jego sporządzeniu Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

6. Zestawienie, o którym mowa w art. 61h ust. 3 pkt 3, sporządza minister właściwy do spraw rybołówstwa i przekazuje wraz z danymi i informacjami wykorzystanymi do jego sporządzenia oraz uzyskanymi przy jego sporządzeniu Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

7. Przy opracowywaniu wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich Główny Inspektor Ochrony Środowiska współpracuje z Komisją Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego w celu:

- 1)** zapewnienia zgodności metodologii oceny w regionie Morza Bałtyckiego;
- 2)** uwzględnienia oddziaływania na środowisko wód regionu Morza Bałtyckiego o charakterze transgranicznym.

8. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w opracowaniu wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w celu zgłoszenia uwag, projekt wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich.

9. W terminie 21 dni od dnia zamieszczenia projektu wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska zainteresowani mogą składać, do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, uwagi, w formie pisemnej lub elektronicznej, do ustaleń zawartych w projekcie tego dokumentu.

10. Główny Inspektor Ochrony Środowiska uzgadnia zakres i sposób uwzględnienia uwag do projektu wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa i Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

11. Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z ust. 8-10, Główny Inspektor Ochrony Środowiska:

- 1)** zamieszcza wstępną ocenę stanu środowiska wód morskich w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska;
- 2)** przekazuje wstępną ocenę stanu środowiska wód morskich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej oraz Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

12. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przedkłada Komisji Europejskiej wstępną ocenę stanu środowiska wód morskich wraz z zestawem właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich po uzyskaniu zgody Rady Ministrów.

13. Wstępna ocena stanu środowiska wód morskich podlega przeglądowi co 6 lat i w razie potrzeby aktualizacji.

14. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, minister właściwy do spraw rybołówstwa i Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przeprowadzają przegląd i w razie potrzeby aktualizację odpowiednio analizy, o której mowa w art. 61h ust. 1 pkt 3, oraz zestawień, o których mowa w art. 61h ust. 3, i przekazują ich wyniki wraz z danymi i informacjami wykorzystanymi do dokonania ich aktualizacji oraz uzyskanymi przy ich aktualizacji Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, nie później niż na 5 miesięcy przed terminem przeprowadzenia przeglądu wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich.

15. Aktualizacja wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich obejmuje, oprócz danych zawartych we wstępnej ocenie stanu środowiska wód morskich:

- 1)** podsumowanie wszelkich zmian lub uaktualnień dokonanych od dnia opracowania wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich;
- 2)** prezentację aktualnych wyników monitoringu wód morskich i obecnego stanu środowiska wód morskich.

16. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej informuje Komisję Europejską, Komisję Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego oraz zainteresowane państwa członkowskie Unii Europejskiej o aktualizacjach wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich. Informacja jest przekazywana w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich.

17. Przepisy ust. 1-12 stosuje się odpowiednio do aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich.

Art. 61j.

1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska udostępnia Komisji Europejskiej dane i informacje wykorzystane do opracowania wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich oraz uzyskane przy jej opracowaniu, zgodnie z ustawą z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz. 489 oraz z 2012 r. poz. 951).

2. Nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia udostępnienia Komisji Europejskiej danych i informacji, o których mowa w ust. 1, Główny Inspektor Ochrony Środowiska udostępnia je również Europejskiej Agencji Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13).

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do danych i informacji wykorzystanych do aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich oraz uzyskanych przy jej aktualizacji.

Art. 61k.

1. Zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich zawiera:

1) wskaźniki i ich jakościowe lub ilościowe własności oraz kryteria dobrego stanu środowiska wód morskich dla następujących cech charakteryzujących:

- a) utrzymanie różnorodności biologicznej; jakość i występowanie siedlisk oraz rozmieszczenie i różnorodność gatunków odpowiadają dominującym warunkom fizjograficznym, geograficznym i klimatycznym regionu Morza Bałtyckiego,
- b) utrzymanie gatunków obcych wprowadzanych do ekosystemów morskich w wyniku działalności człowieka na poziomie niepowodującym negatywnych zmian w tych ekosystemach,
- c) utrzymanie populacji wszystkich ryb i skorupiaków eksploatowanych w celach komercyjnych w bezpiecznych granicach biologicznych oraz rozmieszczenie populacji tych ryb i skorupiaków ze względu na ich wiek i liczebność, świadczące o jej dobrym stanie,
- d) występowanie elementów morskiego łańcucha pokarmowego w ilościach i zróżnicowaniu na poziomie zapewniającym różnorodność gatunków i utrzymanie ich pełnej zdolności reprodukcyjnej,
- e) ograniczoną do minimum eutrofizację wywołaną przez działalność człowieka, a w szczególności jej niekorzystne skutki, takie jak straty w różnorodności biologicznej, degradacja ekosystemu, szkodliwe zakwity glonów oraz niedobór tlenu w dolnych partiach wód,
- f) utrzymanie integralności dna morskiego na poziomie zapewniającym ochronę struktury i funkcji ekosystemów bentosowych oraz brak negatywnego wpływu na te ekosystemy,
- g) stałą zmianę właściwości hydrograficznych niepowodującą negatywnego wpływu na ekosystemy morskie,
- h) utrzymanie stężenia substancji zanieczyszczających na poziomie niepowodującym zanieczyszczenia wód morskich,
- i) utrzymanie poziomów substancji zanieczyszczających w rybach oraz skorupiakach i mięczakach przeznaczonych do spożycia przez ludzi nieprzekraczających poziomów określonych w normach lub przepisach dotyczących poziomów tych substancji,
- j) utrzymanie właściwości i ilości odpadów na poziomie niepowodującym szkód w środowisku wód morskich, przejściowych i przybrzeżnych,
- k) utrzymanie energii wprowadzanej do wód morskich, w tym podmorskiego hałasu, na poziomie niepowodującym negatywnego wpływu na środowisko wód morskich;

2) sposób klasyfikacji wskaźników w powiązaniu z cechami, o których mowa w pkt 1;

3) sposób oceny stanu środowiska wód morskich.

2. Jeżeli którakolwiek z cech, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie ma zastosowania do wód regionu Morza Bałtyckiego, fakt ten wskazuje się i uzasadnia w zestawie właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich.

3. Przy opracowywaniu zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich

bierze się pod uwagę istniejący stan rozpoznania procesów zachodzących w środowisku morskim, dostępne wyniki pomiarów i badań oraz możliwość różnicowania własności wskaźników, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w zależności od cech przestrzennych i właściwości wód morskich.

4. Wyznaczając własności wskaźników, o których mowa w ust. 1 pkt 1, bierze się pod uwagę:

- 1) wskaźniki i kryteria określone w decyzji Komisji Europejskiej nr 2010/477/UE z dnia 1 września 2010 r. w sprawie kryteriów i standardów metodologicznych dotyczących dobrego stanu środowiska wód morskich (Dz. Urz. UE L 232 z 02.09.2010, str. 14);
- 2) relację między wskaźnikami i kryteriami określonymi w decyzji Komisji Europejskiej, o której mowa w pkt 1, a presjami i oddziaływaniami na wody morskie zawartymi w analizie, o której mowa w art. 61h ust. 1 pkt 2.

Art. 61l.

1. Projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich opracowuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw zdrowia.

2. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w opracowaniu zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w celu zgłoszenia uwag, projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich.

3. W terminie 21 dni od dnia zamieszczenia projektu zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska zainteresowani mogą składać, do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, uwagi, w formie pisemnej lub elektronicznej, do ustaleń zawartych w projekcie tego dokumentu.

4. Główny Inspektor Ochrony Środowiska uzgadnia zakres i sposób uwzględnienia uwag do projektu zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich z ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw zdrowia.

5. Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z ust. 2-4, Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekazuje projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przedkłada Komisji Europejskiej projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich wraz ze wstępną oceną stanu środowiska wód morskich po uzyskaniu zgody Rady Ministrów. Projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich wraz ze wstępną oceną stanu środowiska wód morskich jest przedkładany w terminie 3 miesięcy od dnia uzyskania zgody Rady Ministrów.

7. Zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich jest przyjmowany, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia przedłożenia jego projektu Komisja Europejska nie odrzuci projektu zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich w całości albo w części.

8. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, w drodze rozporządzenia, kierując się potrzebą uwzględnienia stanowiska Komisji Europejskiej oraz powszechnym charakterem zestawu.

9. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich w części, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej opracowuje poprawiony projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, kierując się stanowiskiem Komisji Europejskiej. Do poprawionego projektu zestawu stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 6-8.

10. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich w całości, opracowuje się nowy projekt zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich, zgodnie z ust. 1-8 i art. 61k, kierując się stanowiskiem Komisji Europejskiej.

11. Zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich podlega przeglądowi co 6 lat i w razie potrzeby aktualizacji.

12. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej informuje Komisję Europejską, Komisję Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego oraz zainteresowane państwa członkowskie Unii Europejskiej o aktualizacjach zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich po uzyskaniu

zgody Rady Ministrów. Informacja jest przekazywana w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania aktualizacji zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich.

13. Przepisy ust. 1-10 stosuje się odpowiednio do aktualizacji zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich.

Art. 61m. Wody morskie powinny spełniać własności wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, o ile z przepisów ustawy nie wynika inaczej.

Art. 61n.

1. Zestaw celów środowiskowych dla wód morskich określa cele środowiskowe dla wód morskich, związane z nimi wskaźniki, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, oraz terminy osiągnięcia tych celów.

2. W zestawie celów środowiskowych dla wód morskich mogą być także określone pośrednie cele środowiskowe dla wód morskich, związane z nimi wskaźniki, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, oraz terminy osiągnięcia tych celów.

3. Przy opracowywaniu zestawu celów środowiskowych dla wód morskich bierze się pod uwagę:

- 1)** cechy i właściwości wód morskich, o których mowa w art. 61h ust. 1 pkt 1;
- 2)** wykaz presji i oddziaływań na wody morskie zawartych w analizie, o której mowa w art. 61h ust. 1 pkt 2;
- 3)** skutki oddziaływania na środowisko wód regionu Morza Bałtyckiego o charakterze transgranicznym oraz potrzebę zapewnienia zgodności celów środowiskowych dla wód morskich z celami środowiskowymi realizowanymi przez inne państwa członkowskie Unii Europejskiej położone w regionie Morza Bałtyckiego i państwa leżące poza granicami Unii Europejskiej, które graniczą z regionem Morza Bałtyckiego;
- 4)** potrzebę określenia:
  - a)** celów środowiskowych dla wód morskich i związanych z nimi wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, z uwzględnieniem własności tych wskaźników, tak aby umożliwiały prowadzenie monitoringu wód morskich i bieżącej oceny stanu środowiska wód morskich,
  - b)** celów operacyjnych związanych z działaniami podejmowanymi dla osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich lub ułatwiający ich osiągnięcie;
- 5)** charakterystykę docelowego lub utrzymywanego stanu środowiska wód morskich i potrzebę określenia tego stanu z uwzględnieniem cech i właściwości wód morskich, o których mowa w art. 61h ust. 1 pkt 1;
- 6)** spójność celów środowiskowych dla wód morskich;
- 7)** charakterystykę działań niezbędnych do osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich;
- 8)** charakterystykę parametrów służących do monitorowania postępu i ukierunkowania działań podejmowanych dla osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich;
- 9)** charakterystykę referencyjnych punktów odniesienia, jeżeli została sporządzona;
- 10)** potrzebę uwzględniania zagadnień społecznych, gospodarczych i przestrzennych przy wyznaczaniu celów środowiskowych dla wód morskich;
- 11)** analizę celów środowiskowych dla wód morskich i związanych z nimi wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, oraz referencyjnych punktów odniesienia, pozwalającą ocenić, czy realizacja tych celów może doprowadzić do osiągnięcia zgodnego z nimi:
  - a)** stanu środowiska wód morskich,
  - b)** dobrego stanu środowiska wód regionu Morza Bałtyckiego innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Art. 61o.

1. Projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich opracowuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw zdrowia.

2. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w opracowaniu zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w celu zgłoszenia uwag, projekt

zestawu celów środowiskowych dla wód morskich.

3. W terminie 21 dni od dnia zamieszczenia projektu zestawu celów środowiskowych dla wód morskich w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zainteresowani mogą składać, do Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, uwagi, w formie pisemnej lub elektronicznej, do ustaleń zawartych w projekcie tego dokumentu.

4. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej uzgadnia zakres i sposób uwzględnienia uwag do projektu zestawu celów środowiskowych dla wód morskich z ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw zdrowia.

5. Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z ust. 2-4, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przekazuje projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przedkłada Komisji Europejskiej projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich po uzyskaniu zgody Rady Ministrów. Projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich jest przedkładany w terminie 3 miesięcy od dnia uzyskania zgody Rady Ministrów.

7. Zestaw celów środowiskowych dla wód morskich jest przyjmowany, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia przedłożenia jego projektu Komisja Europejska nie odrzuci projektu zestawu celów środowiskowych dla wód morskich w całości albo w części.

8. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przyjmuje zestaw celów środowiskowych dla wód morskich, w drodze rozporządzenia, kierując się potrzebą uwzględnienia stanowiska Komisji Europejskiej oraz powszechnym charakterem zestawu.

9. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich w części, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej opracowuje poprawiony projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, kierując się stanowiskiem Komisji Europejskiej. Do poprawionego projektu zestawu celów środowiskowych dla wód morskich stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 6-8.

10. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich w całości, opracowuje się nowy projekt zestawu celów środowiskowych dla wód morskich, zgodnie z ust. 1-8 i art. 61n, kierując się stanowiskiem Komisji Europejskiej.

11. Zestaw celów środowiskowych dla wód morskich podlega przeglądowi co 6 lat i w razie potrzeby aktualizacji.

12. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej informuje Komisję Europejską, Komisję Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego i zainteresowane państwa członkowskie Unii Europejskiej o aktualizacjach zestawu celów środowiskowych dla wód morskich po uzyskaniu zgody Rady Ministrów. Informacja jest przekazywana w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania aktualizacji zestawu celów środowiskowych dla wód morskich.

13. Przepisy ust. 1-10 stosuje się odpowiednio do aktualizacji zestawu celów środowiskowych dla wód morskich.

Art. 61p.

1. Cele środowiskowe dla wód morskich należy osiągnąć w terminach określonych w zestawie celów środowiskowych dla wód morskich.

2. Dopuszcza się możliwość odstąpienia od osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich przy zastosowaniu działań określonych w krajowym programie ochrony wód morskich, jeżeli osiągnięcie celów środowiskowych dla wód morskich uniemożliwia co najmniej jeden z następujących powodów:

1) działanie lub brak działania wpływającego na stan środowiska wód morskich, za które Rzeczpospolita Polska nie jest odpowiedzialna;

2) przyczyny naturalne;

3) siła wyższa;

4) zmiany fizycznych właściwości wód morskich spowodowane przez działania podjęte w ważnym interesie publicznym, który został uznany za istotniejszy od negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania transgranicznego, pod warunkiem że nie wykluczają one w sposób trwały osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego innych państw członkowskich Unii Europejskiej i nie zagrażają osiągnięciu takiego stanu.

3. Dopuszcza się także odstąpienie od osiągnięcia w terminach, o których mowa w ust. 1, celów środowiskowych dla wód morskich, jeżeli występują warunki naturalne niepozwalające na szybką poprawę stanu środowiska wód morskich.

4. W krajowym programie ochrony wód morskich określa się obszary wód morskich, w tym ich granice, dla których, przy zastosowaniu działań określonych w krajowym programie ochrony wód morskich, nie zostaną osiągnięte cele środowiskowe dla wód morskich z powodów i przyczyn wskazanych odpowiednio w ust. 2 albo 3, jeżeli obszary takie występują.

5. W stosunku do obszarów, o których mowa w ust. 4, podejmuje się działania doraźne służące zapobiegnięciu dalszemu pogarszaniu się stanu środowiska wód morskich z powodów wskazanych w ust. 2 pkt 2-4, a także złagodzeniu negatywnego oddziaływania na wody regionu Morza Bałtyckiego lub wody morskie innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jeżeli oddziaływanie takie występuje.

6. Działania doraźne, o których mowa w ust. 5, określa się w krajowym programie ochrony wód morskich.

Art. 61r.

1. Krajowy program ochrony wód morskich określa:

- 1) działania podstawowe niezbędne do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska wód morskich, w tym działania prawne, administracyjne, ekonomiczne, edukacyjne i kontrolne:
  - a) wpływające na dozwoloną intensywność działalności człowieka,
  - b) wpływające na dozwolony stopień zakłóceń w ekosystemach morskich,
  - c) wpływające na lokalizację oraz termin realizacji planowanych przedsięwzięć,
  - d) przyczyniające się do identyfikacji zanieczyszczeń wód morskich,
  - e) które ze względu na interes gospodarczy zachęcają użytkowników ekosystemów morskich do działania w sposób pozwalający na osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu środowiska wód morskich,
  - f) służące przywróceniu poprzedniego stanu naruszonych elementów ekosystemów morskich,
  - g) zapewniające wszystkim zainteresowanym udział w osiągnięciu dobrego stanu środowiska wód morskich oraz mające na celu wzrost świadomości społecznej w zakresie osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska wód morskich;
- 2) obszary, o których mowa w art. 61p ust. 4, i uzasadnienie ich wyznaczenia, jeżeli obszary takie występują;
- 3) działania doraźne, o których mowa w art. 61p ust. 5;
- 4) sieć obszarów wód morskich objętych formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 5) analizę wpływu poszczególnych działań podstawowych, o których mowa w pkt 1, i działań doraźnych, o których mowa w art. 61p ust. 5, na stan środowiska wód morskich, w tym analizę kosztów i korzyści związanych z ich podjęciem;
- 6) analizę wpływu działań podstawowych, o których mowa w pkt 1, i działań doraźnych, o których mowa w art. 61p ust. 5, na wody pozostające poza obszarem wód morskich, w celu zminimalizowania zagrożeń i, jeżeli jest to możliwe, uzyskania pozytywnego wpływu na te wody;
- 7) sposób podejmowania działań podstawowych, o których mowa w pkt 1, i działań doraźnych, o których mowa w art. 61p ust. 5, oraz stopień, w jakim przyczyniają się one do osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich.

2. W przypadku gdy nie występuje znaczące zagrożenie dla stanu środowiska wód morskich lub koszty podjęcia działań zapobiegających wystąpieniu tego zagrożenia byłyby nieproporcjonalnie wysokie, krajowy program ochrony wód morskich określa działania doraźne, o których mowa w art. 61p ust. 5, od podjęcia których można odstąpić. Odstąpienie od podjęcia działań doraźnych nie może spowodować dalszego pogorszenia się stanu środowiska wód morskich oraz wystąpienia zagrożenia dla złagodzenia negatywnego oddziaływania na wody regionu Morza Bałtyckiego lub wody morskie innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jeżeli oddziaływanie takie występuje.

3. Przy opracowywaniu krajowego programu ochrony wód morskich uwzględnia się:

- 1) ustalenia programów, o których mowa w art. 43 ust. 1 i art. 113 ust. 1 pkt 1;
- 2) działania w zakresie zarządzania jakością wody w kąpieliskach, o których mowa w art. 34a ust. 1;
- 3) zasadę zrównoważonego rozwoju;
- 4) opłacalność i techniczną wykonalność planowanych do określenia w nim działań oraz koszty i korzyści z nich wynikające;

- 5) konsekwencje wyznaczenia obszarów, o których mowa w art. 61p ust. 4, dla innych państw członkowskich Unii Europejskiej położonych w regionie Morza Bałtyckiego.

Art. 61s.

1. Projekt krajowego programu ochrony wód morskich opracowuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw zdrowia.

2. Na potrzeby opracowania projektu krajowego programu ochrony wód morskich Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, na rok przed przystąpieniem do jego opracowania, przekazuje organom, o których mowa w ust. 1, zakres informacji niezbędnych do przygotowania opisu działań planowanych do określenia w krajowym programie ochrony wód morskich oraz informuje o terminie przystąpienia do opracowania tego programu.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, każdy w zakresie swojej właściwości, przygotowują i przekazują Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, nie później niż na 6 miesięcy przed terminem opracowania projektu krajowego programu ochrony wód morskich, propozycję działań planowanych do określenia w krajowym programie ochrony wód morskich, wskazując w niej:

- 1) rodzaj tych działań (prawne, administracyjne, ekonomiczne, edukacyjne, kontrolne);
- 2) sposób wdrożenia tych działań oraz koszty i korzyści z nich wynikające.

4. Organy, o których mowa w ust. 1, przekazują Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, wraz z propozycją działań wskazaną w ust. 3, dane stanowiące podstawę do jej przygotowania.

5. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, opracowując projekt krajowego programu ochrony wód morskich, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

6. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej uzgadnia zakres i sposób uwzględnienia uwag do projektu krajowego programu ochrony wód morskich z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw zdrowia.

7. Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z ust. 5 i 6, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przekazuje projekt krajowego programu ochrony wód morskich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

8. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej uzgadnia projekt krajowego programu ochrony wód morskich z członkami Rady Ministrów.

9. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przedkłada Komisji Europejskiej oraz zainteresowanym państwom członkowskim Unii Europejskiej projekt krajowego programu ochrony wód morskich. Projekt krajowego programu ochrony wód morskich jest przedkładany w terminie 3 miesięcy od dnia jego uzgodnienia z członkami Rady Ministrów.

10. Krajowy program ochrony wód morskich jest przyjmowany, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia przedłożenia jego projektu Komisja Europejska nie odrzuci projektu krajowego programu ochrony wód morskich w całości albo w części.

11. Rada Ministrów przyjmuje krajowy program ochrony wód morskich, w drodze rozporządzenia, kierując się potrzebą uwzględnienia stanowiska Komisji Europejskiej oraz powszechnym charakterem programu.

12. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci projekt krajowego programu ochrony wód morskich w części, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej opracowuje poprawiony projekt krajowego programu ochrony wód morskich, kierując się stanowiskiem Komisji Europejskiej. Do poprawionego projektu krajowego programu ochrony wód morskich stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 8-11.

13. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci projekt krajowego programu ochrony wód morskich w całości, opracowuje się nowy projekt krajowego programu ochrony wód morskich zgodnie z ust. 1-11 i art. 61r.

14. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przedkłada Komisji Europejskiej sprawozdanie o postępach we wdrażaniu krajowego programu ochrony wód morskich. Sprawozdanie jest przedkładane w terminie 3 lat od dnia przyjęcia krajowego programu ochrony wód morskich, a następnie po każdej jego aktualizacji.

15. Krajowy program ochrony wód morskich podlega przeglądowi co 6 lat i w razie potrzeby

aktualizacji.

16. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej informuje Komisję Europejską, Komisję Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego i zainteresowane państwa członkowskie Unii Europejskiej o aktualizacjach krajowego programu ochrony wód morskich po uzyskaniu zgody Rady Ministrów. Informacja jest przekazywana w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania aktualizacji krajowego programu ochrony wód morskich.

17. Przepisy ust. 1-13 stosuje się odpowiednio do aktualizacji krajowego programu ochrony wód morskich.

Art. 61t.

1. Jeżeli minister właściwy do spraw gospodarki wodnej stwierdzi wystąpienie problemu, który negatywnie oddziałuje na środowisko wód morskich i nie może zostać rozwiązany za pomocą działań określonych w krajowym programie ochrony wód morskich lub który jest powiązany z inną niż ochrona środowiska wód polityką Unii Europejskiej lub umową międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, informuje Komisję Europejską o takim problemie i przekazuje uzasadnienie swojego stanowiska po uzyskaniu zgody Rady Ministrów.

2. Jeżeli minister właściwy do spraw gospodarki wodnej stwierdzi, że wystąpienie problemu, o którym mowa w ust. 1, wymaga podjęcia działań przez właściwe organy Unii Europejskiej występuje do Komisji Europejskiej i Rady Unii Europejskiej o podjęcie w tym zakresie odpowiednich działań po uzyskaniu zgody Rady Ministrów.

Art. 61u.

1. Dla obszarów, o których mowa w art. 61p ust. 4, właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić czasowe odstępstwo od podejmowania działań doraźnych, o których mowa w art. 61p ust. 5, w przypadkach wskazanych w art. 61r ust. 2.

2. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej określa w akcie prawa miejscowego, o którym mowa w ust. 1, termin, na jaki odstępuje się od podejmowania działań doraźnych.

3. W przypadku wydania aktu prawa miejscowego, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej informuje Komisję Europejską o odstąpieniu od podjęcia działań doraźnych w stosunku do obszarów, o których mowa w art. 61p ust. 4, przekazując jej jednocześnie uzasadnienie podjęcia takiej decyzji.

DZIAŁ IV Budownictwo wodne

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 62.

1. Budownictwo wodne polega na wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń wodnych.

2. Przepisy art. 63-66 nie naruszają przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.).

Art. 63.

1. Przy projektowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń wodnych należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zachowaniem dobrego stanu wód i charakterystycznych dla nich biocenoz, potrzebą zachowania istniejącej rzeźby terenu oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych.

2. Budowle piętrzące powinny umożliwiać migrację ryb, o ile jest to uzasadnione lokalnymi warunkami środowiska.

3. Przepis ust. 1 nie narusza przepisów dotyczących dóbr kultury, zawartych w *ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury* (Dz. U. z 1999 r. Nr 98, poz. 1150 i z 2000 r. Nr 120, poz. 1268).

Art. 64.

1. Utrzymywanie urządzeń wodnych polega na ich eksploatacji, konserwacji oraz remontach w celu zachowania ich funkcji.

1a. W kosztach utrzymywania urządzeń wodnych uczestniczy ten, kto odnosi z nich korzyści; ustalenia i podziału kosztów dokonuje na wniosek właściciela urządzenia wodnego, w drodze decyzji,

organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego.

1b. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie decyzji, o której mowa w ust. 1a, jeżeli stwierdzi trwałe ustanie odnoszenia korzyści z urządzeń wodnych.

2. Właściciel urządzenia wodnego znajdującego się na śródlądowych wodach powierzchniowych jest obowiązany do zapewnienia obsługi, bezpieczeństwa oraz właściwego funkcjonowania tego urządzenia, z uwzględnieniem wymagań wynikających z warunków utrzymania wód.

2a. Przepis ust. 1a stosuje się także w przypadku wprowadzania ścieków lub odprowadzania wód do urządzeń wodnych.

2b. Użytkownik budowli piętrzącej, o wysokości piętrzenia powyżej 1 m i przepływie średnim rocznym (SSQ) powyżej 1,0 m³/s, jest obowiązany do prowadzenia dziennika gospodarowania wodą.

2c. W dzienniku gospodarowania wodą zamieszcza się w szczególności:

- 1) odczyty wodowskazowe;
- 2) pojemność zbiornika;
- 3) dopływy do zbiornika lub stopnia;
- 4) odpływ ze zbiornika lub stopnia z poszczególnych urządzeń upustowych;
- 5) pobory wody przez poszczególne zakłady.

2d. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia i wzór dziennika gospodarowania wodą, kierując się koniecznością zaspokojenia potrzeb zakładów w zakresie gospodarowania wodą, zakresem posiadanych przez zakłady uprawnień oraz sposobem przepuszczania wód powodziowych, a także uwzględniając częstotliwość dokonywania wpisów w dzienniku.

2e. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2b, nie dotyczy użytkownika budowli piętrzącej o stałym progu bez możliwości sterowania lub wyposażonej w samoczynne upusty.

3. Właściciel budowli piętrzącej jest obowiązany zapewnić prowadzenie badań i pomiarów umożliwiających ocenę stanu technicznego oraz stanu bezpieczeństwa budowli, a w szczególności:

- 1) stanów wód podziemnych, ich filtracji przez budowlę, przez podłoże oraz w otoczeniu budowli;
- 2) wytrzymałości budowli oraz podłoża;
- 3) stanu urządzeń upustowych;
- 4) zmian na górnym i na dolnym stanowisku budowli.

4. W ramach realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 3, budowle piętrzące stanowiące własność Skarbu Państwa, zaliczone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane do I lub II klasy, poddaje się badaniom i pomiarom pozwalającym opracować ocenę stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa dla tych budowli, wykonywanym przez państwową służbę do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących.

4a. Badaniom i pomiarom, o których mowa w ust. 4, poddaje się także budowle piętrzące stanowiące własność Skarbu Państwa, inne niż wymienione w ust. 4, jeżeli z uwagi na ich zły stan techniczny zagrażają lub mogą zagrażać bezpieczeństwu. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej sporządza wykaz tych budowli i przekazuje go państwowej służbie do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących.

5.

6. Właściciel budowli piętrzącej, zaliczonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane do I lub II klasy, przekazuje jeden egzemplarz oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzącej państwowej służbie do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących, w terminie miesiąca od dnia jej odbioru.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do właścicieli budowli piętrzących, dla których oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa dokonuje państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących.

Art. 64a.

1. Jeżeli urządzenie wodne zostało wykonane bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, właściciel tego urządzenia może wystąpić z wnioskiem o jego legalizację, do którego dołącza dokumenty wskazane w art. 131 ust. 2.

2. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może wydać decyzję o legalizacji urządzenia wodnego, jeżeli lokalizacja tego urządzenia nie narusza przepisów o planowaniu i

zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów art. 63, ustalając jednocześnie, w drodze postanowienia, wysokość opłaty legalizacyjnej, wynoszącą 10-krotność opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia wodnoprawnego.

3. Opłata, o której mowa w ust. 2, stanowi dochód budżetu państwa.

4. W postępowaniu w sprawie o wydanie decyzji o legalizacji urządzenia wodnego stosuje się przepisy art. 127 ust. 6-8.

5. Jeżeli właściciel urządzenia wodnego nie wystąpił z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, lub nie uzyskał decyzji o legalizacji urządzenia wodnego, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego nakłada na właściciela tego urządzenia, w drodze decyzji, obowiązek likwidacji urządzenia, ustalając warunki i termin wykonania tego obowiązku.

Art. 64b. W przypadku nienależytego utrzymywania urządzenia wodnego, powodującego zmianę jego funkcji lub szkodliwe oddziaływanie na grunty, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może, w drodze decyzji, nakazać przywrócenie poprzedniej funkcji urządzenia wodnego lub likwidację szkód, określając warunki i termin wykonania tych czynności.

Art. 65.

1. Zabrania się:

- 1) niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych;
- 2) utrudniania przepływu wody w związku z wykonywaniem lub utrzymywaniem urządzeń wodnych;
- 3) wykonywania w pobliżu urządzeń wodnych robót oraz innych czynności, które mogą powodować w szczególności:
  - a) niedopuszczalne osiadanie urządzeń wodnych lub ich części,
  - b) pojawienie się szczelin, rys lub pęknięć w korpusach oraz koronach zapór, okładzinach betonowych, szybach, sztolniach oraz przepławkach dla ryb,
  - c) nadmierną filtrację wody,
  - d) uszkodzenie budowli regulacyjnych,
  - e) unieruchomienie zamknięć budowli piętrzących lub upustowych,
  - f) erozję gruntu powyżej oraz poniżej urządzeń wodnych,
  - g) osuwanie się gruntu przy urządzeniach wodnych,
  - h) zmniejszenie stateczności lub wytrzymałości urządzeń wodnych albo ich przydatności gospodarczej,
  - i) uszkodzenie wylotów urządzeń kanalizacyjnych, służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
  - j) uszkodzenie urządzeń pomiarowych,
  - k) uszkodzenie znaków usytuowanych na wodach.

2. Właściciel urządzenia wodnego jest obowiązany do oznaczenia obszaru objętego zakazami, o których mowa w ust. 1 pkt 3, tablicami zawierającymi informację o zakazach, stosownie do ustaleń pozwolenia wodnoprawnego.

3. Właścicielowi nieruchomości objętej zakazami, o których mowa w ust. 1, przysługuje odszkodowanie od właściciela urządzenia wodnego, na warunkach określonych w ustawie.

Art. 66.

1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, śródlądowe wody powierzchniowe uznane za żeglowne, zwane dalej śródlądowymi drogami wodnymi.

2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, określić śródlądowe drogi wodne lub ich odcinki wymagające modernizacji lub przebudowy według klas śródlądowych dróg wodnych ustalonych na podstawie ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej oraz może wyodrębnić śródlądowe drogi wodne przeznaczone lub używane wyłącznie do sportu, rekreacji lub przewozu osób.

3. Wydając rozporządzenia, o których mowa w ust. 1 i 2, Rada Ministrów kierować się będzie potrzebami śródlądowego transportu wodnego i żegludowym wykorzystaniem śródlądowych dróg wodnych przez statki.

4. Inwestycje polegające na budowie lub przebudowie urządzeń wodnych, urządzeń komunikacyjnych lub przesyłowych prowadzonych przez śródlądowe drogi wodne, a także roboty

regulacyjne i inne, mogące mieć wpływ na te drogi, powinny spełniać warunki projektowe określone dla klasy ustalonej dla danej drogi wodnej lub jej odcinka.

Art. 66a.

1. Dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej prowadzą dla każdego roku kalendarzowego ewidencję:

- 1) żeglugowego wykorzystania śluz i pochylni przez obiekty pływające;
- 2) wydatków poniesionych na rozwój i utrzymanie śródlądowych dróg wodnych i ich infrastruktury.

2. Kierownik śluzowanego statku towarowego podaje obsłudze śluzy dane dotyczące nośności statku w tonach lub mocy silnika pchacza lub holownika określonej w kW.

3. Coroczne informacje o wydatkach poniesionych w poprzednim roku przez:

- 1) zakłady lub jednostki organizacyjne, które z własnych środków finansowych wykonują urządzenia wodne na drodze wodnej, służące uprawianiu żeglugi śródlądowej,
- 2) organ administracji żeglugi śródlądowej w zakresie wydatków dotyczących funkcjonowania terenowej administracji żeglugi śródlądowej, ustalony przepisami ustawy o żegludze śródlądowej

- są przekazywane przez te podmioty Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w terminie do dnia 31 marca.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia:

- 1) ewidencji żeglugowego wykorzystania śluz i pochylni przez obiekty pływające według podziału tych obiektów w zależności od rodzaju, ładowności i mocy silnika statku, określając wzór formularza ewidencyjnego, miejsce i termin jego składania jednostce właściwej, określonej w przepisach ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.),
- 2) ewidencji i przekazywania danych dotyczących wydatków ponoszonych na rozwój i utrzymanie śródlądowych dróg wodnych i ich infrastrukturę, określając rodzaj wydatków i rodzaj infrastruktury oraz prac wykonywanych na śródlądowych drogach wodnych, objętych ewidencją wydatków, wzór formularzy zestawiania wydatków grupowanych w zależności od rodzaju zabudowy i klasy śródlądowej drogi wodnej

- kierując się potrzebą posiadania aktualnych informacji dotyczących śródlądowych dróg wodnych, a także przepisami prawa Unii Europejskiej dotyczącymi systemu księgowego dla wydatków na infrastrukturę w transporcie kolejowym, drogowym i w żegludze śródlądowej.

Rozdział 2

Regulacja koryt cieków naturalnych

Art. 67.

1. Regulacja koryt cieków naturalnych, zwana dalej „regulacją wód”, służy poprawie warunków korzystania z wód i ochronie przeciwpowodziowej.

2. Regulacja wód polega na podejmowaniu przedsięwzięć dotyczących kształtowania przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta cieku naturalnego. Regulację wód stanowią w szczególności działania niebędące działaniami związanymi z utrzymywaniem wód, o których mowa w art. 22 ust. 1b.

3. Regulacja wód powinna zapewnić dynamiczną równowagę koryta cieku naturalnego.

Art. 68.

1. Zakład, który otrzymał pozwolenie wodnoprawne na regulację wód, ponosi także koszt rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych, a właściciel tych urządzeń uczestniczy w kosztach stosownie do uzyskanych korzyści.

2. Zakład, o którym mowa w ust. 1, ponosi także koszty ograniczenia lub cofnięcia pozwolenia wodnoprawnego posiadanego przez inny zakład, jeżeli jest to niezbędne do wykonania regulacji wód.

3. Ustalenia i podziału kosztów, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje, w drodze decyzji, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego na regulację wód.

Art. 69. Przepisy art. 67 i 68 stosuje się odpowiednio do zabudowy potoków górskich, kształtowania nowych koryt cieków naturalnych oraz do wykonywania polderów przeciwpowodziowych.

Rozdział 3 **Melioracje wodne**

Art. 70.

1. Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodzią.

2. Urządzenia melioracji wodnych dzielą się na podstawowe i szczegółowe, w zależności od ich funkcji i parametrów.

3. Ewidencję wód, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów prowadzi marszałek województwa; ewidencja jest udostępniana do wglądu nieodpłatnie.

3a. Wyszukiwanie informacji, sporządzanie kopii dokumentów oraz ich przesyłanie odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.).

4. Przy planowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń melioracji wodnych, podstawowych i szczegółowych, należy kierować się potrzebą zachowania zróżnicowanych biocenoz polnych i łąkowych.

Art. 71.

1. Do urządzeń melioracji wodnych podstawowych zalicza się:

- 1) budowle piętrzące, budowle upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód,
- 2) stopnie wodne, zbiorniki wodne,
- 3) kanały, wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- 4) rurociągi o średnicy co najmniej 0,6 m,
- 5) budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe,
- 6) stacje pomp, z wyjątkiem stacji wykorzystywanych do nawodnień ciśnieniowych

- jeżeli służą celom, o których mowa w art. 70 ust. 1.

2. Przepisy dotyczące urządzeń melioracji wodnych podstawowych stosuje się odpowiednio do budowli wstrzymujących erozję wodną oraz do dróg dojazdowych niezbędnych do właściwego użytkowania obszarów zmeliorowanych oraz utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych.

Art. 72.

1. Urządzenia melioracji wodnych podstawowych stanowią własność Skarbu Państwa i są wykonywane na jego koszt, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Urządzenia melioracji wodnych podstawowych mogą być wykonywane na koszt innych osób prawnych lub osób fizycznych, a także współfinansowane:

- 1) z publicznych środków wspólnotowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.) oraz
- 2) z innych środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r. poz. 173) oraz w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146).

3. Rozstrzygnięcie w sprawie współfinansowania wykonywania urządzeń melioracji wodnych podstawowych z publicznych środków wspólnotowych, o których mowa w ust. 2, lub z innych środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 podejmuje, w drodze decyzji, marszałek województwa w uzgodnieniu z wojewodą.

Art. 73.

1. Do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zalicza się:

- 1) rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
  - 1a) drenowania,

- 2) rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m,
  - 3) stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych,
  - 4) ziemne stawy rybne,
  - 4a) groble na obszarach nawadnianych,
  - 5) systemy nawodnień grawitacyjnych i ciśnieniowych
- jeżeli służą celom, o których mowa w art. 70 ust. 1.
2. Przepisy dotyczące urządzeń melioracji wodnych szczegółowych stosuje się odpowiednio do:
    - 1) fitomelioracji oraz agromelioracji;
    - 2) systemów przeciwerozylnych;
    - 3) zagospodarowania zmeliorowanych trwałych łąk lub pastwisk;
    - 4) zagospodarowania nieużytków przeznaczonych na trwałe łąki lub pastwiska.

Art. 74.

1. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do właścicieli gruntów.
2. Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych mogą być wykonywane na koszt:
  - 1) Skarbu Państwa za zwrotem, w formie opłaty melioracyjnej, części kosztów przez właścicieli gruntów, na które urządzenia te wywierają korzystny wpływ, zwanych dalej „zainteresowanymi właścicielami gruntów”, jeżeli:
    - a) teren cechuje duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych lub
    - b) urządzeniom melioracji wodnych szczegółowych grozi dekapitalizacja, lub
    - c) warunkiem restrukturyzacji rolnictwa jest regulacja stosunków wodnych w glebie;
  - 2) Skarbu Państwa przy współudziale publicznych środków wspólnotowych, o których mowa w art. 72 ust. 2, oraz innych środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w ustawie z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, za zwrotem przez zainteresowanych właścicieli gruntów części kosztów w formie opłaty inwestycyjnej.
3. Opłaty, o których mowa w ust. 2, stanowią dochód budżetu państwa.
- 4.
- 5.
- 6.

Art. 74a.

1. Opłatę inwestycyjną, o której mowa w art. 74 ust. 2 pkt 2, ustala się w wysokości 20 % kosztów wykonania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, które są określone w końcowym raporcie z realizacji inwestycji finansowych z udziałem publicznych środków wspólnotowych.
2. Opłatę inwestycyjną pobiera się w 15 równych rocznych ratach w terminie do dnia 30 października każdego roku, przy czym opłata inwestycyjna mniejsza od 1 000 zł pobierana jest w 3 równych rocznych ratach.
3. Pierwszą ratę opłaty inwestycyjnej pobiera się po upływie dwóch lat od dnia przekazania urządzeń do eksploatacji, a w przypadku zagospodarowania pomelioracyjnego łąk i pastwisk - po upływie roku.

Art. 74b.

1. Rozstrzygnięcie w sprawach, o których mowa w art. 74 ust. 2, podejmuje, w drodze decyzji, marszałek województwa w uzgodnieniu z wojewodą na wniosek spółki wodnej lub zainteresowanych właścicieli gruntów.
2. W przypadku wykonywania urządzeń melioracji wodnych na zasadach, o których mowa w art. 74 ust. 2 pkt 2, wymagany jest wniosek spółki wodnej lub wnioski zainteresowanych właścicieli gruntów stanowiących co najmniej 75 % powierzchni planowanych do zmeliorowania.
3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, ogłasza się w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie oraz poprzez umieszczenie jej, na co najmniej 14 dni, na tablicach ogłoszeń w urzędach gmin.

4. Marszałek województwa ustala dla każdego zainteresowanego właściciela gruntów, w drodze decyzji, wysokość opłaty melioracyjnej albo opłaty inwestycyjnej, proporcjonalną do powierzchni gruntów, na które korzystny wpływ wywierają urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.

5. Właściciel gruntów, którego dotyczy decyzja, o której mowa w ust. 4, jest obowiązany umożliwić wejście na grunt oraz do obiektów budowlanych w celu zaprojektowania i wykonania urządzeń melioracji wodnych.

5a. Opłaty, o których mowa w ust. 4, wnosi się na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego; opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 74c. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego i rozliczeniu wartości wykonanych robót marszałek województwa, w drodze decyzji, koryguje w czasie 9 miesięcy ustaloną wysokość opłaty melioracyjnej albo opłaty inwestycyjnej, odpowiednio do wysokości poniesionych kosztów inwestycyjnych oraz zmian w projekcie technicznym, dokonanych w trakcie realizacji inwestycji.

Art. 75.

1. Programowanie, planowanie, nadzorowanie wykonywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, w trybie, o którym mowa w art. 74 ust. 2, urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych należy do marszałka województwa.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, art. 70 ust. 3, art. 74b ust. 1 i 4 oraz art. 74c, marszałek województwa realizuje jako zadania z zakresu administracji rządowej.

Art. 76.

1. W przypadku wykonania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na podstawie art. 74, właścicielowi gruntu przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, odszkodowanie za szkody powstałe w trakcie robót związanych z wykonywaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, na zasadach określonych w ustawie, z tym że roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech miesięcy od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o powstaniu szkody.

2. Zainteresowanemu właścicielowi gruntu nie przysługuje odszkodowanie za zajęcie gruntu pod urządzenia melioracji wodnych szczegółowych, a także za szkody w uprawach rolnych, związane z wykonywaniem tych urządzeń, jeżeli szkody te powstały przy prawidłowej organizacji i technologii robót.

Art. 77.

1. Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej - do tej spółki.

2. Jeżeli obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie jest wykonywany, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego ustala, w drodze decyzji, proporcjonalnie do odnoszonych korzyści przez właścicieli gruntu, szczegółowe zakresy i terminy jego wykonywania.

Art. 78.

1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb ustalania wysokości oraz poboru opłaty melioracyjnej.

2. Rada Ministrów, realizując ustalenia ust. 1, uzależni wysokość opłaty melioracyjnej od rodzajów urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, wielkości obszaru korzystnego oddziaływania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, stawek opłaty przypadających na 1 ha tego obszaru, kosztów budowy urządzeń, przynależności użytkowników zmeliorowanych użytków rolnych do spółki wodnej, przy czym:

- 1) dla urządzeń odwadniających oraz nawadniających, z wyjątkiem nawodnień ciśnieniowych, opłata melioracyjna będzie zależna od wielkości obszaru korzystnego oddziaływania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych i stawki jednostkowej opłaty melioracyjnej określonej w formie jednostkowych zryczałtowanych stawek wyrażonych w kilogramach żyta przypadających na hektar zmeliorowanych użytków rolnych; maksymalne stawki nie mogą przekroczyć 5000 kg/ha; za cenę żyta będzie przyjmowana średnia cena skupu żyta stanowiąca podstawę obliczania podatku rolnego;
- 2) dla urządzeń do nawodnień ciśnieniowych, ziemnych stawów rybnych, odbudowy oraz modernizacji pojedynczych urządzeń w systemach melioracyjnych opłata melioracyjna nie będzie niższa niż 30% i nie wyższa niż 80% kosztów wykonania tych urządzeń;
- 3) opłata melioracyjna będzie wnoszona w rocznych równych ratach w terminie zależnym od rodzaju melioracji, jednak nie dłuższym niż 15 lat;

- 4) przynależność do spółki wodnej będzie stanowiła podstawę do zmniejszenia wysokości opłaty melioracyjnej o 15%.
3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, sposób:
  - 1) prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 70 ust. 3;
  - 2) ustalania obszaru, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.
4. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, ustalając sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 70 ust. 3, uwzględni potrzebę stworzenia bazy informacyjnej do planowania odbudowy, modernizacji oraz utrzymania wód, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2, i urządzeń melioracji wodnych, zawierającej dane dotyczące rodzajów, ilości, lokalizacji oraz parametrów technicznych wód i urządzeń melioracji wodnych lub obszarów zmeliorowanych, a także wskaże sposób jej prowadzenia.
5. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, określając sposób ustalania obszaru, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia melioracji wodnych szczegółowych, będzie uwzględniał zasięg wpływu poszczególnych rodzajów urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na poprawę zdolności produkcyjnej gleby.

DZIAŁ V

DZIAŁ Va

Ochrona przed powodzią

Art. 88a.

1. Ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej.
2. Użytkownicy wód współpracują z organami administracji rządowej i samorządowej w ochronie przed powodzią, w zakresie określonym w przepisach ustawy oraz w odrębnych przepisach.
3. Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.
4. Ochronę przed powodzią realizuje się, uwzględniając wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności zapobieganie, ochronę, stan należytego przygotowania i reagowanie w przypadku wystąpienia powodzi, usuwanie skutków powodzi, odbudowę i wyciąganie wniosków w celu ograniczania potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.
5. Ochronę przed powodzią prowadzi się w sposób zapewniający koordynację z działaniami służącymi osiągnięciu celów środowiskowych i ochronie wód.
6. Koordynacja ma na celu:
  - 1) zwiększenie skuteczności ochrony przed powodzią oraz działań służących osiągnięciu celów środowiskowych i ochronie wód;
  - 2) zapewnienie współpracy na rzecz osiągnięcia wspólnych korzyści oraz wymiany informacji w zakresie ochrony przed powodzią oraz osiągnięcia celów środowiskowych i ochrony wód.
7. Koordynacja obejmuje w szczególności czynności, o których mowa w art. 119a.

Art. 88b.

1. Dla obszarów dorzeczy przygotowuje się, na podstawie dostępnych lub łatwych do uzyskania informacji, obejmujących w szczególności wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi, wstępną ocenę ryzyka powodziowego.
2. Wstępna ocena ryzyka powodziowego zawiera w szczególności:
  - 1) mapy obszarów dorzeczy, z zaznaczeniem granic dorzeczy, granic zlewni, granicy pasa nadbrzeżnego, ukazujące topografię terenu oraz jego zagospodarowanie;
  - 2) opis powodzi historycznych:
    - a) które spowodowały znaczące negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, zawierający ocenę tych skutków, zasięg powodzi oraz trasy przejścia wezbrania powodziowego,
    - b) jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że podobne zjawiska powodziowe będą miały znaczące negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
  - 3) ocenę potencjalnych negatywnych skutków powodzi mogących wystąpić w przyszłości dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, z uwzględnieniem:

- a) topografii terenu,
  - b) położenia cieków wodnych i ich ogólnych cech hydrologicznych oraz geomorfologicznych, w tym obszarów zalewowych jako naturalnych obszarów retencyjnych,
  - c) skuteczności istniejących budowli przeciwpowodziowych i regulacyjnych,
  - d) położenia obszarów zamieszkałych,
  - e) położenia obszarów, na których jest wykonywana działalność gospodarcza;
- 4) w miarę możliwości - prognozę długofalowego rozwoju wydarzeń, w szczególności wpływu zmian klimatu na występowanie powodzi;
- 5) określenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Art. 88c.

1. Wstępną ocenę ryzyka powodziowego przygotowuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

2. Wstępną ocenę ryzyka powodziowego od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, przygotowuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej i przekazuje Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, nie później niż na 6 miesięcy przed terminem przygotowania wstępnej oceny ryzyka powodziowego. Wstępna ocena ryzyka powodziowego od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, stanowi integralny element wstępnej oceny ryzyka powodziowego, o której mowa w ust. 1.

3. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przekazuje projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego do zaopiniowania właściwym wojewodom oraz marszałkom województw.

4. Organy, o których mowa w ust. 3, przedstawiają opinię w terminie 45 dni od dnia otrzymania projektu wstępnej oceny ryzyka powodziowego. Brak opinii we wskazanym terminie uznaje się za pozytywne zaopiniowanie projektu.

5. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej uzgadnia z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej sposób rozpatrzenia opinii do wstępnej oceny ryzyka powodziowego od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych.

6. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej zawiadamia organy opiniujące o sposobie rozpatrzenia opinii, w terminie 45 dni od dnia ich otrzymania.

7. Przygotowanie wstępnej oceny ryzyka powodziowego dla obszarów dorzeczy, których części znajdują się na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej, poprzedza się wymianą informacji niezbędnych dla opracowania tej oceny z właściwymi organami tych państw. Wymiana informacji następuje w trybie i w zakresie określonym w odrębnych przepisach.

8. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przekazuje wstępną ocenę ryzyka powodziowego dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

8a. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej podaje do publicznej wiadomości wstępną ocenę ryzyka powodziowego przez umieszczenie jej w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

9. Wstępna ocena ryzyka powodziowego podlega przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

9a. W przeglądzie uwzględnia się w szczególności możliwy wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi.

10. Przepisy ust. 2-8 stosuje się odpowiednio do aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego.

Art. 88d.

1. Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, sporządza się mapy zagrożenia powodziowego.

2. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
  - a)
  - b) zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,

- c)
  - d)
  - e) zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwsztormowego.
3. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się następujące elementy:
- 1) zasięg powodzi;
  - 2) głębokość wody lub poziom zwierciadła wody;
  - 3) w uzasadnionych przypadkach - prędkość przepływu wody lub natężenie przepływu wody.
4. Jeżeli od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, jest zapewniona odpowiednia ochrona przed powodzią, na mapach zagrożenia powodziowego od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, mogą być przedstawione wyłącznie obszary, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

Art. 88e.

1. Dla obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, sporządza się mapy ryzyka powodziowego.
2. Na mapach ryzyka powodziowego przedstawia się potencjalnie negatywne skutki związane z powodzią dla obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, uwzględniające:
- 1) szacunkową liczbę mieszkańców, którzy mogą być dotknięci powodzią;
  - 2) rodzaje działalności gospodarczej wykonywanej na obszarach, o których mowa w art. 88d ust. 2;
  - 3) instalacje mogące, w razie wystąpienia powodzi, spowodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości;
  - 4) występowanie:
    - a) ujęć wody, stref ochronnych ujęć wody lub obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
    - b) kąpielisk,
    - c) obszarów Natura 2000, parków narodowych oraz rezerwatów przyrody;
  - 5) w uzasadnionych przypadkach:
    - a) obszary, na których mogą wystąpić powodzie, którym towarzyszy transport dużej ilości osadów i rumowiska,
    - b) potencjalne ogniska zanieczyszczeń wody.

Art. 88f.

1. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego sporządza Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.
2. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, przygotowują dyrektorzy urzędów morskich i przekazują Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, nie później niż na 6 miesięcy przed terminem przygotowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, stanowią integralny element map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego.
3. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przekazuje mapy, o których mowa w ust. 1:
- 1) dyrektorom regionalnych zarządów gospodarki wodnej;
  - 2) Głównemu Geodecie Kraju;
  - 3) Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska;
  - 4) dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.
- 3a. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej podaje do publicznej wiadomości mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego przez umieszczenie ich w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.
4. Dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, przekazują mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego:
- 1) właściwym dyrektorom urzędów żeglugi śródlądowej;
  - 2) właściwym wojewodom;
  - 3) właściwym marszałkom województw;
  - 4) właściwym starostom;
  - 5) właściwym wójtom (burmistrzom, prezydentom miast);

6) właściwym komendantom wojewódzkim i powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej.

5. Przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego oraz mapach ryzyka powodziowego granice obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy.

6. Od dnia przekazania map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego jednostkom samorządu terytorialnego, wszystkie decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzje o warunkach zabudowy na obszarach wykazanych na mapach zagrożenia powodziowego, muszą uwzględniać poziom zagrożenia powodziowego wynikający z wyznaczenia tych obszarów.

7. Zmiany w dokumentach, o których mowa w ust. 5, wprowadza się w terminie 30 miesięcy od dnia przekazania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego organom, o których mowa w ust. 4 pkt 2, 3 i 5.

8. Koszty wprowadzenia zmian w planach oraz decyzjach, o których mowa w ust. 5, ponoszą odpowiednio budżety właściwych gmin albo województw.

9. Przygotowanie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego dla obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, położonych na obszarach dorzeczy, których części znajdują się na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej, poprzedza się działaniami mającymi na celu wymianę w tym zakresie informacji z właściwymi organami tych państw.

10. Przygotowanie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego dla obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2, położonych na obszarach dorzeczy, których części znajdują się na terytorium państw leżących poza granicami Unii Europejskiej, poprzedza się działaniami mającymi na celu nawiązanie w tym zakresie współpracy z właściwymi organami tych państw.

11. Mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego podlegają przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

12. Przepisy ust. 2-10 stosuje się odpowiednio do aktualizacji map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego.

Art. 88g.

1. Dla obszarów dorzeczy oraz dla regionów wodnych przygotowuje się, na podstawie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego, plany zarządzania ryzykiem powodziowym.

1a. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym opracowuje się z uwzględnieniem elementów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w art. 88a ust. 4, i działań, o których mowa w art. 88k.

2. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym zawierają:

- 1)** mapę obszaru dorzecza, na której są zaznaczone obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi;
- 2)** mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego wraz z opisem wniosków z analizy tych map;
- 3)** opis celów zarządzania ryzykiem powodziowym, uwzględniający konieczność ograniczania potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- 4)** katalog działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym działań, o których mowa w art. 88k, z uwzględnieniem ich priorytetu;
- 5)** opis sposobu określania priorytetów działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym i nadzorowania postępów w realizacji planu;
- 6)** podsumowanie działań służących informowaniu społeczeństwa i prowadzeniu konsultacji społecznych;
- 7)** wykaz organów właściwych w sprawach zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 8)** opis współpracy, o której mowa w art. 88h ust. 4 i 5;
- 9)** opis koordynacji czynności, o których mowa w art. 119a.

2a. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących zapobieganiu powodzi i ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi.

3. Przy ustalaniu działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym

uwzględnia się w szczególności:

- 1) koszty oraz korzyści działań podejmowanych dla osiągnięcia celów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 2) zasięg powodzi, trasy przejścia wezbrania powodziowego oraz obszary o potencjalnej retencji wód powodziowych;
- 3) cele środowiskowe, o których mowa w art. 38d-38f;
- 4) gospodarowanie wodami;
- 5) sposób uprawy i zagospodarowania gruntów;
- 6) stan planowania i zagospodarowania przestrzennego;
- 7) ochronę przyrody;
- 8) uprawianie żeglugi morskiej i śródlądowej oraz porty morskie i porty lub przystanie zlokalizowane na wodach śródlądowych uznanych za żeglowne, wraz ze związaną z nimi infrastrukturą;
- 9) prognozowanie powodzi i systemu wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami;
- 10) infrastrukturę krytyczną;
- 11) cechy obszaru dorzecza lub zlewni.

Art. 88h.

1. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy przygotowuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej.

2. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych przygotowują dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej i przekazują Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej nie później niż na 15 miesięcy przed terminem przygotowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w ust. 1. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych stanowią integralny element planów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w ust. 1.

3. Projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, przygotowuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej i przekazuje Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej nie później niż na 15 miesięcy przed terminem przygotowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w ust. 1. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, stanowią integralny element planów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w ust. 1.

4. Dla obszaru dorzecza, którego część znajduje się na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, podejmuje współpracę z właściwymi organami tych państw w celu przygotowania jednego międzynarodowego planu zarządzania ryzykiem powodziowym albo zestawu uzgodnionych planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla międzynarodowego obszaru dorzecza. Jeżeli plan albo plany nie zostały opracowane, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przygotowuje i uzgadnia, w możliwie najszerszym zakresie, z właściwymi organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla części międzynarodowego obszaru dorzecza znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Dla obszaru dorzecza, którego część znajduje się na terytorium państw leżących poza granicami Unii Europejskiej, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, podejmuje działania na rzecz nawiązania współpracy z właściwymi organami tych państw w celu przygotowania jednego międzynarodowego planu zarządzania ryzykiem powodziowym albo zestawu uzgodnionych planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla międzynarodowego obszaru dorzecza. Jeżeli plan albo plany nie zostały opracowane, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przygotowuje plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla części międzynarodowego obszaru dorzecza znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i uzgadnia go, w możliwie najszerszym zakresie, z właściwymi organami państw leżących poza granicami Unii Europejskiej.

5a. W celu uzupełnienia planów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa w ust. 4 i 5, o plany zarządzania ryzykiem powodziowym skoordynowane na poziomie zlewni, której część znajduje się na terytorium innych państw, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, może podjąć współpracę z właściwymi organami tych państw.

5b. Działania służące osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym zawarte w planach zarządzania ryzykiem powodziowym nie mogą wpływać na znaczące zwiększenie ryzyka powodziowego

na terytorium innych państw, z wyłączeniem przypadków, w których te działania zostały uzgodnione w ramach współpracy, o której mowa w ust. 4 i 5.

6. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności w przygotowywaniu, przeglądzie oraz aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, podaje do publicznej wiadomości, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w celu zgłoszenia uwag, projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym, co najmniej na rok przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczą te plany.

7. Udostępnienie przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej albo ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej materiałów źródłowych wykorzystanych do przygotowania projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym odbywa się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

8. W terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym zainteresowani mogą składać, do Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, pisemne uwagi do ustaleń zawartych w projektach tych planów.

9. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej uzgadnia sposób i zakres uwzględnienia uwag do projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, a w odniesieniu do projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych, z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej.

10. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym podlegają przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

11. Aktualizacja planów zarządzania ryzykiem powodziowym dotyczy elementów, o których mowa w art. 88g ust. 2, i obejmuje w szczególności:

- 1) wszelkie zmiany lub uaktualnienia dotyczące tych planów, wraz z podsumowaniem przeglądów wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego;
- 2) ocenę postępów w realizacji celów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 3) opis i wyjaśnienie przyczyn niezrealizowania zaplanowanych działań zmierzających do osiągnięcia celów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 4) opis działań podjętych, a niezaplanowanych w tych planach;
- 5) możliwy wpływ zmian klimatu na występowanie powodzi.

12. Przepisy ust. 2-9 stosuje się odpowiednio do aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

13. Rada Ministrów przyjmuje i aktualizuje plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy, w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością zapewnienia skutecznej ochrony przed powodzią oraz powszechnym charakterem tych planów.

Art. 88i.

1. Organy administracji rządowej i samorządowej są obowiązane do nieodpłatnego przekazywania danych niezbędnych do przygotowania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, sporządzenia map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego oraz przygotowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym organom przygotowującym i sporządzającym te dokumenty.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do instytutów badawczych, w zakresie, w jakim posiadają one dane niezbędne do przygotowania wstępnej oceny ryzyka powodziowego, sporządzenia map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego oraz przygotowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Art. 88j.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, minister właściwy do spraw administracji publicznej oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego;
- 2) skalę map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, ministrowie kierują się potrzebą sprawnego sporządzenia map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego, ze szczególnym uwzględnieniem standardów i zakresu danych zawartych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym.

Art. 88k. Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania.

Art. 88l.

1. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

1a. Budowa, przebudowa lub remont drogi rowerowej oraz wyznaczanie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego wymaga zgłoszenia:

- 1) dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej na obszarach, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 6c lit. a-c;
- 2) dyrektorowi właściwego urzędu morskiego w przypadku gdy roboty lub czynności mają być prowadzone w pasie technicznym.

1b. W zgłoszeniu należy określić termin rozpoczęcia robót lub czynności. Do zgłoszenia należy dołączyć:

- 1) w przypadku budowy, przebudowy lub remontu drogi rowerowej - dokumenty, o których mowa w ust. 4;
- 2) w przypadku wyznaczania szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego - zgodę właściciela terenu na lokalizację szlaku, charakterystykę planowanych działań, mapę sytuacyjno-wysokościową w skali 1:2000 lub 1:1000 z naniesieniem przebiegu szlaku oraz zaznaczeniem drogowskazów i tablic oraz opis planowanej do zastosowania techniki montażu oznakowania.

1c. W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia organ, o którym mowa w ust. 1a, nakłada na zgłaszającego, w drodze postanowienia, obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia, wnosi sprzeciw, w drodze decyzji.

1d. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1a, należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych lub czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego. Do wykonywania robót budowlanych lub czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego można przystąpić, jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia organ, o którym mowa w ust. 1a, nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu i nie później niż po upływie 2 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia.

1e. Organ, o którym mowa w ust. 1a, wnosi, w drodze decyzji, sprzeciw w przypadku stwierdzenia, że planowane roboty lub czynności, o których mowa w ust. 1a, mogą spowodować pogorszenie stanu środowiska lub utrudnią ochronę przed powodzią lub zwiększą zagrożenie powodziowe, lub będą mogły spowodować zagrożenie dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

2. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów, o

których mowa w ust. 1, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

3. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej dla stwierdzenia czy zamierzone działanie nie utrudni ochrony przed powodzią może zasięgnąć opinii państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej.

4. Do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 2, dołącza się charakterystykę planowanych działań wraz z podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót, mapę sytuacyjno-wysokościową z naniesionym schematem planowanych obiektów i robót, a w razie potrzeby, obliczenia hydrauliczne i hydrologiczne.

5. Stroną postępowania o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 2, jest wnioskodawca, właściciel wody i właściciel wału przeciwpowodziowego.

6. Decyzja, o której mowa w ust. 2, wygasa, jeżeli w terminie 2 lat od dnia, w którym stała się ostateczna, nie uzyskano wymaganego pozwolenia wodnoprawnego lub nie rozpoczęto wykonywania robót lub czynności wskazanych w ust. 1.

7. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w celu zapewnienia właściwych warunków przepływu wód powodziowych, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji:

- 1) wskazać sposób uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzaje upraw wynikające z wymagań ochrony przed powodzią;
- 2) nakazać usunięcie drzew lub krzewów.

8. Przy wydawaniu decyzji, o której mowa w ust. 7, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

9. Organem właściwym do wydania decyzji, o której mowa w ust. 2 i 7, w zakresie pasa technicznego, jest dyrektor właściwego urzędu morskiego.

10. Stroną postępowania o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 7, jest właściciel wody i posiadacz nieruchomości, której dotyczy ta decyzja.

11. Decyzja, o której mowa w ust. 7 pkt 2, wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

12. Przepisu ust. 11 nie stosuje się, gdy usuwanie drzew lub krzewów jest prowadzone:

- 1) w ramach realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w trakcie której uzgodniono realizację przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska;
- 2) po uzyskaniu decyzji o warunkach prowadzenia działań, o której mowa w art. 118 ust. 8 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Art. 88m. Dla terenów, dla których nie określono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić zakazy, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, kierując się potrzebą ochrony wód, lub zakazy, o których mowa w art. 88l ust. 1, kierując się względami bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Art. 88n.

1. W celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się:

- 1) przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- 2) uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- 3) rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby;
- 4) wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- 5) uszkadzania darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów.

2. Zakazów, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do robót związanych z utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych, a także do robót związanych z budową, przebudową lub remontem dróg rowerowych lub czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy przejeżdżania rowerem wzdłuż korony wałów.

2a. Budowa, przebudowa lub remont drogi rowerowej oraz wyznaczenie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego na wale przeciwpowodziowym wymaga zgłoszenia marszałkowi województwa.

2b. W zgłoszeniu należy określić termin rozpoczęcia robót lub czynności. Do zgłoszenia należy dołączyć:

- 1)** w przypadku budowy, przebudowy lub remontu drogi rowerowej - dokumenty, o których mowa w ust. 4;
- 2)** w przypadku wyznaczenia szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego - zgodę właściciela wału przeciwpowodziowego na lokalizację szlaku, charakterystykę planowanych działań, mapę sytuacyjno-wysokościową w skali 1:2000 lub 1:1000 z naniesieniem przebiegu szlaku oraz zaznaczeniem drogowskazów i tablic oraz opis planowanej do zastosowania techniki montażu oznakowania.

2c. W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia organ, o którym mowa w ust. 2a, nakłada na zgłaszającego, w drodze postanowienia, obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia, wnosi sprzeciw, w drodze decyzji.

2d. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2a, należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych lub czynności związanych z wyznaczeniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego. Do wykonywania robót budowlanych lub czynności związanych z wyznaczeniem szlaku można przystąpić, jeżeli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia organ, o którym mowa w ust. 2a, nie wniesie, w drodze decyzji, sprzeciwu, i nie później niż po upływie 2 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia.

2e. Marszałek województwa wnosi, w drodze decyzji, sprzeciw w przypadku stwierdzenia, że planowane roboty lub czynności, o których mowa w ust. 2a, mogą spowodować pogorszenie stanu środowiska lub zagrażają szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych.

3. Jeżeli nie wpłynie to na szczelność i stabilność wałów przeciwpowodziowych, marszałek województwa może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów określonych w ust. 1.

3a. W przypadku gdy zagrożona jest szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych oraz w razie wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność ograniczenia możliwości poruszania się po wałach, jak również w razie konieczności wykonania prac związanych z konserwacją lub remontem wałów przeciwpowodziowych właściciel lub zarządca wału przeciwpowodziowego wprowadza czasowy zakaz poruszania się po wałach przeciwpowodziowych.

3b. Właściciel lub zarządca wału przeciwpowodziowego, który wprowadził zakaz, o którym mowa w ust. 3a, jest obowiązany do oznaczenia wału przeciwpowodziowego, na którym obowiązuje zakaz, za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach znaków stojących z umieszczoną tablicą informującą o zakazie poruszania się po wałach oraz do ogłoszenia o wprowadzeniu zakazu w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie lub w środkach masowego przekazu.

3c. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór tablicy informacyjnej, o której mowa w ust. 3b, a w szczególności jej rozmiar, kształt, kolor, wzór i wielkość napisu, kierując się potrzebą zapewnienia widoczności i czytelności tablicy informacyjnej.

4. Do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 3, dołącza się charakterystykę planowanych działań wraz z podstawowymi danymi technicznymi i opisem planowanej technologii robót oraz mapę sytuacyjno-wysokościową z naniesionym schematem planowanych robót. W przypadku planowania robót, które mogą naruszyć strukturę korpusu lub podłoża wałów klasy I, II lub III, dołącza się także badania hydrogeologiczne wraz z opinią dotyczącą wpływu tych robót na szczelność i stabilność wałów.

5. Stroną postępowania o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 3, jest wnioskodawca, właściciel wody i właściciel wału przeciwpowodziowego.

6. Decyzja, o której mowa w ust. 3, wygasa, jeżeli w terminie 2 lat od dnia, w którym stała się ostateczna, nie uzyskano wymaganego pozwolenia wodnoprawnego lub nie rozpoczęto wykonywania robót lub czynności wskazanych w ust. 1.

7. Starosta może, w drodze decyzji, nakazać usunięcie drzew lub krzewów z wałów przeciwpowodziowych oraz terenów, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

8. Decyzja, o której mowa w ust. 7, wymaga uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Art. 88na. Przepisy art. 88l ust. 1a-1e oraz art. 88n ust. 2a-2e nie naruszają przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

Art. 88o.

1. W przypadku wykonania robót lub czynności, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, art. 88l ust. 1 lub art. 88n ust. 1, nieobjętych decyzją, o której mowa w art. 40 ust. 3, art. 88l ust. 2 lub art. 88n ust. 3, organ właściwy do wydania tej decyzji może nakazać, w drodze decyzji, przywrócenie stanu nieutrudniającego ochrony przed powodzią i niepowodującego zanieczyszczenia wód, na koszt tego, kto wykonał te roboty lub czynności.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się termin przywrócenia stanu nieutrudniającego ochrony przed powodzią i niepowodującego zanieczyszczenia wód.

3. Drogi, urządzenia do przepędzania zwierząt oraz przejazdu przez wały przeciwpowodziowe wykonuje na swój koszt inwestor budujący wał, a utrzymuje ten, na którym ciąży obowiązek utrzymania drogi, urządzenia lub przejazdu.

4. Właściciel lub zarządca wału przeciwpowodziowego może, na podstawie umowy, użyczyć koronę wału lub jej część na cele związane z budową drogi rowerowej, a także na cele związane z potrzebami zarządzania drogą rowerową. Do użyczenia stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Art. 88p.

1. W przypadku ostrzeżenia o nadejściu wezbrania powodziowego dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w drodze decyzji, może nakazać zakładowi piętzącemu wodę obniżenie piętrzenia wody lub opróżnienie zbiornika, bez odszkodowania.

2. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, wymaga uzgodnienia z właściwymi wojewodami. Brak stanowiska w ciągu 2 godzin od chwili przekazania wniosku o uzgodnienie decyzji uznaje się za dokonanie jej uzgodnienia.

Art. 88q.

1. W przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej, w celu zapobieżenia skutkom powodzi, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić czasowe ograniczenia w korzystaniu z wód, w szczególności w zakresie poboru wody lub wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych.

2. Wprowadzenie czasowych ograniczeń, o których mowa w ust. 1, zawieszają wykonywanie uprawnień wynikających z pozwoleń wodnoprawnych. Zakładom nie przysługuje z tego tytułu odszkodowanie.

DZIAŁ Vb Ochrona przed suszą

Art. 88r.

1. Ochrona przed suszą jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej.

2. Ochronę przed suszą prowadzi się zgodnie z planami przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy oraz planami przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych.

3. Plany przeciwdziałania skutkom suszy, o których mowa w ust. 2, zawierają:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji.

4. Plany przeciwdziałania skutkom suszy zawierają także katalog działań służących ograniczeniu skutków suszy.

Art. 88s.

1. Plany przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy przygotowuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej i ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi.

2. Plany przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych przygotowują dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

3. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w przygotowywaniu oraz aktualizacji planów przeciwdziałania skutkom suszy, podają do publicznej wiadomości, na zasadach i w trybie

określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w celu zgłoszenia uwag:

- 1) harmonogram i program prac związanych z przygotowaniem planów przeciwdziałania skutkom suszy;
- 2) projekty planów przeciwdziałania skutkom suszy, co najmniej na rok przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczą te plany.

4. Udostępnienie przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej materiałów źródłowych wykorzystanych do przygotowania projektów planów przeciwdziałania skutkom suszy odbywa się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

5. W terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentów, o których mowa w ust. 3, zainteresowani mogą składać odpowiednio do Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej albo dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach.

6. Aktualizacji planów przeciwdziałania skutkom suszy dokonuje się co 6 lat.

7. Przepisy ust. 3-5 stosuje się odpowiednio do aktualizacji planów przeciwdziałania skutkom suszy.

8. Rada Ministrów przyjmuje i aktualizuje plany przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy, w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością zapewnienia skutecznej ochrony przed suszą oraz powszechnym charakterem tych planów.

Art. 88t.

1. W przypadku wprowadzenia stanu klęski żywiołowej, w celu ograniczenia skutków suszy, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić czasowe ograniczenia w korzystaniu z wód, w szczególności w zakresie poboru wody lub wprowadzania ścieków do wód albo do ziemi oraz zmiany sposobu gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych.

2. Wprowadzenie czasowych ograniczeń, o których mowa w ust. 1, zawieszają wykonywanie uprawnień wynikających z pozwoleń wodnoprawnych. Zakładom nie przysługuje z tego tytułu odszkodowanie.

DZIAŁ VI

Zarządzanie zasobami wodnymi

Rozdział 1

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej

Art. 89.

1. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, zwany dalej „Prezesem Krajowego Zarządu”, jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach gospodarowania wodami, a w szczególności w sprawach zarządzania wodami oraz korzystania z wód.

2. Prezes Krajowego Zarządu jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Krajowego Zarządu.

3. Zastępcy Prezesa Krajowego Zarządu są powoływani przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa Krajowego Zarządu. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, na wniosek Prezesa Krajowego Zarządu, odwołuje jego zastępców.

3a. Stanowisko Prezesa Krajowego Zarządu może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;

7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Krajowego Zarządu.

3b. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Krajowego Zarządu ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Krajowego Zarządu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1)** nazwę i adres Krajowego Zarządu;
- 2)** określenie stanowiska;
- 3)** wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4)** zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5)** wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6)** termin i miejsce składania dokumentów;
- 7)** informację o metodach i technikach naboru.

3c. Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3d. Nabór na stanowisko Prezesa Krajowego Zarządu przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

3g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1)** nazwę i adres Krajowego Zarządu;
- 2)** określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3)** imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4)** informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5)** uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6)** skład zespołu.

3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Zarządu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1)** nazwę i adres Krajowego Zarządu;
- 2)** określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3)** imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

3k. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 3, powołuje Prezes Krajowego Zarządu.

3l. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio ust. 3a-3j.

4. Nadzór ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej nad działalnością Prezesa Krajowego Zarządu polega w szczególności na:

- 1)** zatwierdzaniu programów realizacji zadań związanych z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz inwestycji w gospodarce wodnej;
- 2)** zatwierdzaniu corocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 91;
- 3)** zatwierdzaniu planu kontroli gospodarowania wodami wykonywanej przez Prezesa Krajowego

Zarządu;

4) poleceniu przeprowadzenia kontroli nieujętych w planie kontroli.

Art. 90.

1. Prezes Krajowego Zarządu wykonuje zadania określone ustawą, a w szczególności:

1) opracowuje program wodno-środowiskowy kraju, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1;

1a) opracowuje projekty planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;

2) przygotowuje:

a) wstępną ocenę ryzyka powodziowego, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego,

b) plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy,

c) plany przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy;

3) uzgadnia projekt warunków korzystania z wód regionu wodnego;

4) prowadzi kataster wodny dla obszaru państwa, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy;

5) sprawuje nadzór nad działalnością dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej, a w szczególności kontroluje ich działanie, zatwierdza plany działalności oraz sprawozdania z ich wykonania, a także poleca przeprowadzenie doraźnej kontroli gospodarowania wodami w regionie wodnym;

6) sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, państwowej służby hydrogeologicznej oraz państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących;

7) reprezentuje Skarb Państwa w stosunku do mienia związanego z gospodarką wodną określonego ustawą;

7a) programuje, planuje i nadzoruje realizację zadań związanych z utrzymywaniem wód lub urządzeń wodnych oraz inwestycje w gospodarce wodnej;

8) uzgadnia, w części dotyczącej gospodarki wodnej, projekty list programów priorytetowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o których mowa w art. 415 ust. 5 pkt 1 ustawy - Prawo ochrony środowiska;

9) uzgadnia projekt wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich;

10) sporządza zestawienie dominujących presji i oddziaływań pochodzenia lądowego na wody morskie, w tym presji i oddziaływań antropogenicznych;

11) opracowuje zestaw celów środowiskowych dla wód morskich;

12) opracowuje krajowy program ochrony wód morskich.

2. Prezes Krajowego Zarządu wykonuje swoje zadania przy pomocy Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, zwanego dalej „Krajowym Zarządem”.

3. Działania w zakresie gospodarowania wodami morskich wód wewnętrznych i wodami morza terytorialnego Prezes Krajowego Zarządu wykonuje we współpracy z właściwymi organami administracji morskiej.

4. Organizację Krajowego Zarządu określa statut nadany, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej; przy nadawaniu statutu uwzględnia się zakres działalności Krajowego Zarządu oraz podział państwa na obszary dorzeczy.

Art. 91. Prezes Krajowego Zarządu składa ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej, nie później niż do dnia 15 maja następnego roku, coroczne sprawozdanie z realizacji zadań, o których mowa w art. 90 ust. 1, oraz udziela informacji w tym zakresie, a także przedstawia wnioski w sprawach dotyczących kształtowania polityki państwa w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi.

Art. 92.

1. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zwany dalej „dyrektorem regionalnego zarządu”, jest organem administracji rządowej niezespolejony w sprawach gospodarowania wodami w regionie wodnym, w zakresie określonym w ustawie.

2. W przypadkach określonych ustawą dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej wydaje akty prawa miejscowego.

3. Do zadań dyrektora regionalnego zarządu należy w szczególności:

- 1) sporządzanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocen ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych, w regionie wodnym;
- 2) opracowywanie warunków korzystania z wód regionu wodnego;
- 3) opracowywanie analiz ekonomicznych związanych z korzystaniem z wód w regionie wodnym;
- 4) sporządzanie, prowadzenie, weryfikowanie i bieżące aktualizowanie wykazów obszarów chronionych utworzonych na podstawie przepisów ustawy oraz odrębnych przepisów;
- 5)
- 6) przygotowanie projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych;
- 6a) współpraca w przygotowywaniu wstępnej oceny ryzyka powodziowego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 6b) przygotowywanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych;
- 7) koordynowanie działań związanych z ochroną przed powodzią oraz suszą w regionie wodnym, w szczególności prowadzenie ośrodków koordynacyjno-informacyjnych ochrony przeciwpowodziowej;
- 8) prowadzenie katastru wodnego dla regionu wodnego;
- 9)
- 10)
- 11)
- 12) wykonywanie kontroli gospodarowania wodami;
- 13) planowanie przedsięwzięć związanych z odbudową ekosystemów zdegradowanych przez eksploatację zasobów wodnych;
- 14) uzgadnianie, w zakresie przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodnej na terenie regionu, projektów list przedsięwzięć priorytetowych przedkładanych przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o których mowa w art. 414 ust. 2 pkt 3 ustawy - Prawo ochrony środowiska;
- 15) opiniowanie projektów wojewódzkich planów gospodarki odpadami, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) w zakresie ochrony zasobów wodnych;
- 16) opiniowanie, w odniesieniu do bezpośrednich zagrożeń szkodą w wodach i szkody w wodach, decyzji, o których mowa w art. 13 ust. 3 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493, z późn. zm.);
- 17) opiniowanie projektów uchwał, o których mowa w art. 34a ust. 1, wyznaczających kąpieliska znajdujące się w regionie wodnym.

4. W ramach gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, związanym z gospodarką wodną, dyrektor regionalnego zarządu realizuje w imieniu Prezesa Krajowego Zarządu zadania związane z utrzymywaniem śródlądowych wód powierzchniowych lub urządzeń wodnych oraz pełni funkcję inwestora w zakresie gospodarki wodnej w regionie wodnym.

4a. W ramach koordynacji, o której mowa w ust. 3 pkt 7, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej gromadzi, przetwarza i udostępnia informacje dla potrzeb planowania przestrzennego i centrów zarządzania kryzysowego.

5. Dyrektor regionalnego zarządu wykonuje swoje zadania przy pomocy regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zwanego dalej „*regionalnym zarządem*”.

6. Dyrektor regionalnego zarządu, dla realizacji zadań, o których mowa w ust. 4, może tworzyć jednostki organizacyjne, w trybie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.).

7. Organizację regionalnego zarządu określa statut nadany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej na wniosek Prezesa Krajowego Zarządu; przy nadawaniu statutu uwzględnia się zakres działalności regionalnego zarządu oraz charakter obszaru działania.

Art. 93.

1. Dyrektor regionalnego zarządu jest powoływany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa Krajowego Zarządu złożony po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Gospodarki Wodnej. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, na wniosek Prezesa Krajowego Zarządu złożony po zasięgnięciu opinii

Krajowej Rady Gospodarki Wodnej, odwołuje dyrektora regionalnego zarządu.

2. Zastępcy dyrektora regionalnego zarządu są powoływani przez Prezesa Krajowego Zarządu, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek dyrektora regionalnego zarządu złożony po zasięgnięciu opinii rady gospodarki wodnej regionu wodnego. Prezes Krajowego Zarządu, na wniosek dyrektora regionalnego zarządu złożony po zasięgnięciu opinii rady gospodarki wodnej regionu wodnego, odwołuje zastępców dyrektora regionalnego zarządu.

3. Stanowisko dyrektora regionalnego zarządu może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) nie była karana zakazem zajmowania stanowisk kierowniczych w urzędach organów władzy publicznej lub pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi;
- 6) posiada kompetencje kierownicze;
- 7) posiada co najmniej 6-letni staż pracy na stanowiskach związanych z zadaniami z zakresu gospodarowania wodami, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym w jednostkach sektora finansów publicznych.

4. Ogłoszenie o naborze na stanowisko dyrektora regionalnego zarządu umieszcza się w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie regionalnego zarządu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej regionalnego zarządu i w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

5. Ogłoszenie o naborze zawiera:

- 1) nazwę i adres regionalnego zarządu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

6. Termin, o którym mowa w ust. 5 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia umieszczenia ogłoszenia o naborze w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

7. Nabór na stanowisko dyrektora regionalnego zarządu przeprowadza zespół, powołany przez Prezesa Krajowego Zarządu, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

8. Ocena kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 7, może być dokonana na wniosek zespołu przez osobę niebędącą jego członkiem, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

9. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 8, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

10. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Prezesowi Krajowego Zarządu.

11. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres regionalnego zarządu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

12. Ogłoszenie o wyniku naboru umieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej regionalnego

zarządu i w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

13. Ogłoszenie o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres regionalnego zarządu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona i nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

14. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

15. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 2, powołuje dyrektor regionalnego zarządu.

16. Przepisy ust. 3-14 stosuje się odpowiednio do przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 2.

Art. 94. Dyrektor regionalnego zarządu składa Prezesowi Krajowego Zarządu, nie później niż do dnia 31 marca, coroczne sprawozdanie z realizacji zadań, o których mowa w art. 92 ust. 3 i 4, uwzględniające działalność jednostek, o których mowa w art. 92 ust. 6.

Art. 95.

1. Pracownicy regionalnych zarządów oraz podległych im jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 92 ust. 6, zatrudnieni na stanowiskach określonych na podstawie ust. 3, obowiązani są w trakcie wykonywania obowiązków służbowych do noszenia munduru.

2. Koszty umundurowania ponosi pracodawca.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz stanowisk, na których pracownicy obowiązani są do noszenia munduru, elementy składowe i wzory mundurów oraz czas ich używania, uwzględniając rodzaj stanowisk i celowość umundurowania pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, a także potrzebę odróżnienia tego umundurowania od wykorzystywanego przez inne służby.

Art. 96.

1. Tworzy się Krajową Radę Gospodarki Wodnej, zwaną dalej „Krajową Radą”, jako organ opiniodawczo-doradczy Prezesa Krajowego Zarządu.

2. Do zakresu działania Krajowej Rady należy wyrażanie opinii w sprawach gospodarowania wodami, ochrony przed powodzią oraz ochrony przed skutkami suszy, a w szczególności:

- 1) przedstawianie propozycji oraz wniosków dotyczących poprawy stanu zasobów wodnych oraz ochrony przeciwpowodziowej w państwie;
- 2) opiniowanie projektu programu wodno-środowiskowego kraju, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1, oraz projektów planów, o których mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1a i 2;
- 3) opiniowanie programów inwestycyjnych w zakresie gospodarowania wodami;
- 4) opiniowanie projektów aktów prawnych regulujących sprawy gospodarowania wodami.

Art. 97.

1. Krajowa Rada składa się z 30 członków zgłoszonych przez ogólnopolskie organizacje zrzeszające jednostki samorządu terytorialnego, uczelnie, jednostki naukowo-badawcze i organizacje społeczne, gospodarcze, ekologiczne związane z gospodarką wodną, powoływanych na okres 4 lat, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Członków Krajowej Rady powołuje minister właściwy do spraw gospodarki wodnej na wniosek Prezesa Krajowego Zarządu spośród osób, o których mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej może odwołać członka Krajowej Rady przed upływem jego kadencji na wniosek uczelni, jednostki naukowo-badawczej lub organizacji, która zgłosiła jego kandydaturę.

Art. 98.

1. Krajowa Rada wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę i sekretarza, którzy tworzą prezydium Krajowej Rady.

2. Prezydium Krajowej Rady reprezentuje Krajową Radę na zewnątrz oraz organizuje jej prace.

3. Krajowa Rada może tworzyć stałe lub doraźne komisje albo zespoły; do pracy w komisjach albo zespołach mogą być zapraszane osoby spoza składu Krajowej Rady.

4. Uchwały Krajowej Rady podejmowane są w głosowaniu, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy liczby członków.

5. Tryb działania Krajowej Rady określa regulamin przez nią uchwalony.

Art. 99.

1. Wydatki związane z działalnością Krajowej Rady są pokrywane z części budżetu państwa będącej w dyspozycji Prezesa Krajowego Zarządu.

2. Członkom Krajowej Rady oraz zapraszonym na jej posiedzenia specjalistom zamieszkałym poza miejscowością, w której odbywa się posiedzenie, i biorącym udział w posiedzeniu przysługuje zwrot diet, kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze państwa.

3. Obsługę biurową Krajowej Rady zapewnia Prezes Krajowego Zarządu.

Art. 100.

1. Tworzy się rady gospodarki wodnej regionów wodnych, zwane dalej „radami regionów”, jako organy opiniotwórczo-doradcze dyrektorów regionalnych zarządów.

2. Do zakresu działania rady regionu należy wyrażanie opinii w sprawach gospodarowania wodami w regionie wodnym, a w szczególności:

1) projektów warunków korzystania z wód regionu wodnego;

1a) dokumentacji, o których mowa w art. 113 ust. 3, i wykazów, o których mowa w art. 113 ust. 4;

2)

3) projektów planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;

4) planowanych przedsięwzięć związanych z odbudową ekosystemów zdegradowanych przez eksploatację zasobów wodnych;

5) projektów inwestycji związanych z gospodarowaniem wodami w regionie wodnym;

6) projektów programów, o których mowa w art. 47;

7) projektów gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich planów gospodarki odpadami w zakresie ochrony zasobów wodnych.

3. Rada regionu składa się z 30 członków zgłoszonych przez organy samorządu terytorialnego, organizacje gospodarcze, rolnicze, rybackie oraz społeczne związane z gospodarką wodną, a także przez zakłady korzystające z wód oraz właścicieli wód nienależących do Skarbu Państwa, powoływanych na okres 4 lat, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. Członków rady regionu powołuje Prezes Krajowego Zarządu na wniosek regionalnego dyrektora zarządu spośród osób, o których mowa w ust. 3.

5. Prezes Krajowego Zarządu może odwołać członka rady regionu przed upływem jego kadencji na wniosek organizacji, która zgłosiła jego kandydaturę.

6. Do organizacji rad regionu stosuje się odpowiednio przepisy art. 98.

Art. 101.

1. Wydatki związane z działalnością rad regionu, konieczne dla realizacji zadań, o których mowa w art. 100 ust. 2, są pokrywane ze środków regionalnego zarządu.

2. Członkom rady regionu oraz zapraszonym na jej posiedzenia specjalistom zamieszkałym poza miejscowością, w której odbywa się posiedzenie, i biorącym udział w posiedzeniu przysługuje zwrot diet, kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze państwa.

3. Obsługę biurową rady regionu zapewnia regionalny zarząd.

Rozdział 2

Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna oraz państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących

Art. 102.

1. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna wykonuje zadania państwa w zakresie osłony

hydrologicznej i meteorologicznej społeczeństwa, środowiska, dziedzictwa kulturowego, gospodarki i rozpoznawania zagrożeń niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze lub hydrosferze, a także na potrzeby rozpoznania i kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych kraju.

2. Państwowa służba hydrogeologiczna wykonuje zadania państwa na potrzeby rozpoznawania, bilansowania i ochrony wód podziemnych w celu racjonalnego ich wykorzystania przez społeczeństwo oraz gospodarkę.

2a. Państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących wykonuje zadania państwa w zakresie nadzoru nad stanem technicznym i stanem bezpieczeństwa budowli piętrzących.

2b. Kompetencje państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących nie naruszają kompetencji organów nadzoru budowlanego, określonych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.

3. Państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną pełni Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

3a. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej posiada i utrzymuje bazę danych historycznych z zakresu meteorologii, hydrologii i oceanologii, zgromadzoną w wyniku ujednoczonych metod określanych przez Światową Organizację Meteorologiczną, stanowiącą wyłączone źródło informacji hydrologicznych, meteorologicznych i oceanologicznych dla potrzeb rozpoznania i kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych kraju, a także rozpoznania warunków meteorologicznych, klimatologicznych i oceanologicznych.

4. Państwową służbę hydrogeologiczną pełni Państwowy Instytut Geologiczny.

4a. Państwowy Instytut Geologiczny posiada i utrzymuje bazę danych historycznych z zakresu hydrogeologii.

4b. Państwową służbę do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących pełni Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

4c. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej posiada i utrzymuje bazę danych historycznych i bieżących z zakresu stanu technicznego oraz stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących, zgromadzoną w wyniku ujednoczonych metod określania stanu technicznego oraz stanu bezpieczeństwa tych budowli, stanowiącą jednolite źródło informacji dla organów administracji rządowej.

5. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Państwowy Instytut Geologiczny są instytutami badawczymi w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654 i Nr 185, poz. 1092).

Art. 103. Do zadań państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej należy:

- 1) wykonywanie pomiarów i obserwacji hydrologicznych oraz meteorologicznych;
- 1a) wykonywanie badań elementów hydrologicznych i morfologicznych wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami, w szczególności sporządzenia dokumentacji planistycznych, o których mowa w art. 113 ust. 2;
- 2) gromadzenie, przetwarzanie, archiwizowanie i udostępnianie informacji hydrologicznych oraz meteorologicznych;
- 3) wykonywanie bieżących analiz i ocen sytuacji hydrologicznej oraz meteorologicznej;
- 4) opracowywanie i przekazywanie prognoz meteorologicznych oraz hydrologicznych;
- 5) opracowywanie i przekazywanie organom administracji publicznej ostrzeżeń przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze;
- 6) realizowanie zadań wynikających z przynależności do organizacji międzynarodowych w zakresie dotyczącym meteorologii, hydrologii i oceanologii;
- 7) wykonywanie modelowania hydrologicznego i hydraulicznego w zakresie zagrożeń powodziowych oraz zjawiska suszy;
- 8) prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie hydrologii, meteorologii i oceanologii;
- 9) współpraca z organami administracji publicznej w zakresie ograniczania skutków niebezpiecznych zjawisk zachodzących w atmosferze i hydrosferze.

Art. 103a.

1. Do zadań państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących należy:

- 1) wykonywanie badań i pomiarów pozwalających opracować ocenę stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa:
  - a) budowli piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa, zaliczonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane do I lub II

klasy,

b) budowli piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa, innych niż określone w lit. a, wskazanych przez Prezesa Krajowego Zarządu, które z uwagi na zły stan techniczny zagrażają lub mogą zagrażać bezpieczeństwu;

- 2)** opracowywanie ocen stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących, o których mowa w pkt 1;
  - 3)** prowadzenie bazy danych dotyczących budowli piętrzących, zawierającej dane techniczne oraz informacje o lokalizacji, stanie prawnym, stanie technicznym i stanie bezpieczeństwa tych budowli;
  - 4)** opracowywanie, w oparciu o wykonane oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących, raportu o stanie bezpieczeństwa tych budowli;
  - 5)** wyznaczanie i weryfikacja stref zagrożenia zalaniem lub podtopieniem terenów położonych poniżej budowli piętrzących, o których mowa w pkt 1, w wyniku awarii lub katastrofy tych budowli;
  - 6)** analiza i weryfikacja wytycznych w zakresie wykonywania badań, pomiarów i ocen stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących, w oparciu o aktualną wiedzę techniczną;
  - 7)** organizowanie szkoleń i seminariów dotyczących bezpieczeństwa budowli piętrzących.
- 2.** Państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących przekazuje:
- 1)** wyniki badań i pomiarów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących, Prezesowi Krajowego Zarządu oraz właściwemu dyrektorowi regionalnego zarządu, niezwłocznie po ich opracowaniu;
  - 2)** raport, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, Prezesowi Krajowego Zarządu oraz Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Art. 104.

- 1.** Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna posiada i utrzymuje:
  - 1)** podstawową sieć i specjalne sieci pomiarowo-obszernacyjne;
  - 2)** system gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych;
  - 3)** biura prognoz meteorologicznych, biura prognoz hydrologicznych i centra modelowania powodziowego i suszy;
  - 4)** inne komórki organizacyjne, które:
    - a)** organizują, nadzorują i eksploatują podstawową sieć i specjalne sieci pomiarowo-obszernacyjne oraz system gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych,
    - b)** opracowują oceny oraz analizy charakterystyk hydrologicznych i meteorologicznych dla potrzeb projektowych,
    - c)** przygotowują dane i oceny dla potrzeb bilansowania zasobów wód powierzchniowych, rozpoznawania, kształtowania oraz ochrony zasobów wodnych kraju,
    - d)** prowadzą prace rozwojowe i metodyczne w zakresie określonym w pkt 1-3.
- 2.** Podstawową sieć pomiarowo-obszernacyjną stanowią:
  - 1)** stacje hydrologiczno-meteorologiczne i stacje hydrologiczne;
  - 2)** podstawowe stacje i posterunki pomiarowe hydrologiczne i meteorologiczne:
    - a)** synoptyczne,
    - b)** klimatologiczne,
    - c)**
    - d)** opadowe,
    - e)** wodowskazowe;
  - 3)** stacje pomiarów aerologicznych;
  - 4)** stacje radarów meteorologicznych;
  - 5)** stacje lokalizacji wyładowań atmosferycznych;
  - 6)** stacje odbioru danych z satelitów meteorologicznych.
- 3.** Specjalne sieci pomiarowo-obszernacyjne stanowią:
  - 1)** stacje badań specjalnych;

- 2)
  - 3) specjalne posterunki i sieci pomiarowe;
  - 4) punkty pomiarowe dla Morza Bałtyckiego oraz strefy brzegowej;
  - 5) lotniskowe stacje meteorologiczne.
4. Biura prognoz meteorologicznych oraz biura prognoz hydrologicznych:
- 1) opracowują i udostępniają krótkoterminowe oraz średnioterminowe, ogólne i specjalistyczne prognozy hydrologiczne i meteorologiczne;
  - 2) udzielają informacji o aktualnych warunkach hydrologicznych i meteorologicznych;
  - 3) opracowują i udostępniają ostrzeżenia przed żywiołowym działaniem sił przyrody oraz przed suszą;
  - 4) prowadzą na bieżąco ochronę hydrologiczną i meteorologiczną społeczeństwa oraz gospodarki.

5. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna może wykorzystywać wyniki pomiarów meteorologicznych, hydrologicznych i oceanologicznych pochodzące z urządzeń i systemów pomiarowych, będących własnością innych podmiotów, za ich zgodą.

Art. 104a. Państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących posiada i utrzymuje:

- 1) specjalistyczny sprzęt niezbędny do prowadzenia badań i pomiarów stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących;
- 2) system gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych;
- 3) komórki organizacyjne, które:
  - a) wykonują badania i pomiary niezbędne do sporządzenia ocen stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących oraz określenia stref zagrożeń, o których mowa w art. 103a ust. 1 pkt 5,
  - b) opracowują oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących,
  - c) opracowują raport o stanie bezpieczeństwa budowli piętrzących na podstawie analizy oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących, o której mowa w art. 103a ust. 1 pkt 1,
  - d) prowadzą prace rozwojowe i metodyczne w zakresie oceny stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących oraz w zakresie określonym w pkt 2 i art. 103a ust. 1 pkt 1, 5 i 6.

Art. 105. Do zadań państwowej służby hydrogeologicznej należy:

- 1) wykonywanie pomiarów, obserwacji i badań hydrogeologicznych;
- 2) gromadzenie, przetwarzanie, archiwizowanie oraz udostępnianie zgromadzonych informacji dotyczących warunków hydrogeologicznych, wielkości zasobów, stanu fizykochemicznego i ilościowego wód podziemnych;
- 2a) prowadzenie i aktualizacja baz danych hydrogeologicznych, w szczególności:
  - a) wykazu wielkości zasobów wód podziemnych, w tym dostępnych zasobów wód podziemnych,
  - b) bazy danych o otworach hydrogeologicznych,
  - c) bazy danych mapy hydrogeologicznej kraju;
- 3) wykonywanie bieżących analiz i ocen sytuacji hydrogeologicznej;
- 4) opracowywanie oraz przekazywanie prognoz zmian wielkości zasobów wód podziemnych, w tym dostępnych zasobów wód podziemnych oraz stanu wód podziemnych, a także ich zagrożeń;
- 5) opracowywanie i przekazywanie organom administracji publicznej ostrzeżeń przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w strefach zasilania oraz poboru wód podziemnych.

Art. 106.

1. Państwowa służba hydrogeologiczna posiada i utrzymuje sieć obserwacyjno-badawczą wód podziemnych oraz zespoły do spraw ocen i prognoz hydrogeologicznych.
2. Sieć obserwacyjno-badawczą wód podziemnych stanowią:
  - 1) stacje hydrogeologiczne;
  - 2) punkty obserwacyjne zwierciadła wód podziemnych;

- 3) punkty badawcze jakości wód podziemnych;
- 4) piezometry;
- 5) obudowane źródła.

3.

Art. 107.

1. Urządzenia pomiarowe służb państwowych podlegają ochronie na warunkach określonych w ustawie.

2. Zabrania się:

- 1) przemieszczania urządzeń pomiarowych służb państwowych przez osoby nieupoważnione;
- 2) wykonywania w pobliżu urządzeń pomiarowych służb państwowych czynności powodujących ich zniszczenie, uszkodzenie, zakłócenie prawidłowego funkcjonowania lub zmianę warunków obserwacji.

3. Właściciel gruntu jest obowiązany udostępnić grunt na potrzeby budowy oraz ustanowienia strefy ochronnej urządzeń pomiarowych służb państwowych.

4. W celu zapewnienia reprezentatywności dokonywanych pomiarów lub obserwacji mogą być ustanawiane strefy ochronne urządzeń pomiarowych służb państwowych stanowiące obszary, na których obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód.

5. Na obszarach stref ochronnych urządzeń pomiarowych służb państwowych może być zabronione wznoszenie obiektów budowlanych oraz wykonywanie robót lub czynności, które mogą spowodować czasowe lub trwałe zaburzenie reprezentatywności pomiarów i obserwacji, a w szczególności:

- 1) w odległości 30 metrów od urządzeń pomiarowych - wznoszenie wszelkich obiektów budowlanych, sadzenie drzew lub krzewów oraz sztuczne zraszanie upraw;
- 2) w odległości od 30 do 500 metrów od urządzeń pomiarowych - wznoszenie zwartej zabudowy piętrowej oraz sadzenie drzew w zwartych zespołach.

6. Strefę ochronną urządzeń pomiarowych służb państwowych ustanawia, w drodze decyzji, starosta, na wniosek właściwej służby, określając zakazy, nakazy, ograniczenia oraz obszary, na których obowiązują, stosownie do przepisów ust. 5. Wniosek powinien zawierać propozycje granic strefy wraz z planem sytuacyjnym oraz propozycje dotyczące zakazów, nakazów lub ograniczeń w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód.

7. W decyzji, o której mowa w ust. 6, starosta może nakazać usunięcie drzew lub krzewów.

8. Za szkody, poniesione w związku z udostępnieniem gruntu na potrzeby budowy urządzeń pomiarowych służb państwowych oraz w związku z wprowadzeniem w strefie ochronnej urządzeń pomiarowych służb państwowych zakazów, nakazów lub ograniczeń w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód, właścicielowi nieruchomości położonej w tej strefie przysługuje odszkodowanie, odpowiednio od państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej lub państwowej służby hydrogeologicznej, na zasadach określonych w ustawie.

Art. 108.

1. Osoby wykonujące badania, pomiary, obserwacje oraz prace kontrolne na potrzeby realizacji przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną, państwową służbę hydrogeologiczną lub państwową służbę do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących zadań, o których mowa w art. 103, 103a ust. 1 lub art. 105, a także prace związane z wykonywaniem, obsługą lub utrzymaniem urządzeń pomiarowych służb państwowych, mają prawo do:

- 1) wstępu na grunt, do obiektów budowlanych, na wody powierzchniowe, dostępu do urządzeń wodnych zlokalizowanych na terenie nieruchomości oraz dokonywania niezbędnych czynności związanych z wykonywanymi pracami;
- 2) umieszczania na gruntach, obiektach budowlanych oraz w wodach powierzchniowych urządzeń pomiarowych służb państwowych;
- 3) usuwania drzew lub krzewów z obszaru strefy ochronnej oraz wykonywania niwelacji terenu.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nie naruszają przepisów dotyczących ochrony zabytków, dróg publicznych, ochrony środowiska i prawa budowlanego.

3. Na terenach zamkniętych, o których mowa w ustawie - Prawo budowlane, prace, o których mowa w ust. 1, mogą być wykonywane tylko za zgodą właściwego ministra.

4. Właściciel nieruchomości jest obowiązany umożliwić wykonanie prac, o których mowa w ust. 1, przez osoby upoważnione przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną, państwową służbę hydrogeologiczną oraz państwową służbę do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących.

Art. 108a.

1. Wobec pracowników inżynieryjno-technicznych zatrudnionych w ramach państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej wprowadza się rozkład czasu pracy:

- 1) zmianowy - na stanowiskach, na których jest to konieczne ze względu na szczególne warunki pracy lub warunki atmosferyczne;
- 2) podstawowy - na pozostałych stanowiskach.

2. Stanowiska, o których mowa w ust. 1, ustala dyrektor Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

3. Zmianowy rozkład czasu pracy pracowników, o których mowa w ust. 1, polega na wykonywaniu powierzonych im zadań nie dłużej niż przez 48 godzin, po których następuje, co najmniej 48 godzin wolnych od pracy.

4. Podstawowy rozkład czasu pracy pracowników, o których mowa w ust. 1, polega na wykonywaniu powierzonych im zadań w dobowym wymiarze czasu pracy nieprzekraczającym 8 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 3 miesięcy.

5. Czas pracy pracowników, o których mowa w ust. 1, nie może przekraczać przeciętnie 40 godzin tygodniowo w przyjętym okresie rozliczeniowym, nieprzekraczającym 6 miesięcy.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dyrektor Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej może ustalić indywidualny rozkład czasu pracy pracowników, o których mowa w ust. 1, w ramach normy czasu pracy, o której mowa w ust. 4.

Art. 109.

1. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna oraz państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących są finansowane ze środków budżetu państwa.

2. Ze środków budżetu państwa w części dotyczącej gospodarki wodnej, będących w dyspozycji Prezesa Krajowego Zarządu, finansowane jest:

- 1) utrzymanie bieżącej działalności państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej, państwowej służby hydrogeologicznej oraz państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących;
- 2) utrzymanie, odbudowa, rozbudowa, przebudowa i rozbiórka podstawowej sieci pomiarowo-obszerności państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej oraz systemu gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych;
- 3) utrzymywanie, odbudowa, rozbudowa, przebudowa i rozbiórka hydrogeologicznych urządzeń pomiarowych państwowej służby hydrogeologicznej;
- 4)
- 5) utrzymywanie i rozwój komórek metodycznych;
- 6) opracowywanie danych oraz informacji hydrologiczno-meteorologicznych i hydrogeologicznych;
- 7) opracowywanie i publikowanie ostrzeżeń, ogólnych prognoz oraz komunikatów hydrologicznych i meteorologicznych, biuletynów, a także roczników hydrologicznych, meteorologicznych i hydrogeologicznych;
- 8) wykonywanie modelowania hydrologiczno-hydraulicznego szczególnie w zakresie zagrożeń powodziowych i zjawiska suszy;
- 9) prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie hydrologii, meteorologii i oceanologii;
- 10) współpraca z organami administracji publicznej, w zakresie ograniczania skutków niebezpiecznych zjawisk zachodzących w atmosferze i hydrosferze.

3. Ze środków będących w dyspozycji innych, odpowiednich dysponentów części budżetu państwa, finansuje się:

- 1)
- 2) osłonę hydrologiczno-meteorologiczną żeglugi morskiej, rybołówstwa i żeglugi śródlądowej;
- 3) osłonę hydrologiczno-meteorologiczną rolnictwa;
- 3a) badania elementów hydrologicznych i morfologicznych wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami, w szczególności sporządzenia dokumentacji planistycznych, o których mowa w art. 113 ust. 2;
- 4) badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych;

5) informacje przekazywane na potrzeby obronności państwa;

6) utrzymanie specjalnych sieci pomiarowo-obszernacyjnych.

4. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna oraz państwowa służba do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących mogą być dofinansowywane z innych środków publicznych, na zasadach dotyczących wykorzystania tych środków.

5. Podmioty, które dla potrzeb działalności gospodarczej lub dla realizacji zadań, o których mowa w ust. 3, korzystają z informacji uzyskanych z:

1) podstawowej sieci pomiarowo-obszernacyjnej, systemu gromadzenia, przetwarzania i wymiany danych oraz biur prognoz hydrologicznych i biur prognoz meteorologicznych państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej,

2) sieci obszernacyjno-badawczej wód podziemnych państwowej służby hydrogeologicznej

- ponoszą koszty utrzymania, odbudowy, rozbudowy i przebudowy tych sieci, systemów i biur lub koszty wykonania tych badań, pomiarów i ocen, na zasadach uzgodnionych przez strony w umowie.

Art. 110.

1. Właścicielem informacji zbieranych i przetwarzanych w wyniku realizacji standardowych procedur przetwarzania informacji przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną, państwową służbę hydrogeologiczną oraz państwową służbę do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących jest Skarb Państwa.

2. W imieniu Skarbu Państwa informacją, o której mowa w ust. 1, rozporządzają, odpowiednio - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Państwowy Instytut Geologiczny.

3. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej jest obowiązany udostępniać nieodpłatnie informacje o stanie atmosfery i hydrosfery, przetwarzane w wyniku realizacji standardowych procedur, organom władzy publicznej oraz właścicielom wód lub działającym w ich imieniu zarządom, jak również uczelniom, instytutom badawczym oraz jednostkom naukowym Polskiej Akademii Nauk na potrzeby badań naukowych i dydaktycznych.

4. Państwowy Instytut Geologiczny jest obowiązany udostępniać nieodpłatnie zebrane informacje o stanie zasobów wód podziemnych, przetwarzane w wyniku realizacji standardowych procedur, organom władzy publicznej, jak również uczelniom, instytutom badawczym oraz jednostkom naukowym Państwowej Akademii Nauk na potrzeby badań naukowych i dydaktycznych.

5. Informacje, o których mowa w ust. 3 i 4, udostępnia się w zakresie niezbędnym do wykonania zadań ustawowych.

6. Udostępnione informacje, o których mowa w ust. 3 i 4, nie mogą być przekazywane innym podmiotom do wykorzystywania ich w celach komercyjnych.

7. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Państwowy Instytut Geologiczny przekazują odpłatnie w celu ponownego wykorzystywania informacje zbierane i przetwarzane w wyniku realizacji standardowych procedur innym odbiorcom niż określone w ust. 3 i 4, a wpływy z tego tytułu stanowią dochód budżetu państwa.

8. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz Państwowy Instytut Geologiczny przekazują odpłatnie w celu ponownego wykorzystywania informacje pozyskane w wyniku procedur innych niż standardowe, a wpływy z tego tytułu stanowią odpowiednio ich przychód.

8a. Przekazanie informacji do ponownego wykorzystywania, o którym mowa w ust. 7 i 8, następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.).

9. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, standardowe procedury zbierania i przetwarzania informacji przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną oraz państwową służbę hydrogeologiczną, uwzględniając rodzaje i nazwy procedur właściwych dla każdej ze służb.

Art. 111.

1. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna i państwowa służba hydrogeologiczna publikują informacje, zebrane i przetworzone w wyniku realizacji standardowych procedur, w ostrzeżeniach, prognozach, komunikatach, biuletynach lub rocznikach.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, podmioty, którym państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna i państwowa służba hydrogeologiczna są obowiązane przekazywać ostrzeżenia, prognozy, komunikaty i biuletyny, a także sposób i częstotliwość przekazywania tych informacji oraz sposoby uzyskiwania potwierdzenia otrzymania ostrzeżeń, kierując

się względami bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Rozdział 3 **Planowanie w gospodarowaniu wodami**

Art. 112. Planowanie w gospodarowaniu wodami służy programowaniu i koordynowaniu działań mających na celu:

- 1) osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wody zależnych;
- 2) poprawę stanu zasobów wodnych;
- 3) poprawę możliwości korzystania z wód;
- 4) zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji i energii mogących negatywnie oddziaływać na wody;
- 5) poprawę ochrony przeciwpowodziowej.

Art. 113.

1. Planowanie w gospodarowaniu wodami obejmuje następujące dokumenty planistyczne:

- 1) program wodno-środowiskowy kraju, z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy, zwany dalej „*programem wodno-środowiskowym kraju*”;
- 1a) plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- 2) plan zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 2a) plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze dorzecza;
- 2b) plan utrzymania wód;
- 3)
- 4) warunki korzystania z wód regionu wodnego;
- 5) sporządzone w miarę potrzeby warunki korzystania z wód zlewni.

2. Na potrzeby planowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1a, dla każdego obszaru dorzecza sporządza się następujące dokumentacje planistyczne:

- 1) wykazy jednolitych części wód, ze wskazaniem sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód oraz jednolitych części wód zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- 2) charakterystyki jednolitych części wód;
- 3) identyfikację znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocenę ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- 4) identyfikację oddziaływań zmian poziomów wód podziemnych;
- 5) rejestr wykazów obszarów chronionych;
- 6) analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód;
- 7) programy monitoringu wód.

2a. Dokumentacje, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 3 i 6, aktualizuje się co 6 lat.

3. Opracowując dokumentacje planistyczne, o których mowa w ust. 2, uwzględnia się, sporządzone przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej dla poszczególnych regionów wodnych:

- 1) identyfikację znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocenę ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- 1a) wykazy wielkości emisji i stężeń:
  - a) substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38d ust. 4,
  - b) innych substancji, niż wskazane w lit. a, powodujących zanieczyszczenie
    - dla których zostały określone środowiskowe normy jakości;
- 2) identyfikację oddziaływań zmian poziomów wód podziemnych;
- 3) wykazy wód powierzchniowych i podziemnych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia;
- 4) wykazy wód powierzchniowych wykorzystywanych do celów rekreacyjnych;
- 5) wykazy wód powierzchniowych przeznaczonych do bytowania ryb, skorupiaków i mięczaków oraz umożliwiających migrację ryb;
- 6) wykazy wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych;

7) analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód.

3a. Okresem referencyjnym dla określenia wartości substancji zawartych w aktualizowanych wykazach, o których mowa w ust. 3 pkt 1a, jest rok poprzedzający termin zakończenia analizy charakterystyki obszaru dorzecza, analizy ekonomicznej korzystania z wód oraz przeglądu wpływu działalności człowieka na stan wód powierzchniowych i podziemnych, a dla substancji czynnych dopuszczonych do wykorzystania w środkach ochrony roślin wartości tych substancji można przedstawić jako wartości uśrednione z 3 lat poprzedzających termin zakończenia tych analiz oraz przeglądu.

4. Rejestr wykazów obszarów chronionych zawiera wykazy:

- 1) jednolitych części wód, przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, o których mowa w art. 49b ust. 3;
- 2) obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym;
- 3) jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- 4) obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych;
- 5) obszarów narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych;
- 6) obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

5.

6. Na potrzeby dokumentów planistycznych, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje się profile wody w kąpieliskach, o których mowa w art. 38 ust. 4a.

Art. 113a.

Art. 113b.

1. Program wodno-środowiskowy kraju określa podstawowe i uzupełniające działania zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód w poszczególnych obszarach dorzeczy.

2. Działania podstawowe, o których mowa w ust. 1, są ukierunkowane na spełnienie minimalnych wymogów i obejmują:

- 1) działania umożliwiające wdrożenie przepisów dotyczących ochrony wód, w szczególności działania:
  - a) służące zaspokajaniu obecnych i przyszłych potrzeb wodnych w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w rozumieniu ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
  - b) służące ochronie siedlisk lub gatunków zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - c) służące kontroli zagrożeń wypadkami z udziałem substancji niebezpiecznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
  - d) związane z oceną oddziaływania przedsięwzięć na środowisko oraz na obszar Natura 2000,
  - e) służące właściwemu wykorzystaniu osadów ściekowych,
  - f) służące zapobieganiu zanieczyszczeniom ze źródeł rolniczych, o których mowa w art. 47;
- 2) działania służące wdrożeniu zasady zwrotu kosztów usług wodnych, uwzględniającej wkład wniesiony przez użytkowników wód oraz koszty środowiskowe i koszty zasobowe;
- 3) działania służące propagowaniu skutecznego i zrównoważonego korzystania z wody w celu niedopuszczenia do zagrożenia realizacji celów środowiskowych;
- 4) działania prewencyjne, ochronne i kontrolne, związane z ochroną wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł punktowych i obszarowych;
- 5) działania uniemożliwiające znaczny wzrost stężeń substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 38d ust. 4, charakteryzujących się zdolnością do akumulacji, w osadach lub organizmach żywych;
- 6) działania na rzecz optymalizowania zasad kształtowania zasobów wodnych i warunków

korzystania z nich, w tym działania na rzecz kontroli poboru wody;

- 7) ograniczanie poboru słodkich wód powierzchniowych i wód podziemnych, a także ograniczanie piętrenia słodkich wód powierzchniowych, z uwzględnieniem potrzeby rejestrowania takich ograniczeń;
- 8) ograniczanie sztucznego zasilania wód podziemnych, które jest dopuszczalne tylko przy założeniu, że dokonywany w tym celu pobór wody powierzchniowej lub wody podziemnej nie zagrazi osiągnięciu celów środowiskowych, ustalonych dla wód zasilanych lub zasilających;
- 9) działania służące eliminowaniu lub ograniczaniu zanieczyszczeń ze źródeł obszarowych, w tym stanowienie przepisów prawa powszechnie obowiązującego;
- 10) działania służące temu, aby znaczące oddziaływania na stan wód, nieobjęte działaniami wymienionymi w pkt 1-9, zostały poprzedzone przedsięwzięciami zapewniającymi utrzymanie warunków hydromorfologicznych jednolitych części wód na takim poziomie, który umożliwi osiągnięcie wymaganego stanu ekologicznego lub dobrego potencjału ekologicznego, w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód;
- 11) niewprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych, rozumiane jako wprowadzanie w inny sposób niż przez przesiąkanie przez glebę i podglebie, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w odrębnych przepisach, o ile nie zagrażą one osiągnięciu celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych;
- 12) działania służące eliminowaniu substancji priorytetowych z wód powierzchniowych oraz stopniowemu ograniczaniu innych zanieczyszczeń, jeżeli mogłyby one zagrazić osiągnięciu celów środowiskowych ustalonych dla tych wód;
- 13) działania zapobiegające uwalnianiu w znaczących ilościach substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego z instalacji technicznych, a także służące zapobieganiu lub łagodzeniu skutków zanieczyszczeń niedających się przewidzieć, w tym przez stosowanie systemów wczesnego ostrzegania, a w przypadku zaistnienia niedających się przewidzieć okoliczności - niezbędne środki dla zredukowania zagrożeń dla ekosystemów wodnych.

3. Realizacja działań, o których mowa w ust. 2, nie powinna:

- 1) powodować wzrostu zanieczyszczenia wód morskich;
- 2) przyczyniać się bezpośrednio ani pośrednio do wzrostu zanieczyszczenia śródlądowych wód powierzchniowych, chyba że byłoby to z korzyścią dla środowiska jako całości.

4. Działania, o których mowa w ust. 2 pkt 6-10, podlegają bieżącej weryfikacji i, w miarę potrzeby, aktualizacji.

5. Działania uzupełniające, o których mowa w ust. 1, są ukierunkowane w szczególności na osiągnięcie celów środowiskowych i mogą wskazywać:

- 1) środki prawne, administracyjne i ekonomiczne niezbędne do zapewnienia optymalnego wdrożenia przyjętych działań;
- 2) wynegocjowane porozumienia dotyczące korzystania ze środowiska;
- 3) działania na rzecz ograniczenia emisji;
- 4) zasady dobrej praktyki;
- 5) rekonstrukcję terenów podmokłych;
- 6) działania służące efektywnemu korzystaniu z wody i ponownemu jej wykorzystaniu, przede wszystkim promowanie technologii polegających na efektywnym wykorzystaniu wody w przemyśle i wodooszczędnych technik nawodnień;
- 7) przedsięwzięcia techniczne, badawcze, rozwojowe, demonstracyjne i edukacyjne.

6. Dla potrzeb sporządzania programu wodno-środowiskowego kraju przeprowadza się analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód, z uwzględnieniem zasady zwrotu kosztów usług wodnych oraz długoterminowych prognoz dotyczących możliwości zaspokojenia potrzeb w zakresie korzystania z zasobów wodnych na obszarze dorzecza.

6a. Przy sporządzaniu programu wodno-środowiskowego kraju uwzględnia się dokumentację planistyczną, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 2 i 3.

7. Usługi wodne oznaczają działalność umożliwiającą gospodarstwom domowym, instytucjom publicznym i podmiotom gospodarczym zaspokojenie ich potrzeb wodnych, w szczególności przez:

- 1) utrzymywanie i kształtowanie zasobów wodnych, przede wszystkim przez piętrenie, pobór, magazynowanie, uzdatnianie i dystrybucję wody;
- 2) odbieranie, oczyszczanie i odprowadzanie ścieków.

8.

9. Program wodno-środowiskowy kraju podlega przeglądowi co 6 lat i w razie potrzeby aktualizacji.
10. Działania zawarte w aktualizacjach zostaną wprowadzone w ciągu 3 lat od ich ustalenia.

Art. 113c.

1. Jeżeli na podstawie wyników monitoringu wód lub innych danych, w tym danych uzyskanych w toku opracowywania projektu programu wodno-środowiskowego kraju lub jego aktualizacji, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej stwierdził, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych:

- 1) dokonuje się analizy przyczyn tych zagrożeń i uzupełnia program wodno-środowiskowy kraju o dodatkowe działania;
- 2) dokonuje się dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych;
- 3) poddaje się przeglądowi programy monitoringu wód i w razie potrzeby dostosowuje te programy w zakresie koniecznym dla osiągnięcia celów środowiskowych.

2. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej dokonuje analizy przyczyny zagrożeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i uzupełnia program wodno-środowiskowy kraju o dodatkowe działania w ramach jego kolejnej aktualizacji.

3. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej informuje organy właściwe do wydania pozwolenia wodnoprawnego o konieczności dokonania dodatkowego przeglądu udzielonych pozwoleń wodnoprawnych, wskazując przyczyny zagrożeń osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Organy właściwe do udzielenia pozwolenia wodnoprawnego przekazują Prezesowi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wyniki przeglądu pozwoleń wodnoprawnych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w terminie 6 miesięcy od dnia przekazania informacji, o której mowa w ust. 3, wskazując pozwolenia wodnoprawne, które powinny zostać cofnięte lub ograniczone w celu zapobieżenia zagrożeniu osiągnięcia celów środowiskowych.

5. Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska poddają przeglądowi programy monitoringu wód, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 155b ust. 1, i w razie potrzeby dostosują te programy w zakresie koniecznym dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Art. 114.

1. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza zawiera:

- 1) ogólny opis cech charakterystycznych obszaru dorzecza, obejmujący w szczególności:
  - a) wykaz jednolitych części wód powierzchniowych, wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych,
  - b) wykaz jednolitych części wód podziemnych;
- 2) podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- 3) wykazy obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4, wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia;
- 3a) wykazy, o których mowa w art. 113 ust. 3 pkt 1a, wraz z ich graficznym przedstawieniem, o ile jest dostępne;
- 4) mapę sieci monitoringu, wraz z prezentacją programów monitoringowych;
- 5) ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód i obszarów chronionych;
- 6) podsumowanie wyników analizy ekonomicznej związanej z korzystaniem z wód;
- 7) podsumowanie działań zawartych w programie wodno-środowiskowym kraju, z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych;
- 8) wykaz innych szczegółowych programów i planów gospodarowania dla obszaru dorzecza dotyczących zlewni, sektorów gospodarki, problemów lub typów wód, wraz z omówieniem zawartości tych programów i planów;
- 9) podsumowanie działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji publicznych, opis wyników i dokonanych na tej podstawie zmian w planie;
- 10) wykaz organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza;
- 11) informację o sposobach i procedurach pozyskiwania informacji i dokumentacji źródłowej wykorzystanej do sporządzenia planu oraz informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu.

2. W planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza należy zapewnić rozpoczęcie realizacji

działań, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, nie później niż w terminie 3 lat od dnia ogłoszenia planu.

3. Aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza dokonuje się co 6 lat.

4. Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza powinna zawierać, oprócz danych, o których mowa w ust. 1:

- 1)** podsumowanie wszelkich zmian lub uaktualnień dokonanych od dnia ogłoszenia poprzedniego planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- 2)** ocenę postępu w osiąganiu celów środowiskowych, z prezentacją wyników monitoringu w okresie objętym poprzednim planem oraz wyjaśnieniem przyczyn ewentualnego nieosiągnięcia niektórych celów środowiskowych;
- 3)** charakterystykę i wyjaśnienie wszystkich działań przewidzianych we wcześniejszej wersji planu gospodarowania wodami w dorzeczu, które nie zostały zastosowane;
- 4)** charakterystykę koniecznych dodatkowych działań ustalonych w trakcie realizacji planu.

5. Rada Ministrów przyjmuje i aktualizuje plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, w drodze rozporządzenia, kierując się koniecznością zapewnienia osiągnięcia celów środowiskowych oraz powszechnym charakterem tego planu.

Art. 114a.

1. Dopuszcza się ustalenie mniej rygorystycznych celów środowiskowych niż określone w art. 38d i 38e dla wybranych jednolitych części wód, które są w takim stopniu zmienione działalnością człowieka lub których naturalne warunki są takie, że osiągnięcie tych celów byłoby niewykonalne lub rodziłoby nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do spodziewanych korzyści i jednocześnie:

- 1)** potrzeby w zakresie środowiska, społeczne lub gospodarcze, zaspokajane przez taką działalność człowieka, nie mogą być zaspokojone za pomocą innych działań, korzystniejszych z punktu widzenia środowiska i bez ponoszenia nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do spodziewanych korzyści;
- 2)** dla wód powierzchniowych osiąga się najlepszy z możliwych stan ekologiczny i chemiczny przy danych oddziaływaniach, których nie można byłoby w racjonalny sposób uniknąć z powodu charakteru działalności człowieka lub rodzaju zanieczyszczenia;
- 3)** dla wód podziemnych zachodzą możliwie jak najmniejsze zmiany dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego przy danych oddziaływaniach, których nie można byłoby w racjonalny sposób uniknąć z powodu charakteru działalności człowieka lub rodzaju zanieczyszczenia;
- 4)** nie zachodzi dalsze pogorszenie stanu jednolitych części wód.

2. Mniej rygorystyczne cele środowiskowe zawiera się i szczegółowo uzasadnia w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza oraz weryfikuje co 6 lat.

Art. 114b.

1. Plan utrzymania wód zawiera:

- 1)** określenie odcinków śródlądowych wód powierzchniowych, w obrębie których występują zagrożenia dla swobodnego przepływu wód oraz spływu lodów, wraz z identyfikacją tych zagrożeń;
- 2)** wykaz będących własnością Skarbu Państwa budowli regulacyjnych i urządzeń wodnych o istotnym znaczeniu dla zarządzania wodami;
- 3)** wykaz planowanych działań, o których mowa w art. 22 ust. 1b, obejmujący:
  - a)** wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań,
  - b)** uzasadnienie konieczności realizacji działań, z uwzględnieniem spodziewanych efektów ich realizacji,
  - c)** jeżeli to możliwe, szacunkową analizę kosztów i korzyści wynikających z planowanych działań,
  - d)** w przypadku działań, o których mowa w art. 22 ust. 1b pkt 3, 6 i 7 - zakres, rozmiar, przybliżoną lokalizację działań oraz terminy i sposoby ich prowadzenia.

2. Projekt planu utrzymania wód opracowuje się z uwzględnieniem:

- 1)** potrzeb z zakresu ochrony przed powodzią;
- 2)** konieczności osiągnięcia celów środowiskowych i ochrony wód;
- 3)** przesłanek dopuszczalności nieosiągnięcia dobrego stanu ekologicznego oraz niezapobieżenia pogorszeniu stanu ekologicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego, o których mowa w

art. 38j ust. 1.

3. Projekt planu utrzymania wód wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przepisy działu IV rozdziału 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stosuje się odpowiednio.

4. Projekt planu utrzymania wód podlega uzgodnieniu z Prezesem Krajowego Zarządu oraz właściwymi marszałkami województw.

5. Plan utrzymania wód przyjmuje w drodze aktu prawa miejscowego dyrektor regionalnego zarządu.

6. Plan utrzymania wód podlega przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

7. Przepisy ust. 2-6 stosuje się odpowiednio do aktualizacji planu utrzymania wód.

Art. 114c. Właściwi marszałkowie województw przekazują dyrektorowi regionalnego zarządu propozycje działań, o których mowa w art. 22 ust. 1b, wraz z wykazem wód, na których te działania będą prowadzone, na rok przed terminem opracowania planu utrzymania wód.

Art. 115.

1. Warunki korzystania z wód regionu wodnego określają:

- 1) szczegółowe wymagania w zakresie stanu wód wynikające z ustalonych celów środowiskowych;
- 2) priorytety w zaspokajaniu potrzeb wodnych;
- 3) ograniczenia w korzystaniu z wód na obszarze regionu wodnego lub jego części albo dla wskazanych jednolitych części wód niezbędne dla osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych, w szczególności w zakresie:
  - a) poboru wód powierzchniowych lub podziemnych,
  - b) wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
  - c) wprowadzania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych,
  - d) wykonywania nowych urządzeń wodnych.

2. Przy sporządzaniu warunków korzystania z wód regionu wodnego uwzględnia się:

- 1) ustalenia planów zagospodarowania przestrzennego;
- 2) ustalenia zawarte w dokumentacjach hydrogeologicznych dotyczących w szczególności ustalenia zasobów wód podziemnych oraz określenia warunków hydrogeologicznych w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych.

Art. 116.

1. Warunki korzystania z wód zlewni sporządza się dla obszarów, dla których w wyniku ustaleń planu, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1a, jest konieczne określenie szczególnych zasad ochrony zasobów wodnych, a zwłaszcza ich ilości i jakości, w celu osiągnięcia dobrego stanu wód.

2. Warunki korzystania z wód zlewni zawierają odpowiednio dane, o których mowa w art. 115.

Art. 117.

Art. 118. Ustalenia planów, o których mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1a-2a, uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Art. 119.

1. Program wodno-środowiskowy kraju Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej opracowuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej oraz ministrem właściwym do spraw środowiska.

1a. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, opracowując program wodno-środowiskowy kraju, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. W przypadku stwierdzenia, na podstawie wyników monitoringu wód lub innych danych, w toku opracowywania programu wodno-środowiskowego kraju, że realizacja celów środowiskowych jest zagrożona:

- 1) Prezes Krajowego Zarządu podejmuje działania, o których mowa w art. 113c ust. 1-3;
- 2) Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska podejmują działania, o których mowa w art. 113c ust. 5.

3.

3a. Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, sporządzając lub aktualizując plan, o którym mowa w art. 113 ust. 1 pkt 2, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

4. Dokumentacje planistyczne, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1-6, sporządza Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

5. Dokumentacje, o których mowa w art. 113 ust. 3, oraz wykazy, o których mowa w art. 113 ust. 4, sporządza dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

6.

6a.

7. Zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w osiągnięciu celów środowiskowych, w szczególności w opracowywaniu, przeglądzie i uaktualnianiu planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej podaje do publicznej wiadomości, w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w celu zgłaszania uwag:

- 1) harmonogram i program prac związanych ze sporządzaniem planu, w tym zestawienie działań, które należy wprowadzić w drodze konsultacji, co najmniej na 3 lata przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy plan;
- 2) przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej określonych dla danego obszaru dorzecza, co najmniej na 2 lata przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy plan;
- 3) kopię projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, co najmniej na rok przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy plan.

8. Udostępnienie przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej materiałów źródłowych wykorzystanych do opracowania projektu planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza odbywa się na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

9. W terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w ust. 7, zainteresowani mogą składać, do Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach.

Art. 119a.

1. Informacje przedstawione na mapach zagrożenia powodziowego oraz na mapach ryzyka powodziowego powinny być spójne z informacjami zawartymi w dokumentach, o których mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1, 1a, 4 i 5.

2. Opracowanie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego oraz ich przeglądy przeprowadza się w sposób skoordynowany z analizą dokumentacji, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 2, 3 i 6.

3. Opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ich przeglądy przeprowadza się w sposób skoordynowany z przeglądami planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza.

4. Działania zapewniające udział wszystkich zainteresowanych w osiągnięciu celów środowiskowych, o którym mowa w art. 119 ust. 7, przeprowadza się w sposób skoordynowany z działaniami zapewniającymi aktywny udział wszystkich zainteresowanych w osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, o którym mowa w art. 88h ust. 6.

Art. 120.

1. Warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni ustala, w drodze aktu prawa miejscowego, dyrektor regionalnego zarządu, po ich uzgodnieniu z Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, kierując się ustaleniami planu, o którym mowa w art. 113 ust. 1

pkt 1a.

2. Dyrektor regionalnego zarządu, ustalając warunki korzystania z wód regionu wodnego oraz warunki korzystania z wód zlewni, o których mowa w art. 113 ust. 1 pkt 4 i 5, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Art. 121. Rada Ministrów, kierując się zasadami i potrzebami ochrony wód, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, w tym:

- 1) szczegółowy zakres informacji koniecznych do sporządzania planów oraz sposób ich wykorzystania i przetwarzania;
- 2) zakres identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- 3) wymagania, jakie należy spełnić przy ustalaniu celów środowiskowych;
- 4) zakres analiz ekonomicznych związanych z korzystaniem z wód;
- 5) częstotliwość weryfikacji pozyskiwanych informacji i sporządzanych dokumentów.

Rozdział 4 Pozwolenia wodnoprawne

Art. 122.

1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na:

- 1) szczególne korzystanie z wód;
- 2) regulację wód oraz zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wody;
- 3) wykonanie urządzeń wodnych;
- 4) rolnicze wykorzystanie ścieków, w zakresie nieobjętym zwykłym korzystaniem z wód;
- 5) długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej;
- 6) piętrenie wody podziemnej;
- 7) gromadzenie ścieków oraz odpadów w obrębie obszarów górniczych utworzonych dla wód leczniczych;
- 8) odwodnienie obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych;
- 9) wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów;
- 10) wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45a ust. 1.

2. Pozwolenie wodnoprawne jest wymagane również na:

- 1) gromadzenie ścieków, a także innych materiałów, prowadzenie odzysku lub unieszkodliwianie odpadów,
- 2) wznoszenie obiektów budowlanych oraz wykonywanie innych robót,
- 3) wydobywanie kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów oraz ich składowanie

- na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, jeżeli wydano decyzję, o których mowa w art. 40 ust. 3 i art. 88l ust. 2.

2a. Pozwolenie wodnoprawne, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, nie jest wymagane na obszarze pasa technicznego utworzonego dla morza terytorialnego lub morskich wód wewnętrznych, z wyłączeniem ujściowych odcinków rzek.

3. Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do ziemi ścieków innych niż wymienione w art. 39 ust. 2 pkt 1 może być udzielone, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 39 ust. 3.

3a. Obowiązek posiadania pozwolenia wodnoprawnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 10, dotyczy także wytwórcy ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45a ust. 1.

4. Pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi albo do urządzeń kanalizacyjnych są wydawane z uwzględnieniem postanowień rozdziałów 1-4 w dziale IV tytułu III ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Art. 123.

1. Jeżeli o wydanie pozwolenia wodnoprawnego ubiega się kilka zakładów, których działalność wzajemnie się wyklucza z powodu stanu zasobów wodnych, pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia wodnoprawnego mają zakłady, które będą pobierać wodę w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, następnie - zakłady, których korzystanie z wód przyczyni się do zwiększenia naturalnej lub sztucznej retencji wód lub poprawy stosunków biologicznych w środowisku wodnym, a w dalszej kolejności właściciele oraz posiadacze samoistni i zależni innych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej.

1a. Jeżeli jednym z zakładów ubiegających się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest właściciel urządzenia wodnego koniecznego do realizacji tego pozwolenia, pierwszeństwo w uzyskaniu pozwolenia przysługuje temu zakładowi.

2. Pozwolenie wodnoprawne nie rodzi praw do nieruchomości i urządzeń wodnych koniecznych do jego realizacji oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich przysługujących wobec tych nieruchomości i urządzeń. Informację tej treści zamieszcza się w pozwoleniu wodnoprawnym.

3. Wnioskodawcy, który nie uzyskał praw do nieruchomości lub urządzeń koniecznych do realizacji pozwolenia wodnoprawnego, nie przysługuje roszczenie o zwrot nakładów poniesionych w związku z otrzymaniem pozwolenia.

Art. 124. Pozwolenie wodnoprawne nie jest wymagane na:

- 1) uprawianie żeglugi na śródlądowych drogach wodnych;
- 2) holowanie oraz spław drewna;
- 3) wydobywanie kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów oraz wycinanie roślin w związku z utrzymywaniem wód, szlaków żeglownych oraz remontem urządzeń wodnych;
- 4) wykonanie pilnych prac zabezpieczających w okresie powodzi;
- 5) wykonywanie urządzeń wodnych do poboru wód podziemnych na potrzeby zwykłego korzystania z wód z ujęć o głębokości do 30 m;
- 6) odwadnianie obiektów lub wykopów budowlanych, jeżeli zasięg leja depresji nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem;
- 7) rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;
- 8) pobór wód powierzchniowych lub podziemnych w ilości nieprzekraczającej 5 m³ na dobę;
- 9) odprowadzanie wód z wykopów budowlanych lub z próbnych pompowań otworów hydrogeologicznych;
- 10) pobór i odprowadzanie wód w związku z wykonywaniem odwiertów lub otworów strzałowych przy użyciu płuczki wodnej na cele badań sejsmicznych;
- 11) odbudowę, rozbudowę, przebudowę lub rozbiorę urządzeń pomiarowych służb państwowych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 88l ust. 2;
- 12) wyznaczanie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego oraz budowę, przebudowę lub remont drogi rowerowej.

Art. 125. Pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać:

- 1) ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z wyjątkiem okoliczności, o których mowa w art. 38j, lub ustaleń warunków korzystania z wód regionu wodnego lub warunków korzystania z wód zlewni;
- 1a) ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 1b) ustaleń planu przeciwdziałania skutkom suszy;
- 1c) ustaleń krajowego programu ochrony wód morskich;
- 1d) ustaleń krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;
- 2) ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy;
- 3) wymagań ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków oraz wynikających z odrębnych przepisów.

Art. 126. Wydania pozwolenia wodnoprawnego odmawia się, jeżeli:

- 1) projektowany sposób korzystania z wody narusza ustalenia dokumentów, o których mowa w art.

125 pkt 1-2, lub nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 125 pkt 3;

- 2) projektowany sposób korzystania z wody dla celów energetyki wodnej nie zapewni wykorzystania potencjału hydroenergetycznego w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony.

Art. 127.

1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się, w drodze decyzji, na czas określony.

2. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód wydaje się na okres nie dłuższy niż 20 lat.

3. Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi wydaje się na okres nie dłuższy niż 10 lat.

3a. Pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie do wód lub do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 albo art. 45a ust. 1 wydaje się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

4. Pozwolenie wodnoprawne na wycinanie roślin z wód lub z brzegu oraz wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów z wód lub z obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wydaje się na okres nie dłuższy niż 5 lat.

5. Obowiązek ustalenia czasu obowiązywania nie dotyczy pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych.

6. Informację o wszczęciu postępowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego właściwy organ podaje do publicznej wiadomości.

7. Stroną postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego jest:

- 1) wnioskodawca ubiegający się o wydanie pozwolenia wodnoprawnego;
- 2) właściciel wody;
- 3) właściciel urządzeń kanalizacyjnych, do których wprowadzane będą ścieki przemysłowe zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego;
- 4) właściciel istniejącego urządzenia wodnego znajdującego się w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych;
- 5) władający powierzchnią ziemi położoną w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych;
- 6) uprawniony do rybactwa w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych.

7a. Jeżeli liczba stron postępowania w sprawie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego przekracza 20, do stron innych niż:

- 1) wnioskodawca,
- 2) właściciel wody,
- 3) właściciel urządzeń wodnych,
- 4) uprawniony do rybactwa

- stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.

7b. Dyrektor regionalnego zarządu, marszałek województwa albo starosta podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy, w której jest wnioskodawcą.

7c. W przypadku, o którym mowa w ust. 7b, sprawę załatwia odpowiednio dyrektor regionalnego zarządu, marszałek województwa wyznaczony przez Prezesa Krajowego Zarządu albo starosta wyznaczony przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu.

8. W postępowaniu o wydanie pozwolenia wodnoprawnego nie stosuje się przepisów art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego.

9.

Art. 128.

1. W pozwoleniu wodnoprawnym ustala się cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnień oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, a w szczególności:

- 1) ilość pobieranej lub odprowadzanej wody, w tym maksymalną ilość m³ na godzinę i średnią ilość m³ na dobę oraz maksymalną ilość m³ na rok;

- 1a)** sposób gospodarowania wodą, w tym charakterystyczne rzędne piętrzenia oraz przepływy;
  - 1b)** tryb pracy elektrowni wodnej;
  - 2)** ograniczenia wynikające z konieczności zachowania przepływu nienaruszalnego;
  - 3)** ilość, stan i skład ścieków wykorzystywanych rolniczo;
  - 4)** ilość, stan i skład ścieków wprowadzanych do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych albo minimalny procent redukcji zanieczyszczeń w procesie oczyszczania ścieków, a w przypadku ścieków przemysłowych, jeżeli jest to uzasadnione, dopuszczalne ilości zanieczyszczeń, zwłaszcza ilości substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, wyrażone w jednostkach masy przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu;
  - 5)** terminy pobierania i odprowadzania wody oraz wprowadzania ścieków dla zakładów, których działalność cechuje się sezonową zmiennością;
  - 6)** opis urządzenia wodnego, w tym położenie za pomocą współrzędnych geograficznych oraz podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie i warunki jego wykonania;
  - 7)** obowiązki wobec innych zakładów posiadających pozwolenie wodnoprawne lub uprawnionych do rybactwa, narażonych na szkody w związku z wykonywaniem tego pozwolenia wodnoprawnego;
  - 7a)** wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom lub zmniejszających negatywne skutki wykonywania tego pozwolenia wodnoprawnego;
  - 8)** niezbędne przedsięwzięcia ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko;
  - 8a)** przedsięwzięcia i działania niezbędne dla spełnienia warunków, o których mowa w art. 38j, jeżeli jest to uzasadnione;
  - 9)** sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód, do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych albo wykorzystywanych rolniczo, o ile wykraczają one poza wymagania wynikające z przepisów, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, albo z przepisów odrębnych;
  - 9a)** sposób i zakres prowadzenia pomiarów ilości i jakości pobieranej wody w stanie pierwotnym;
  - 9b)** sposób postępowania w przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych;
  - 10)** prowadzenie okresowych pomiarów wydajności i poziomu zwierciadła wody w studni;
  - 11)** sposób postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności bądź awarii urządzeń istotnych dla realizacji pozwolenia, a także rozmiar i warunki korzystania z wód oraz urządzeń wodnych w tych sytuacjach wraz z maksymalnym, dopuszczalnym czasem trwania tych warunków;
  - 12)** wskazanie zakazów, o których mowa w art. 65 ust. 1 pkt 3, i obszaru, na którym one obowiązują.
- 2.** W razie potrzeby w pozwoleniu wodnoprawnym dodatkowo ustala się obowiązek:
- 1)** prowadzenia pomiarów jakości wód podziemnych oraz wód płynących poniżej i powyżej miejsca zrzutu ścieków, z określeniem częstotliwości i metod tych pomiarów;
  - 2)**
  - 3)** wykonania robót lub uczestniczenia w kosztach utrzymania urządzeń wodnych, stosownie do odnoszonych korzyści;
  - 4)** wykonania robót lub uczestniczenia w kosztach utrzymania wód, stosownie do wzrostu tych kosztów w wyniku realizacji tego pozwolenia;
  - 5)** odtworzenia retencji przez budowę służących do tego celu urządzeń wodnych lub realizację innych przedsięwzięć, jeżeli w wyniku realizacji pozwolenia wodnoprawnego nastąpi zmniejszenie naturalnej lub sztucznej retencji wód śródlądowych;
  - 6)** podjęcia działań służących poprawie stanu zasobów ryb lub uczestniczenia w kosztach zarybiania wód powierzchniowych, jeżeli w wyniku realizacji pozwolenia wodnoprawnego nastąpi zmniejszenie populacji ryb lub utrudnienie ich migracji.
- 3.** Instrukcję gospodarowania wodą na korzystanie z wód powierzchniowych za pomocą urządzeń do jej piętrzenia lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów zatwierdza się w pozwoleniu wodnoprawnym i doręcza się właściwemu dyrektorowi regionalnego zarządu, właścicielowi wody oraz zakładom, których dotyczy instrukcja gospodarowania wodą.
- 4.**

5. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego przekazuje do właściwego dyrektora regionalnego zarządu informację o pozwoleniu wodnoprawnym, które wygasło z mocy prawa, zostało zmienione albo cofnięte, albo którego wygaśnięcie zostało stwierdzone w drodze decyzji.

Art. 129.

Art. 130.

1. Na wspólne korzystanie z wód przez kilka zakładów może być wydane jedno pozwolenie wodnoprawne.

2. Zakłady, o których mowa w ust. 1, występują z wnioskiem o pozwolenie wodnoprawne, wskazując jeden z tych zakładów jako zakład główny.

3. Urządzenia wodne służące do wspólnego korzystania z wód utrzymuje zakład główny.

4. Rozliczenia finansowe zakładu głównego z pozostałymi zakładami, posiadającymi wspólne pozwolenie wodnoprawne, w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych ponoszonych na podstawie ustawy - Prawo ochrony środowiska następuje na podstawie umowy.

Art. 131.

1. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na wniosek.

2. Do wniosku dołącza się:

1) operat wodnoprawny, zwany dalej „operatem”;

2) decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzję o warunkach zabudowy, jeżeli jest ona wymagana - w przypadku wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzenia wodnego;

3) opis prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym.

2a. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na piętrenie wód powierzchniowych lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów dołącza się projekt instrukcji gospodarowania wodą, zawierający opis sposobu gospodarowania wodą i zaspokojenia potrzeb wszystkich użytkowników odnoszących korzyści z urządzenia wodnego, którego dotyczy instrukcja.

2b. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych oraz na odwodnienie zakładu górniczego lub obiektu budowlanego dołącza się dokumentację hydrogeologiczną, o ile jej sporządzanie wynika z przepisów odrębnych.

3. Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45a ust. 1, oprócz odpowiednich dokumentów, o których mowa w ust. 2, dołącza się zgodę właściciela tych urządzeń.

4. Pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych może być wydane na podstawie projektu tych urządzeń, jeżeli projekt ten odpowiada wymaganiom operatu, o którym mowa w art. 132.

4a. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235 oraz z 2014 r. poz. 183).

5. Koszty opracowania projektu instrukcji gospodarowania wodą ponoszą:

1) podmioty odnoszące korzyści z urządzenia wodnego, którego dotyczy instrukcja, proporcjonalnie do odnoszonych korzyści;

2) podmioty, których korzystanie z wody lub urządzenia wodnego wymaga dokonania zmiany instrukcji.

Art. 132.

1. Operat sporządza się w formie opisowej i graficznej.

1a. Operat sporządza się także na elektronicznych nośnikach danych jako dokument tekstowy, zaś część graficzną operatu w postaci plików typu wektorowego lub rastrowego.

2. Część opisowa operatu zawiera:

1) oznaczenie zakładu ubiegającego się o wydanie pozwolenia, jego siedziby i adresu;

2) wyszczególnienie:

a) celu i zakresu zamierzonego korzystania z wód,

- b) rodzaju urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych,
  - c) stanu prawnego nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli,
  - d) obowiązków ubiegającego się o wydanie pozwolenia w stosunku do osób trzecich;
- 2a)** opis urządzenia wodnego, w tym położenie za pomocą współrzędnych geograficznych oraz podstawowe parametry charakteryzujące to urządzenie i warunki jego wykonania;
- 3)** charakterystykę wód objętych pozwoleniem wodnoprawnym;
- 3a)** charakterystykę odbiornika ścieków objętego pozwoleniem wodnoprawnym;
- 4)** ustalenia wynikające z:
- a) planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
  - b) warunków korzystania z wód regionu wodnego,
  - c) planu zarządzania ryzykiem powodziowym,
  - d) planu przeciwdziałania skutkom suszy,
  - e) krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.
- 5)** określenie wpływu gospodarki wodnej zakładu na wody powierzchniowe oraz podziemne, w szczególności na stan tych wód i realizację celów środowiskowych dla nich określonych;
- 6)** planowany okres rozruchu i sposób postępowania w przypadku rozruchu, zatrzymania działalności bądź wystąpienia awarii lub uszkodzenia urządzeń pomiarowych oraz rozmiar, warunki korzystania z wód i urządzeń wodnych w tych sytuacjach;
- 7)** informację o formach ochrony przyrody utworzonych lub ustanowionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, występujących w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych.
- 3. Część graficzna operatu zawiera:**
- 1)** plan urządzeń wodnych i zasięg oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z oznaczeniem nieruchomości wraz z ich powierzchnią, naniesiony na mapę sytuacyjno-wysokościową terenu;
  - 2)** zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń wodnych oraz koryt wody płynącej w zasięgu oddziaływania tych urządzeń;
  - 3)** schemat rozmieszczenia urządzeń pomiarowych oraz znaków żeglugowych;
  - 4)** schemat funkcjonalny lub technologiczny urządzeń wodnych.
- 4. Operat, na którego podstawie wydaje się pozwolenie wodnoprawne na pobór wód, oprócz odpowiednich danych, o których mowa w ust. 2 i 3, zawiera:**
- 1)** określenie w m³ wielkości maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz maksymalnego rocznego poboru wody;
  - 2)** opis techniczny urządzeń służących do poboru wody;
  - 3)** określenie rodzajów urządzeń służących do rejestracji oraz pomiaru poboru wody;
  - 4)** określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz pobieranej wody.
- 5. Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do wód, ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych, oprócz odpowiednich danych, o których mowa w ust. 2 i 3, zawiera:**
- 1)** schemat technologiczny wraz z bilansem masowym i rodzajami wykorzystywanych materiałów, surowców i paliw istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska;
  - 1a)**
  - 1b)**
  - 1c)** określenie w m³ wielkości zrzutu ścieków maksymalnego godzinowego, średniego dobowego oraz maksymalnego rocznego;
  - 1d)** określenie stanu i składu ścieków lub minimalnego procentu redukcji zanieczyszczeń w ściekach lub - w przypadku ścieków przemysłowych - dopuszczalnych ilości zanieczyszczeń, w szczególności ilości substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, wyrażone w jednostkach masy przypadających na jednostkę wykorzystywanego surowca, materiału, paliwa lub powstającego produktu oraz przewidywany sposób i efekt ich oczyszczania;
  - 1e)** wyniki pomiarów ilości i jakości ścieków, jeżeli ich przeprowadzenie było wymagane;

- 2) opis instalacji i urządzeń służących do gromadzenia, oczyszczania oraz odprowadzania ścieków;
  - 3) określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz odprowadzanych ścieków oraz wód podziemnych lub wód powierzchniowych powyżej i poniżej miejsca zrzutu ścieków;
  - 4) opis urządzeń służących do pomiaru oraz rejestracji ilości, stanu i składu odprowadzanych ścieków;
  - 5) opis jakości wody w miejscu zamierzonego wprowadzania ścieków;
  - 6) informację o sposobie zagospodarowania osadów ściekowych.
6. Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne na rolnicze wykorzystanie ścieków, oprócz odpowiednich danych, o których mowa w ust. 2 i 3, zawiera określenie:
- 1) ilości, składu i rodzaju ścieków;
  - 2) jednostkowych dawek ścieków i okresów ich stosowania;
  - 3) powierzchni i charakterystyki gruntów przeznaczonych do rolniczego wykorzystania ścieków.
- 7.
- 8.
9. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może odstąpić od niektórych wymagań dotyczących operatu, z wyłączeniem wymagania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2a.
10. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia, zakres instrukcji gospodarowania wodą, kierując się funkcją urządzeń wodnych oraz koniecznością zaspokojenia potrzeb wodnych korzystających z wód, stosownie do posiadanych przez nich uprawnień.

Art. 133.

1. W przypadku naruszenia interesów osób trzecich lub zmiany sposobu użytkowania wód w regionie wodnym organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, w drodze decyzji, może nałożyć na zakład posiadający pozwolenie obowiązek:
  - 1) wykonania ekspertyzy;
  - 2) opracowania lub aktualizowania instrukcji gospodarowania wodą.
2. Na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może odpowiednio zmienić pozwolenie wodnoprawne:
  - 1) ograniczając zakres korzystania z wód;
  - 2) w zakresie obowiązków, o których mowa w art. 128 ust. 1 i 3.

Art. 134.

1. Następcą prawnym zakładu, który uzyskał pozwolenie wodnoprawne, przejmuje prawa i obowiązki wynikające z tego pozwolenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli pozwolenie wodnoprawne dotyczy eksploatacji instalacji, przejście praw i obowiązków wynikających z pozwolenia następuje na zasadach określonych w ustawie - Prawo ochrony środowiska.
3. Do przejścia praw i obowiązków, wynikających z pozwolenia na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów, ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 135. Pozwolenie wodnoprawne wygasa, jeżeli:

- 1) upłynął okres, na który było wydane;
- 2) zakład zrzekł się uprawnień ustalonych w tym pozwoleniu;
- 3) zakład nie rozpoczął wykonywania urządzeń wodnych w terminie 3 lat od dnia, w którym pozwolenie wodnoprawne na wykonanie tych urządzeń stało się ostateczne.

Art. 136.

1. Pozwolenie wodnoprawne można cofnąć lub ograniczyć bez odszkodowania, jeżeli:
  - 1) zakład zmienia cel i zakres korzystania z wód lub warunki wykonywania uprawnień ustalonych w pozwoleniu;
  - 2) urządzenia wodne wykonane zostały niezgodnie z warunkami ustalonymi w pozwoleniu wodnoprawnym lub nie są należycie utrzymywane;
  - 3) zakład nie realizuje obowiązków wobec innych zakładów posiadających pozwolenie

wodnoprawne, uprawnionych do rybactwa oraz osób narażonych na szkody, albo nie realizuje przedsięwzięć ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, ustalonych w pozwoleniu;

- 4) zasoby wód podziemnych uległy zmniejszeniu w sposób naturalny;
- 5) zakład nie rozpoczął w terminie korzystania z uprawnień wynikających z pozwolenia wodnoprawnego, z powodów innych niż określone w art. 135 pkt 3, lub nie korzystał z tych uprawnień przez okres co najmniej 2 lat;
- 6) nastąpiła zmiana przepisów, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2;
- 7) jest to konieczne dla osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie wynikającym z planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, warunków korzystania z wód regionu wodnego lub warunków korzystania z wód zlewni i uzasadnione wynikami monitoringu wód;
- 8) nastąpiło zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych i jest to uzasadnione danymi z monitoringu wód oraz wynikami dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych, o którym mowa w art. 113c ust. 1 pkt 2.

2. Przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń, właściwy organ dokonuje co najmniej raz na 4 lata.

3. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego dokonuje dodatkowego przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jeżeli na podstawie wyników monitoringu wód lub innych danych, w tym danych uzyskanych w toku opracowywania projektu programu wodno-środowiskowego kraju lub jego aktualizacji, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej stwierdził, że jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych.

4. Jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 1, organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może z urzędu cofnąć lub ograniczyć pozwolenie wodnoprawne bez odszkodowania.

Art. 137.

1. Pozwolenie wodnoprawne można cofnąć lub ograniczyć za odszkodowaniem, jeżeli jest to uzasadnione interesem społecznym albo ważnymi względami gospodarczymi.

2. O odszkodowaniu orzeka, w drodze decyzji, organ właściwy do cofnięcia lub ograniczenia pozwolenia wodnoprawnego, na warunkach określonych w ustawie.

3. Odszkodowanie przysługuje od:

- 1) starosty, z budżetu powiatu - jeżeli cofnięcie lub ograniczenie pozwolenia jest uzasadnione interesem społecznym;
- 2)
- 3) tego, który odniesie korzyści z cofnięcia lub ograniczenia pozwolenia wodnoprawnego - jeżeli cofnięcie lub ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego jest uzasadnione ważnymi względami gospodarczymi.

Art. 138.

1. Stwierdzenie wygaśnięcia, cofnięcie lub ograniczenie pozwolenia wodnoprawnego następuje z urzędu lub na wniosek strony, w drodze decyzji.

2. Decyzją o wygaśnięciu lub cofnięciu pozwolenia wodnoprawnego można nałożyć obowiązek usunięcia negatywnych skutków w środowisku wynikających z wykonywania pozwolenia wodnoprawnego lub powstałych w wyniku działalności prowadzonej niezgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu wodnoprawnym oraz określić zakres i termin wykonania tego obowiązku.

Art. 139.

1. W decyzji stwierdzającej wygaśnięcie lub cofnięcie pozwolenia wodnoprawnego można określić obowiązki zakładu niezbędne do kształtowania zasobów wodnych, a w szczególności zobowiązać zakład do usunięcia urządzeń wodnych i innych obiektów, które zostały wykonane lub były użytkowane na podstawie tego pozwolenia.

2. W przypadku wygaśnięcia lub cofnięcia pozwolenia wodnoprawnego urządzenia wodne lub ich części, których pozostawienie jest niezbędne do kształtowania zasobów wodnych, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą być przejęte bez odszkodowania na własność właściciela wody, chyba że właściciel urządzenia wodnego, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja o wygaśnięciu lub cofnięciu pozwolenia wodnoprawnego stała się ostateczna, rozporządzi prawem własności tego urządzenia.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy stawów oraz gruntów, na których znajdują się urządzenia wodne, o

których mowa w ust. 2.

4. W decyzji stwierdzającej wygaśnięcie lub cofnięcie pozwolenia wodnoprawnego orzeka się o niezbędności pozostawienia urządzenia wodnego.

5. Przeniesienie prawa własności do urządzenia wodnego, o którym mowa w ust. 2, następuje w drodze decyzji stanowiącej podstawę dokonania wpisu właściciela urządzenia wodnego w księdze wieczystej nieruchomości (zbiorze dokumentów).

Art. 140.

1. Organem właściwym do wydawania pozwoleń wodnoprawnych, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, jest starosta, wykonujący to zadanie jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

2. Marszałek województwa wydaje pozwolenie wodnoprawne:

- 1) jeżeli szczególne korzystanie z wód, wykonywanie urządzeń wodnych lub eksploatacja instalacji bądź urządzeń wodnych są związane z przedsięwzięciami lub instalacjami, o których mowa w art. 378 ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
  - 1a) o których mowa w art. 122 ust. 1, jeżeli dotyczą korzystania z wód i wykonywania urządzeń wodnych w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, będących przedsięwzięciem mogąącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
  - 2) na wykonanie budowli przeciwpowodziowych;
  - 3) na przerzuty wody i wykonanie niezbędnych do tego urządzeń wodnych;
  - 4) na wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów;
  - 5) o których mowa w art. 122 ust. 2;
    - 5a) na wydobywanie z wód powierzchniowych kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów;
    - 5b) na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45a ust. 1 pochodzących z eksploatacji instalacji związanej z przedsięwzięciami, o których mowa w pkt 1;
    - 5c) wszystkie, o których mowa w art. 122, wymagane dla przedsięwzięcia, jeżeli jest organem właściwym do wydania jednego z tych pozwoleń;
    - 5d) na wspólne korzystanie z wód, o którym mowa w art. 130, jeżeli jest organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego dla jednego z zakładów;
  - 6)

2a. Dyrektor regionalnego zarządu wydaje pozwolenia wodnoprawne, w przypadku gdy szczególne korzystanie z wód lub wykonywanie urządzeń wodnych, w całości lub w części, odbywa się na terenach zamkniętych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, a odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

2b.

3. Organ właściwy do wydawania pozwolenia wodnoprawnego jest właściwy w sprawach stwierdzenia wygaśnięcia, cofnięcia lub ograniczenia tego pozwolenia, a także orzeczenia o przeniesieniu prawa własności urządzenia wodnego na własność właściciela wody.

Art. 141. Przepisy art. 122-140 dotyczące wykonywania studni do poboru wód podziemnych nie naruszają przepisów ustawy - Prawo geologiczne i górnicze.

Rozdział 5

Instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami

Art. 142. Instrumenty ekonomiczne służące gospodarowaniu wodami stanowią:

- 1) należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa, usytuowanych na śródlądowych wodach powierzchniowych;
- 2) opłaty, o których mowa w art. 13 ust. 3;
- 3) opłaty, o których mowa w art. 20 ust. 10;
- 4) opłaty, o których mowa w art. 155 ust. 4;
- 5) opłaty z umów, o których mowa w art. 217 ust. 6.

Art. 143. Należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych stanowiących

własność Skarbu Państwa, usytuowanych na śródlądowych wodach powierzchniowych, zwane dalej „należnościami”, uiszcza się za:

- 1) żeglugę oraz przewóz ludzi lub towarów obiektami pływającymi;
- 2) holowanie lub spław drewna;
- 3) korzystanie ze śluz lub pochylni.

Art. 144.

1. Z uiszczenia należności zwolnione są:

- 1) łodziach sportowo-turystycznych i inne małe statki (do 15 ton nośności lub służące do przewozu nie więcej niż 12 pasażerów); zwolnienie nie dotyczy należności za korzystanie ze śluz lub pochylni;
- 2) statki jednostek organizacyjnych właściciela wód lub urządzeń wodnych zlokalizowanych na wodach oraz jednostek państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej;
- 3) statki jednostek sił zbrojnych, jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, Służby Celnej oraz jednostek ratowniczych;
- 4) statki urzędów żeglugi śródlądowej;
- 5) statki Państwowej i Społecznej Straży Rybackiej;
- 6) statki urzędów morskich;
- 7) promy leżące w ciągach dróg publicznych.

2. Od uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych ogólnokształcących i zawodowych oraz od studentów szkół wyższych należności za śluzowanie obniża się o połowę.

Art. 145. Należności za żeglugę statków pasażerskich oraz wycieczkowych ustala się w zależności od ilości miejsc pasażerskich i długości przebytej drogi w jednym rejsie, a za żeglugę pustych statków towarowych oraz barek - za jeden tonokilometr nośności wymierzonej.

Art. 146.

1. Należność za przewóz towarów ustala się dla odcinków dróg wodnych w zależności od masy przewożonych towarów i długości trasy; masę towarów zaokrągla się do pełnych ton, a wysokość należności - do pełnych dziesiątek groszy.

2. Jeżeli należność za przewóz towarów byłaby niższa od należności za żeglugę pustego statku, należność ustala się jak za przejazd pustego statku.

3. W śluzach wielostopniowych każdą komorę uznaje się za osobną śluzę.

Art. 147.

1. Należność za przewóz, holowanie lub spław drewna ustala się za tonokilometry.

2. Masę drewna ustala się na podstawie dokumentu przewozowego wystawionego przez przewoźnika; jeżeli w dokumencie przewozowym nie podano ilości metrów sześciennych drewna albo przewoźnik nie wystawił dokumentu przewozowego, przyjmuje się, że 1 m³ drewna odpowiada 3,5 m² powierzchni tratwy, co równa się masie 0,7 t.

Art. 148. Należność za korzystanie ze śluz lub pochylni ustala się w zależności od rodzaju i wielkości statku oraz od godzin korzystania z tych urządzeń: w godzinach od 7⁰⁰ do 16⁰⁰ albo od 16⁰⁰ do 7⁰⁰.

Art. 149.

1. Wysokość należności ustala jednostka organizacyjna odpowiedzialna za utrzymanie odcinków śródlądowych dróg wodnych lub urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa, zwana dalej „właściwą jednostką organizacyjną”, na podstawie informacji składanej przez zakład obowiązany do uiszczenia należności, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać dane dotyczące przewozów towarowych wyrażonych w tonokilometrach, rejsów statków pasażerskich lub wycieczkowych, rejsów pustych statków towarowych lub barek, liczby śluzowań oraz przejść przez pochylnię, uwzględniając odpowiednio art. 145-147.

3. Zakład, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do składania informacji, o której mowa w ust. 2, właściwej jednostce organizacyjnej w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym żegluga była wykonywana.

4. Jeżeli zakład nie złoży informacji w terminie, o którym mowa w ust. 3, właściwa jednostka organizacyjna ustala wysokość należności na podstawie własnych ustaleń.

5. Należności za korzystanie ze śluz lub pochylni przez statki, o których mowa w art. 144 ust. 1 pkt 1, pobiera się bezpośrednio w miejscu śluzowania lub przejścia przez pochylnię, z uwzględnieniem zasady, o której mowa w art. 144 ust. 2; za pobraną należność wystawia się potwierdzenie uiszczenia należności.

6. Do uiszczania należności za żeglugę, przewóz osób lub towarów statkami, holowanie i spław drewna, korzystanie ze śluz lub pochylni, o której mowa w ust. 1 i 4, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

7. Postępowanie w sprawie należności nieuiszczonej w terminie wszczyną się z urzędu, w stosunku do zakładu, który zalega z jej uiszczeniem, po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin jej płatności.

Art. 150.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) drogi wodne i odcinki dróg wodnych, o których mowa w art. 143, kierując się infrastrukturą oraz kosztami utrzymania tych dróg;
- 2) stawki należności;
- 3) jednostki organizacyjne, uprawnione do pobierania należności oraz sposób ustalania i pobierania należności;
- 4) wzór formularza do składania informacji, o której mowa w art. 149 ust. 2.

2. Realizując upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, minister będzie kierował się rodzajem i wielkością obiektów pływających, masą przewożonych towarów, ilością miejsc pasażerskich oraz nośnością wymierzoną, rodzajem i wielkością obiektów pływających oraz porą korzystania z tych urządzeń, uwzględniając komu zostało powierzone utrzymanie poszczególnych odcinków śródlądowych dróg wodnych oraz urządzeń wodnych, potrzebą jednolitego ujęcia w składanych informacjach danych koniecznych do ustalenia należności, mając na względzie, że maksymalna stawka należności za:

- 1) żeglugę pustych statków towarowych i barek nie może być wyższa niż 0,5 gr za jeden tonokilometr nośności wymierzonej, a statków pasażerskich i wycieczkowych - 2,5 gr za iloczyn jednego miejsca na statku i każdego kilometra przebytej drogi wodnej;
- 2) przewóz towarów oraz holowanie i spław drewna nie może być wyższa niż 2 gr za jeden tonokilometr;
- 3) jedno przejście przez śluzę lub pochylnię w godzinach od 7⁰⁰ do 16⁰⁰ nie może być wyższa niż 2% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego na podstawie odrębnych przepisów dla roku poprzedniego, a w godzinach od 16⁰⁰ do 7⁰⁰ - 4% tego wynagrodzenia.

Art. 151.

1. Stawki należności, o których mowa w art. 150, podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku kalendarzowego podwyższeniu w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych, ogłaszanemu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „*Monitor Polski*”, za rok poprzedni.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, nie później niż do dnia 30 listopada każdego roku, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „*Monitor Polski*”, ogłasza wysokość stawek należności na rok następný.

Art. 152. Należności i opłaty, o których mowa w art. 142, stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Rozdział 6 Kataster wodny

Art. 153.

1. Kataster wodny jest systemem informacyjnym o gospodarowaniu wodami, składającym się z dwóch działów (Dział I i Dział II).

2. W Dziale I katastru wodnego gromadzi się i aktualizuje dane dotyczące:

- 1) sieci hydrograficznej oraz hydrologicznych i meteorologicznych posterunków obserwacyjno-

pomiarowych;

- 1a) przebiegu granic obszarów zlewni, dorzeczy i regionów wodnych;
  - 2) zasobów wód podziemnych, w tym dostępnych zasobów wód podziemnych, lokalizacji głównych zbiorników wód podziemnych oraz sieci stacjonarnych obserwacji wód;
  - 3) ilości i jakości zasobów wód powierzchniowych oraz zasobów wód podziemnych, w tym dostępnych zasobów wód podziemnych;
  - 4) wielkości poboru wody powierzchniowej i podziemnej;
  - 5) źródeł i charakterystyki zanieczyszczeń punktowych oraz obszarowych;
  - 6) stanu biologicznego środowiska wodnego oraz terenów zalewowych;
  - 7) obwodów rybackich oraz rybackiej przydatności wód (bonitacji);
  - 8) użytkowania wód wraz z charakterystyką korzystania z wód;
  - 8a) profili wody w kąpieliskach;
  - 9) pozwoleń wodnoprawnych oraz pozwoleń zintegrowanych wydawanych na podstawie przepisów ustawy - Prawo ochrony środowiska dotyczących korzystania z wody;
  - 9a) ilości i rodzaju substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w pozwoleniach, o których mowa w pkt 9;
  - 10) urządzeń wodnych;
  - 11) stref i obszarów ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy;
  - 11a) obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2;
  - 12) spółek wodnych.
3. Dział II katastru wodnego zawiera:
- 1) program wodno-środowiskowy kraju;
  - 2) dokumenty planistyczne, o których mowa w art. 113 ust. 1 pkt 1a-5;
  - 3) listy, o których mowa w art. 90 ust. 1 pkt 8 i w art. 92 ust. 3 pkt 14.
4. Źródłem danych katastru wodnego w zakresie nieruchomości jest ewidencja gruntów i budynków, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287).

Art. 154.

1. Kataster wodny, o którym mowa w art. 153, prowadzi się dla obszaru państwa z uwzględnieniem podziału państwa na obszary dorzeczy i regiony wodne.
2. Kataster wodny dla obszaru państwa prowadzony jest przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i obejmuje dane określone w art. 153 ust. 2 pkt 1-3, 10, 11a oraz w ust. 3.
3. Kataster wodny dla regionu wodnego prowadzony jest przez dyrektora regionalnego zarządu i obejmuje dane określone w art. 153 ust. 2 i 3.

Art. 155.

1. Organy administracji publicznej, instytuty badawcze, a także zakłady oraz właściciele urządzeń wodnych obowiązani są do nieodpłatnego przekazywania danych niezbędnych do prowadzenia katastru wodnego.
2. Kataster wodny jest udostępniany do wglądu nieodpłatnie.
3. Wyszukiwanie informacji, sporządzanie kopii dokumentów oraz ich przesyłanie odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
4. Za przygotowanie i udostępnienie danych w innej formie niż określona w ust. 2 i 3 organ administracji publicznej lub upoważniona jednostka organizacyjna pobiera opłatę.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) zakres informacji z katastru wodnego podlegających udostępnianiu na warunkach określonych w ust. 4 oraz sposób ich przygotowania;
  - 2) wysokość opłat za przygotowanie i udostępnianie informacji z katastru wodnego podlegających udostępnianiu na warunkach określonych w ust. 4, przy czym maksymalna opłata nie może być wyższa niż 1 000 zł.

6. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, minister uwzględni zasady zawarte w ust. 2-3 oraz kierować się będzie uwarunkowaniami prawnymi, którym podlegają dane gromadzone w katastrze wodnym, zakresem czynności koniecznych do przygotowania danych w żądanej formie, a także możliwościami technicznymi pozwalającymi na przygotowanie i udostępnianie danych.

7. Opłata, o której mowa w ust. 4, stanowi przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Rozdział 6a **Monitoring wód**

Art. 155a.

1. Monitoring wód ma na celu pozyskanie informacji o stanie:

- 1) wód powierzchniowych i stanie wód podziemnych oraz obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4, na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych;
- 2) wód morskich na potrzeby oceny osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich oraz bieżącej oceny stanu środowiska wód morskich.

2. Badania i oceny stanu wód powierzchniowych, stanu wód podziemnych oraz obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4, dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.

3. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska wykonuje badania wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych.

4. Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna wykonuje badania wód powierzchniowych w zakresie elementów hydrologicznych i morfologicznych i przekazuje wyniki tych badań właściwym wojewódzkim inspektorom ochrony środowiska na potrzeby oceny stanu wód powierzchniowych, oceny stanu wód podziemnych oraz oceny obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4.

4a. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzi obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego.

5. Państwowa służba hydrogeologiczna wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych.

6. W uzasadnionych przypadkach wojewódzki inspektor ochrony środowiska wykonuje, w uzgodnieniu z państwową służbą hydrogeologiczną, uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych, a wyniki tych badań przekazuje, za pośrednictwem Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, państwowej służbie hydrogeologicznej.

6a. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje, na podstawie wyników badań i obserwacji, o których mowa w ust. 3 i 4a, oraz z wykorzystaniem wyników badań, o których mowa w ust. 4, oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa, z uwzględnieniem wód przejściowych i przybrzeżnych.

7. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje, na podstawie wyników badań i obserwacji, o których mowa w ust. 3-6, oraz wyników ocen, o których mowa w ust. 6a, kompleksowej oceny stanu wód na obszarach dorzeczy oraz, jeżeli jest to uzasadnione specyfiką badań, wykonuje badania, o których mowa w ust. 2.

8. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej i Główny Inspektor Sanitarny ustalają, w drodze porozumienia, rodzaj, zakres i sposób nieodpłatnego przekazywania informacji niezbędnych do oceny i klasyfikacji wody w kąpielisku.

9. Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi monitoring wód, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, współpracując z organami administracji morskiej oraz organami administracji rybołówstwa morskiego.

Art. 155b.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, formy i sposób prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, w tym:

- 1) dla wód powierzchniowych:
  - a) rodzaje monitoringu i cele ich ustanowienia,
  - b) kryteria wyboru jednolitych części wód do monitorowania,
  - c) rodzaje punktów pomiarowo-kontrolnych i kryteria ich wyznaczania,
  - d) zakres i częstotliwość prowadzonych badań dla poszczególnych elementów

klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego jednolitych części wód w ciekach naturalnych, jeziorach i innych naturalnych zbiornikach wodnych, wodach przejściowych oraz wodach przybrzeżnych, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych typów wód,

- e) zakres prowadzonych badań dla poszczególnych elementów klasyfikacji potencjału ekologicznego i stanu chemicznego sztucznych jednolitych części wód powierzchniowych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych,
- f) metodyki referencyjne oraz warunki zapewnienia jakości pomiarów i badań;

2) dla wód podziemnych:

- a) rodzaje monitoringu i cele ich ustanowienia,
- b) kryteria wyboru jednolitych części wód do monitorowania,
- c) kryteria wyznaczania punktów pomiarowych,
- d) zakres i częstotliwość monitoringu,
- e) metodyki referencyjne oraz warunki zapewnienia jakości monitoringu.

2. Minister, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, będzie się kierował wynikami wyznaczania jednolitych części wód oraz ustaleniami zawartymi w dokumentacji, o której mowa w art. 113 ust. 2 i 3.

Art. 155c.

1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska opracowuje program monitoringu wód morskich zawierający wykaz stanowisk badań monitoringowych z przyporządkowaniem im zakresu i częstotliwości prowadzenia pomiarów i badań oraz metodyk referencyjnych lub warunków zapewnienia jakości pomiarów i badań dla poszczególnych wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1.

2. Przy opracowywaniu programu monitoringu wód morskich bierze się pod uwagę potrzebę:

- 1) dostarczania informacji pozwalających na bieżącą ocenę stanu środowiska wód morskich oraz na określenie działań pozostających do podjęcia i postępów działań już podjętych dla osiągnięcia dobrego stanu środowiska wód morskich, zgodnie ze wstępną oceną stanu środowiska wód morskich oraz z zestawem właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich;
- 2) zapewniania generowania informacji umożliwiających identyfikację odpowiednich wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, dla celów środowiskowych dla wód morskich;
- 3) zapewniania generowania informacji umożliwiających ocenę skuteczności działań określonych w krajowym programie ochrony wód morskich;
- 4) zapewniania identyfikacji przyczyny zmian stanu środowiska wód morskich oraz podjęcia możliwych działań korygujących mających na celu przywrócenie dobrego stanu środowiska wód morskich, w przypadku stwierdzenia odstępstw od dobrego stanu środowiska wód morskich;
- 5) dostarczania informacji o substancjach szczególnie szkodliwych występujących w gatunkach przeznaczonych do spożycia przez ludzi z obszarów połowów komercyjnych;
- 6) uwzględniania badań zapewniających uzyskanie informacji, czy działania korygujące, o których mowa w pkt 4, przyniosą oczekiwane zmiany stanu środowiska wód morskich i nie będą miały niepożądanych skutków ubocznych;
- 7) zapewniania porównywalności i możliwości wykonywania zbiorczych ocen stanu środowiska wód morskich w regionie Morza Bałtyckiego;
- 8) opracowywania specyfikacji technicznych i ujednoliconych metod monitorowania stanu środowiska wód morskich w sposób zapewniający porównywalność informacji o stanie środowiska wód morskich na poziomie Unii Europejskiej;
- 9) zapewniania, w zakresie, w jakim jest to możliwe, zgodności programu monitoringu wód morskich z programami opracowywanymi przez inne państwa członkowskie Unii Europejskiej położone w regionie Morza Bałtyckiego oraz państwa leżące poza granicami Unii Europejskiej, które graniczą z regionem Morza Bałtyckiego, w tym przy wykorzystaniu najbardziej odpowiednich dla regionu Morza Bałtyckiego wytycznych dotyczących monitorowania stanu środowiska wód;
- 10) uwzględniania oceny zmian cech i właściwości wód morskich, o których mowa w art. 61h ust. 1, a także, w razie konieczności, nowych i przyszłych zagrożeń ekosystemów morskich;
- 11) uwzględniania właściwości fizycznych, chemicznych, hydromorfologicznych i biologicznych wód morskich, typów siedlisk oraz presji i oddziaływań na wody morskie zawartych w analizie,

o której mowa w art. 61h ust. 1 pkt 2, w tym ich naturalnej zmienności, jak również potrzebę przeprowadzenia oceny postępów w realizacji celów środowiskowych dla wód morskich z zastosowaniem wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, oraz ich granicznych i docelowych punktów odniesienia - o ile zostały ustalone.

3. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w opracowaniu programu monitoringu wód morskich, zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w celu zgłoszenia uwag, projekt programu monitoringu wód morskich.

4. W terminie 21 dni od dnia zamieszczenia projektu programu monitoringu wód morskich w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska zainteresowani mogą składać, do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, uwagi, w formie pisemnej lub elektronicznej, do ustaleń zawartych w projekcie tego dokumentu.

5. Główny Inspektor Ochrony Środowiska zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska informację o sposobie i zakresie uwzględnienia uwag do projektu programu monitoringu wód morskich.

6. Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z ust. 3-5, Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekazuje program monitoringu wód morskich ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przedkłada Komisji Europejskiej program monitoringu wód morskich po uzyskaniu zgody Rady Ministrów. Program monitoringu wód morskich jest przedkładany w terminie 3 miesięcy od dnia uzyskania zgody Rady Ministrów.

8. Program monitoringu wód morskich jest wdrażany, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia jego przedłożenia Komisja Europejska nie odrzuci programu monitoringu wód morskich w całości albo w części.

9. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci program monitoringu wód morskich w części, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej opracowuje poprawiony program monitoringu wód morskich, kierując się stanowiskiem Komisji Europejskiej. Do poprawionego programu monitoringu wód morskich stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1, 2, 7 i 8.

10. Jeżeli Komisja Europejska odrzuci program monitoringu wód morskich w całości, opracowuje się nowy program monitoringu wód morskich zgodnie z ust. 1-8.

11. Program monitoringu wód morskich podlega przeglądowi co 6 lat i w razie potrzeby aktualizacji.

12. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej informuje Komisję Europejską, Komisję Ochrony Środowiska Morza Bałtyckiego oraz zainteresowane państwa członkowskie Unii Europejskiej o aktualizacjach programu monitoringu wód morskich po uzyskaniu zgody Rady Ministrów. Informacja jest przekazywana w terminie 3 miesięcy od dnia dokonania aktualizacji programu monitoringu wód morskich.

13. Przepisy ust. 1-10 stosuje się odpowiednio do aktualizacji programu monitoringu wód morskich.

Art. 155d.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw środowiska i ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób prowadzenia monitoringu wód, o którym mowa w art. 155a ust. 1 pkt 2, w tym:

- 1)** rodzaje i kryteria wyznaczania stanowisk badań monitoringowych, zapewniając pobór próbek w punktach pomiarowych zlokalizowanych na obszarach morskich w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;
- 2)** zakres i częstotliwość prowadzenia pomiarów i badań poszczególnych wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1;
- 3)** metodyki referencyjne dla poszczególnych wskaźników, o których mowa w art. 61k ust. 1 pkt 1, a dla wskaźników, dla których nie ustalono metodyki referencyjnej - warunki zapewnienia jakości pomiarów.

2. Minister, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, kieruje się:

- 1)** ustaleniami zawartymi we wstępnej ocenie stanu środowiska wód morskich;
- 2)** potrzebą prowadzenia monitoringu wód morskich w sposób skoordynowany i spójny w regionie Morza Bałtyckiego;
- 3)** potrzebą zapewnienia informacji niezbędnych dla opracowania programu monitoringu wód morskich;
- 4)** oddziaływaniami na stan środowiska wód regionu Morza Bałtyckiego o charakterze

transgranicznym;

- 5) potrzebą zapewnienia zgodności metod monitorowania w regionie Morza Bałtyckiego w celu ułatwienia porównania wyników monitoringu.

Art. 155e.

1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska udostępnia Komisji Europejskiej dane i informacje wykorzystane do opracowania programu monitoringu wód morskich oraz uzyskane przy jego opracowaniu, zgodnie z ustawą z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej.

2. Nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia udostępnienia Komisji Europejskiej danych i informacji, o którym mowa w ust. 1, Główny Inspektor Ochrony Środowiska udostępnia te dane i informacje również Europejskiej Agencji Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do danych i informacji wykorzystanych do aktualizacji programu monitoringu wód morskich oraz uzyskanych przy jego aktualizacji.

Rozdział 7 Kontrola gospodarowania wodami

Art. 156.

1. Kontrola gospodarowania wodami dotyczy:

- 1) stanu realizacji planów i programów dotyczących gospodarki wodnej, ustalonych na podstawie ustawy;
- 2) korzystania z wód;
- 3) ochrony wód przed zanieczyszczeniem;
- 4) przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy;
- 5) utrzymania wód oraz urządzeń wodnych;
- 6) przestrzegania nałożonych na właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń;
- 7) przestrzegania warunków obowiązujących w strefach i obszarach ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy;
- 8) stanu jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności oraz wody w kąpieliskach;
- 9) jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb, skorupiaków i mięczaków w warunkach naturalnych;
- 10) stężeń azotanów w wodach wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych;
- 11) przestrzegania warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych oraz na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- 12) stanu zabezpieczenia przed powodzią oraz przebiegu usuwania skutków powodzi związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych;
- 13) ustawiania i utrzymywania stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i w wodach;
- 14) wykonywania w pobliżu urządzeń wodnych robót lub czynności, które mogą zagrażać tym urządzeniom lub spowodować ich uszkodzenie;
- 15) usuwania szkód związanych z ruchem zakładu górniczego w zakresie gospodarki wodnej.

2. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, wykonują odpowiednio Prezes Krajowego Zarządu oraz dyrektorzy regionalnych zarządów, z wyjątkiem kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 8, wykonywanej przez *Inspekcję Sanitarną*, oraz kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, 9 i 10, wykonywanej przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

3. Przepis ust. 2 nie narusza przepisów ustawy - Prawo budowlane oraz przepisów ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, z późn. zm.).

Art. 157.

1. Kontrolę wykonują Prezes Krajowego Zarządu, dyrektorzy regionalnych zarządów oraz upoważnieni przez nich pracownicy, odpowiednio Krajowego Zarządu i regionalnych zarządów, zwani dalej „inspektorami”.

2. Przy wykonywaniu kontroli w zakresie gospodarki wodnej inspektor uprawniony jest do:

- 1) wstępu wraz z pracownikami pomocniczymi, rzeczoznawcami i niezbędnym wyposażeniem przez całą dobę na teren nieruchomości, na której znajdują się urządzenia wodne lub prowadzona jest działalność związana z korzystaniem z wód;
- 2) przeprowadzania niezbędnych badań lub wykonywania innych czynności kontrolnych w celu ustalenia, na terenie kontrolowanej nieruchomości, przestrzegania warunków wynikających z ustawy, a także stanu urządzeń wodnych;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazywania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

Art. 158. Kontrolowany, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz o zakwaterowaniu sił zbrojnych, jest obowiązany umożliwić inspektorowi przeprowadzenie kontroli, w szczególności umożliwić dokonanie czynności, o których mowa w art. 157 ust. 2.

Art. 159.

1. Z czynności kontrolnych inspektor sporządza protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kontrolowanemu zakładowi.

2. Protokół podpisują inspektor i upoważniony przedstawiciel kontrolowanego, który może wnieść do protokołu umotywowane zastrzeżenia i uwagi.

3. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez upoważnionego przedstawiciela kontrolowanego, inspektor czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może w terminie 7 dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie odpowiednio Prezesowi Krajowego Zarządu lub dyrektorowi regionalnego zarządu.

Art. 160.

1. Na podstawie ustaleń kontroli Prezes Krajowego Zarządu lub dyrektor regionalnego zarządu może:

- 1) wydać kontrolowanemu zarządzenie pokontrolne;
- 2) wystąpić do właściwego organu o wszczęcie postępowania administracyjnego przewidzianego przepisami ustawy.

2. Prezes Krajowego Zarządu oraz dyrektor regionalnego zarządu może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania służbowego lub innego przewidzianego prawem postępowania przeciwko osobom winnym dopuszczenia do uchybień i powiadomienie, w określonym terminie, o wynikach tego postępowania i podjętych działaniach.

Art. 161.

1. Prezes Krajowego Zarządu oraz dyrektor regionalnego zarządu współdziałają w wykonywaniu czynności kontrolnych z innymi organami kontroli, organami administracji publicznej, organami obrony cywilnej oraz organizacjami społecznymi.

2. Współdziałanie to obejmuje w szczególności:

- 1) rozpatrywanie wniosków o przeprowadzenie kontroli;
- 2) przekazywanie właściwym organom administracji publicznej informacji o wynikach przeprowadzonych kontroli;
- 3) wymianę informacji o wynikach kontroli;
- 4) współpracę ze Strażą Graniczną w wykonywaniu kontroli w strefie nadgranicznej.

Art. 162.

1. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego wzywa zakład do usunięcia, w określonym terminie, zaniedbań w zakresie gospodarki wodnej, w wyniku których może powstać stan zagrożący życiu lub zdrowiu ludzi albo zwierząt bądź środowisku.

2. Jeżeli zaniedbania zakładu nie zostaną usunięte w określonym terminie, organ, o którym mowa w ust. 1, może wydać decyzję o unieruchomieniu zakładu lub jego części, do czasu usunięcia zaniedbań.

3. Podjęcie wstrzymanej działalności może nastąpić za zgodą organu, o którym mowa w ust. 1, działającego w porozumieniu z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu, po stwierdzeniu, że usunięto zaniedbania, o których mowa w ust. 1.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się, jeżeli zaniedbania, o których mowa w ust. 1, dotyczą

wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi.

Art. 163.

1. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w ramach kontroli urzędowej, dokonują:
  - 1) oceny jakości wody w kąpielisku pod względem spełniania wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3:
    - a) bieżącej,
    - b) sezonowej,
    - c) czteroletniej;
  - 2) klasyfikacji jakości wody w kąpielisku pod względem spełniania wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3, określając ją jako:
    - a) niedostateczną,
    - b) dostateczną,
    - c) dobrą,
    - d) doskonałą.
2. Kontrola urzędowa obejmuje:
  - 1) wyznaczenie punktów pobierania próbek wody z kąpieliska do badań;
  - 2) pobieranie, transport i badanie próbek wody z kąpieliska metodami referencyjnymi, określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3, przed sezonem oraz w przypadku zaistnienia sytuacji mogącej powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku;
  - 3) ocenę prowadzonej kontroli wewnętrznej;
  - 4) ocenę i klasyfikację jakości wody w kąpielisku.
3. Kontrolę wewnętrzną oceny jakości wody w kąpielisku pod względem spełniania wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3 prowadzi również organizator kąpieliska.
4. Kontrola wewnętrzna obejmuje:
  - 1) ustalenie do dnia 15 czerwca w porozumieniu z właściwym państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym harmonogramu pobrania próbek wody z kąpieliska w sezonie kąpielowym, zwanego dalej „*harmonogramem pobrania próbek*”;
  - 2) systematyczne wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku i wody zasilającej kąpielisko pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody i stanowiących zagrożenie zdrowia kąpiących się osób;
  - 3) pobieranie próbek wody w kąpielisku w punktach ustalonych z właściwym państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym;
  - 4) pobieranie dodatkowych próbek wody w kąpielisku w terminie 7 dni po ustaniu krótkoterminowego zanieczyszczenia;
  - 5) badanie wody z kąpieliska, w zakresie i metodami referencyjnymi zgodnymi z przepisami wydanymi na podstawie art. 50 ust. 3;
  - 6) dokumentowanie i niezwłoczne przekazywanie wyników badań właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu;
  - 7) informowanie właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o wystąpieniu zmian, które mogłyby mieć wpływ na pogorszenie jakości wody w kąpielisku, oraz o każdym zawieszeniu harmonogramu pobrania próbek w ramach kontroli wewnętrznej i jego przyczynach;
  - 8) informowanie kąpiących się osób o jakości wody w kąpielisku i zaleceniach organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Art. 163a.

1. Harmonogram pobrania próbek uwzględnia terminy pobierania i analizy nie mniej niż czterech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpieliska, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca.
2. Stosowanie harmonogramu pobrania próbek może zostać zawieszona w przypadku wystąpienia sytuacji wyjątkowej, będącej zdarzeniem mającym niekorzystny wpływ na jakość wody w kąpielisku, o prawdopodobieństwie występowania mniejszym niż raz na cztery lata. Niezwłocznie po ustaniu sytuacji wyjątkowej należy powrócić do stosowania obowiązującego harmonogramu pobrania próbek i uzupełnić

brakujące próbki nowymi.

3. W przypadku zawieszenia stosowania harmonogramu pobrania próbek właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny sporządza sprawozdanie, przedstawiając przyczyny zawieszenia, i przekazuje je Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, celem przekazania wraz ze sprawozdaniem rocznym Komisji Europejskiej.

Art. 163b.

1. W przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonej kontroli wewnętrznej lub urzędowej, że woda w kąpielisku nie spełnia wymagań, w szczególności wystąpienia krótkotrwałego zanieczyszczenia lub nadmiernego zakwitnięcia sinic, państwowy powiatowy inspektor sanitarny zobowiązuje organizatora do ustalenia przyczyny zanieczyszczenia i podjęcia działań dla ochrony zdrowia ludzkiego i poprawy jakości wody.

2. Państwowy powiatowy inspektor sanitarny podejmuje działania mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego i w razie konieczności wprowadza zakaz kąpieli w danym sezonie kąpielowym albo tymczasowy zakaz kąpieli, zawiadamia organizatora kąpieliska i właściwego miejscowo wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w celu niezwłocznego rozpowszechnienia informacji o wprowadzonym zakazie za pomocą środków masowego przekazu oraz organizatora w celu zamieszczenia takiej informacji w miejscu oznaczenia kąpieliska oraz w jego pobliżu.

3. Państwowy powiatowy inspektor sanitarny wprowadza stały zakaz kąpieli, w przypadku gdy jakość wody w kąpielisku została zaklasyfikowana jako niedostateczna w 5 kolejnych sezonach kąpielowych.

4. W przypadku kąpielisk zlokalizowanych w częściach wód przekraczających granicę państwa bądź zlokalizowanych przy niej właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny informuje o działaniach podjętych zgodnie z ust. 2 również wojewodę, celem zawiadomienia odpowiednich władz państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1-4, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organizator kąpieliska przekazują społeczeństwu informacje dotyczące jakości wody w kąpielisku w sposób niebudzący wątpliwości co do stwierdzonych zagrożeń.

Art. 163c.

1. Państwowa Inspekcja Sanitarna gromadzi, weryfikuje, analizuje i ocenia dane uzyskane w wyniku kontroli jakości wody w kąpielisku.

2. Główny Inspektor Sanitarny sporządza po sezonie kąpielowym sprawozdanie o jakości wody w kąpieliskach i przekazuje je corocznie do dnia 31 grudnia Komisji Europejskiej wraz z informacją o podjętych środkach zarządzania oraz przypadkach i przyczynach zawieszenia stosowania harmonogramu pobrania próbek w ramach kontroli wewnętrznej.

3. Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi i aktualizuje internetowy serwis kąpieliskowy zawierający informacje dotyczące kąpielisk, w szczególności:

- 1)** wykaz kąpielisk;
- 2)** klasyfikację wody w każdym kąpielisku na przestrzeni ostatnich trzech lat oraz profilu wody w kąpielisku, włączając wyniki kontroli przeprowadzone na podstawie art. 163 ust. 1 i 4;
- 3)** bieżącą ocenę jakości wody w kąpielisku;
- 4)** informację o zakazie kąpieli wraz ze wskazaniem przyczyn zakazu oraz informację o innych zaleceniach dotyczących jakości wody;
- 5)** ogólny opis wody w kąpielisku, sporządzony w oparciu o profil wody w kąpielisku, przedstawiony w języku nietechnicznym;
- 6)** informacje o:
  - a)** możliwości występowania krótkotrwałych zanieczyszczeń,
  - b)** liczbie dni, w których kąpiel była zakazana w czasie poprzedniego sezonu kąpielowego, z uwagi na takie zanieczyszczenie,
  - c)** ostrzeżeniu o każdym takim występującym lub przewidywanym zanieczyszczeniu - w przypadku wód w kąpieliskach, w których można spodziewać się wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń;
- 7)** dane o rodzaju oraz spodziewanym czasie trwania sytuacji wyjątkowej, której występowania nie przewiduje się przeciętnie częściej niż raz na cztery lata.

Art. 163d. Badania jakości wody, o których mowa w art. 163 ust. 2 i 4, wykonują laboratoria, o których

mowa w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

DZIAŁ VII **Spółki wodne i związki wałowe**

Rozdział 1 **Tworzenie spółek wodnych i związków wałowych**

Art. 164.

1. Spółki wodne, z zastrzeżeniem ust. 2, oraz związki wałowe są formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne i mają na celu zaspokajanie wskazanych ustawą potrzeb w dziedzinie gospodarowania wodami.

2. Spółki wodne, zapewniając zaspokojenie potrzeb zrzeszonych w nich osób w dziedzinie gospodarowania wodami, mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto. Osiągnięty zysk netto przeznacza się wyłącznie na cele statutowe spółki wodnej.

3. Spółki wodne mogą być tworzone w szczególności do wykonywania, utrzymywania oraz eksploatacji urządzeń służących do:

- 1) zapewnienia wody dla ludności, w tym uzdatniania i dostarczania wody;
- 2) ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w tym odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- 3) ochrony przed powodzią;
- 4) melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych;
- 5) wykorzystywania wody do celów przeciwpożarowych;
- 6) utrzymywania wód.

4. Do prowadzenia działalności, o której mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 8-10 i 12 oraz przepisy wydane na podstawie art. 11 i 13 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

5. Spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej państwa udzielanej w formie dotacji podmiotowej z budżetu państwa przeznaczonej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód i urządzeń wodnych, z wyłączeniem zadań, na realizację których została udzielona inna dotacja.

5a. Spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji.

5b. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 5a, polega na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

5c. Zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 5b, tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały.

5d. Udzielenie dotacji określonej w ust. 5b następuje na podstawie umowy zawartej przez jednostkę samorządu terytorialnego ze spółką wodną. W przypadku gdy dotacja stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

6.

7. Udzielenie spółce wodnej wykonującej urządzenia melioracji wodnych pomocy, o której mowa w ust. 5 i 5a, może nastąpić wówczas, gdy obszar przewidziany do melioracji stanowi zwarty kompleks, zasięg oraz projekt techniczny melioracji zostały uzgodnione z wojewodą, a udział własny członków spółki wodnej odpowiada co najmniej kwocie wyliczonej zgodnie z art. 74 ust. 2 pkt 1 oraz z art. 78 ust. 1.

8. Spółki wodne mogą łączyć się w związki spółek wodnych.

9. Do związków spółek wodnych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółek wodnych, z tym że prawa i obowiązki przysługujące wobec spółek wodnych staroście w stosunku do związków spółek wodnych wykonuje marszałek województwa.

10. Związki wałowe mogą być tworzone do wykonywania i utrzymywania wałów przeciwpowodziowych wraz z urządzeniami wodnymi stanowiącymi ich wyposażenie.

11. Przepisy dotyczące spółek wodnych i ich związków stosuje się odpowiednio do związków wałowych.

Art. 165.

1. Utworzenie spółki wodnej następuje w drodze porozumienia co najmniej 3 osób fizycznych lub prawnych, zawartego w formie pisemnej.
2. Do utworzenia spółki wodnej wymagane jest:
  - 1) uchwalenie statutu spółki przez osoby zainteresowane utworzeniem spółki;
  - 2) dokonanie wyboru organów spółki.
3. Starosta właściwy miejscowo dla siedziby spółki wodnej zatwierdza statut spółki w drodze decyzji; w przypadku niezgodności statutu z prawem starosta wzywa do usunięcia niezgodności statutu z prawem w określonym terminie, a jeżeli niezgodności nie zostaną usunięte - odmawia, w drodze decyzji, jego zatwierdzenia.
4. Spółka wodna nabywa osobowość prawną z chwilą uprawomocnienia się decyzji starosty o zatwierdzeniu statutu.
5. Osoby, które działały w imieniu spółki przed nabyciem przez nią osobowości prawnej, odpowiadają solidarnie za szkody powstałe w wyniku tego działania.
6. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do zmiany statutu.
7. Następcą prawnym członka spółki wodnej wstępuje w jego prawa i obowiązki.

Art. 166.

1. Statut spółki wodnej określa w szczególności:
  - 1) nazwę i siedzibę spółki oraz teren jej działalności;
  - 2) cel spółki oraz sposób i środki służące do osiągnięcia tego celu;
  - 3) zasady ustalania wysokości składek i innych świadczeń na rzecz spółki, adekwatnych do celów spółki;
  - 3a) zasady ustalania należności za dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, w przypadku prowadzenia działalności, o której mowa w art. 164 ust. 2;
  - 4) prawa i obowiązki członków spółki;
  - 5) ograniczenia praw członków dotyczące ich gruntów i obiektów niezbędnych do wykonywania zadań spółki;
  - 6) warunki przyjmowania nowych członków oraz wykluczania członków ze spółki;
  - 7) warunki następstwa prawnego członków spółki;
  - 8) organy spółki, ich skład, zasady powoływania i odwoływania oraz zakres działania;
  - 9) zasady nawiązywania stosunku pracy w ramach spółki;
  - 10) przypadki wymagające zwołania walnego zgromadzenia;
  - 11) czas trwania spółki oraz sposób jej rozwiązania lub likwidacji;
  - 12) warunki zaciągania zobowiązań i udzielania pełnomocnictw do reprezentowania spółki;
  - 13) przeznaczenie mienia pozostałego po rozwiązaniu lub likwidacji spółki.
2. Do statutu dołącza się wykaz członków spółki, zawierający ich oznaczenie, wskazanie ich siedzib i adresów.

Art. 167.

1. Zarząd spółki wodnej zgłasza utworzenie spółki w celu wpisania do katastru wodnego, w terminie 30 dni od dnia nabycia przez spółkę osobowości prawnej.
2. Wpis spółki wodnej do katastru wodnego obejmuje:
  - 1) nazwę, siedzibę, adres i przedmiot działania spółki;
  - 2) imiona i nazwiska członków zarządu oraz sposób reprezentowania spółki;
  - 3) czas trwania spółki;
  - 4) dane dotyczące decyzji starosty o zatwierdzeniu statutu.
3. Wszelkie zmiany danych, o których mowa w ust. 2, zarząd niezwłocznie zgłasza do katastru wodnego.

Art. 168. Na wniosek spółki wodnej lub zainteresowanego zakładu starosta, w drodze decyzji, może włączyć zakład do spółki, jeżeli jest to uzasadnione celami, dla których spółka została utworzona.

Art. 169.

1. Spółka wodna odpowiada za swoje zobowiązania całym majątkiem.
2. Członek spółki wodnej nie odpowiada za zobowiązania spółki.

Art. 170.

1. Członek spółki wodnej jest obowiązany do wnoszenia składek i ponoszenia na jej rzecz innych określonych w statucie świadczeń, niezbędnych do wykonywania statutowych zadań spółki.
2. Wysokość składek i innych świadczeń na rzecz spółki wodnej powinna być proporcjonalna do korzyści odnoszonych przez członków spółki, w związku z działalnością spółki.
3. Jeżeli uchwalone przez spółkę wodną zajmującą się utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych składki i inne świadczenia nie wystarczają na wykonanie przewidzianych na dany rok zadań statutowych, starosta może wystąpić do organów spółki o podwyższenie wysokości tych składek i innych świadczeń; jeżeli spółka wodna zajmująca się utrzymaniem urządzeń wykonanych przy udziale środków publicznych, mimo wystąpienia starosty, nie podjęła odpowiedniej uchwały, starosta może, w drodze decyzji, podwyższyć wysokość tych składek i innych świadczeń.
- 4.
5. Do egzekucji składek i świadczeń, o których mowa w ust. 1, na rzecz spółki wodnej stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji należności podatkowych.

Art. 171.

1. Jeżeli osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące członkami spółki wodnej oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej odnoszą korzyści z urządzeń spółki lub przyczyniają się do zanieczyszczenia wody, dla której ochrony spółka została utworzona, obowiązane są do ponoszenia świadczeń na rzecz spółki.
2. Wysokość i rodzaj świadczeń, o których mowa w ust. 1, ustala, w drodze decyzji, starosta.

Art. 171a. Dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, w przypadku prowadzenia działalności, o której mowa w art. 164 ust. 2, odbywa się na podstawie umowy zawartej między spółką wodną a zainteresowanym podmiotem.

Rozdział 2 Organy spółki

Art. 172.

1. Organami spółki wodnej są:
  - 1) walne zgromadzenie;
  - 2) zarząd;
  - 3) komisja rewizyjna, o ile spółka liczy więcej niż dziesięciu członków.
2. Statut może określać inne organy spółki, niż wymienione w ust. 1, oraz określać warunki, przy których walne zgromadzenie złożone z członków spółki zostaje zastąpione przez walne zgromadzenie delegatów.

Art. 173.

1. Do walnego zgromadzenia należy:
  - 1) uchwalanie planu prac spółki wodnej oraz jej budżetu, w którym można upoważnić zarząd do zaciągania pożyczek lub kredytów, w imieniu spółki, do ustalonej wysokości;
  - 2) uchwalania wysokości składek i innych świadczeń na rzecz spółki;
  - 2a) ustalanie wysokości należności za dostarczanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, w przypadku prowadzenia działalności, o której mowa w art. 164 ust. 2;
  - 3) wybór oraz odwołanie członków zarządu i członków komisji rewizyjnej;
  - 4) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych sprawozdań oraz udzielanie zarządowi absolutorium;
  - 5) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia nieruchomości albo zbycia lub obciążenia nieruchomości spółki wodnej;
  - 6) uchwalanie zmian statutu spółki wodnej;
  - 7) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia spółki wodnej do związku spółek wodnych;
  - 8) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia spółki wodnej z inną spółką wodną albo podziału

spółki wodnej na dwie lub więcej spółek;

9) podjęcie uchwały w sprawie rozwiązania spółki wodnej oraz powołania likwidatorów;

10) zatwierdzanie ostatecznych rachunków i sprawozdań likwidatora spółki wodnej;

11) podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez zarząd lub komisję rewizyjną.

2. Nieudzielenie absolutorium zarządowi spółki wodnej jest równoznaczne z odwołaniem zarządu.

Art. 174. Walne zgromadzenie jest zwoływane przez zarząd co najmniej raz w roku.

Art. 175.

1. Jeżeli statut spółki nie stanowi inaczej, uchwały walnego zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Uchwały walnego zgromadzenia w sprawie zmiany statutu, rozwiązania spółki wodnej, połączenia z inną spółką lub podziału spółki zapadają większością dwóch trzecich głosów przy obecności co najmniej połowy liczby członków spółki wodnej.

3. Członkowi spółki wodnej przysługuje jeden głos, przy czym w sprawach, o których mowa w ust. 1, statut może przyznać członkowi spółki wodnej taką liczbę głosów, ile razy jego świadczenia na rzecz spółki są większe od świadczeń pozostałych członków spółki; w takim przypadku statut określi sposób obliczania podwyższonej liczby głosów.

4. Do walnego zgromadzenia delegatów przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.

Art. 176.

1. Zarząd spółki wodnej wykonuje uchwały walnego zgromadzenia, kieruje działalnością spółki, zarządza jej majątkiem, prowadzi gospodarkę finansową i reprezentuje ją na zewnątrz.

2. Zarząd może być jednoosobowy lub wieloosobowy; liczbę członków zarządu określa statut spółki.

3. Zarząd wybierany jest na 5 lat, jeżeli statut spółki wodnej nie stanowi inaczej.

4. Do właściwości zarządu należą sprawy niezastrzeżone dla innych organów spółki.

5. Do składania oświadczeń w imieniu spółki wodnej, jeżeli statut nie stanowi inaczej, uprawniony jest:

1) 1 członek zarządu - gdy w skład zarządu wchodzi nie więcej niż 2 osoby;

2) 2 członków zarządu - w pozostałych przypadkach.

6. Zarząd spółki wodnej ma prawo obciążania członków spółki kosztami świadczeń lub prac niewykonanych w terminie.

Art. 177.

1. Komisja rewizyjna kontroluje działalność spółki wodnej.

2. Komisja rewizyjna jest obowiązana do przeprowadzenia kontroli gospodarki finansowej spółki wodnej co najmniej raz w roku, przed walnym zgromadzeniem, i przedstawienia wyników tej kontroli walnemu zgromadzeniu w formie sprawozdania.

3. Komisja rewizyjna składa się co najmniej z 3 członków; liczbę członków komisji rewizyjnej określa statut spółki wodnej.

4. Komisja rewizyjna wybierana jest na okres 5 lat, jeżeli statut spółki wodnej nie stanowi inaczej.

5. Członek komisji rewizyjnej nie może wchodzić w skład zarządu.

Rozdział 3

Nadzór i kontrola nad działalnością spółek

Art. 178. Nadzór i kontrolę nad działalnością spółek wodnych sprawuje starosta.

Art. 179.

1. Zarząd spółki wodnej obowiązany jest do przedłożenia staroście uchwał organów spółki w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.

2. Uchwały organów spółki wodnej sprzeczne z prawem lub statutem są nieważne; o nieważności uchwał w całości lub w części orzeka, w drodze decyzji, starosta w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

3. Starosta, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały, może

wstrzymać jej wykonanie.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 2, jest ostateczna; spółka wodna, której uchwała została uchylona, może zwrócić się do starosty z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, a po wyczerpaniu tego trybu spółce wodnej przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 180.

1. W przypadku powtarzającego się naruszenia przez zarząd prawa lub statutu starosta może, w drodze decyzji, rozwiązać zarząd, wyznaczając osobę pełniącą jego obowiązki.

2. W terminie 3 miesięcy od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, osoba wyznaczona do pełnienia obowiązków zarządu jest obowiązana zwołać walne zgromadzenie w celu wybrania nowego zarządu.

3. Jeżeli walne zgromadzenie nie dokona wyboru nowego zarządu, starosta może ustanowić, w drodze decyzji, zarząd komisaryczny spółki wodnej na czas oznaczony, nie dłuższy niż rok.

Rozdział 4 Rozwiązanie spółki wodnej

Art. 181.

1. Spółka wodna może być rozwiązana uchwałą walnego zgromadzenia.

2. Spółka wodna może być rozwiązana przez starostę, w drodze decyzji, jeżeli:

- 1) działalność spółki narusza prawo lub statut albo
- 2) upłynął termin, na jaki został ustanowiony zarząd komisaryczny, o którym mowa w art. 180 ust. 3, a walne zgromadzenie nie dokonało wyboru nowego zarządu;
- 3) liczba członków jest mniejsza niż określona w art. 165 ust. 1.

Art. 182.

1. Rozwiązanie spółki wodnej następuje po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego. W okresie tego postępowania spółka działa pod dotychczasową nazwą z dodaniem wyrazów „w likwidacji” oraz zachowuje osobowość prawną.

2. Likwidatorem spółki może być członek zarządu lub inna osoba powołana uchwałą walnego zgromadzenia.

3. W przypadku rozwiązania spółki na podstawie decyzji, o której mowa w art. 181 ust. 2, likwidatora wyznacza starosta.

4. Likwidator wstępuje w prawa i obowiązki zarządu spółki i podejmuje w imieniu spółki czynności niezbędne do zakończenia jej działalności.

5. Likwidator wynagradzany jest na koszt spółki; wysokość wynagrodzenia ustala starosta.

6. Likwidator odpowiada za szkody powstałe wskutek przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego z naruszeniem zasad określonych w ustawie lub statucie spółki wodnej; w przypadku powołania więcej niż jednego likwidatora - odpowiadają oni solidarnie.

Art. 183. Zobowiązania przypadające od spółki wodnej będącej w likwidacji pokrywane są w następującej kolejności:

- 1) zobowiązania ze stosunku pracy;
- 2) zobowiązania w zakresie danin publicznych;
- 3) koszty prowadzenia likwidacji;
- 4) inne zobowiązania.

Art. 184. Starosta po otrzymaniu uchwały walnego zgromadzenia spółki wodnej w likwidacji o zatwierdzeniu ostatecznych rachunków i sprawozdań likwidatora występuje z wnioskiem o wykreślenie spółki wodnej z katastru wodnego.

DZIAŁ VIII Odpowiedzialność za szkody

Art. 185.

1. Do naprawienia szkód, o których mowa w ustawie, z wyłączeniem przepisów art. 88l-88q oraz

art. 88t, stosuje się przepisy art. 186-188.

2. Do zapobiegania szkodom w wodach i naprawy szkód w wodach w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie stosuje się przepisy tej ustawy.

Art. 186.

1. W sprawie naprawienia szkód innych niż określone w art. 16 ust. 3 i art. 17 ust. 1 droga sądowa przysługuje po wyczerpaniu trybu, o którym mowa w ust. 3.

2. Naprawienie szkody, o której mowa w ust. 1, obejmuje pokrycie strat poniesionych przez poszkodowanego.

3. Na żądanie poszkodowanego organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego, a jeżeli szkoda nie jest następstwem pozwolenia wodnoprawnego - właściwy marszałek województwa, ustala wysokość odszkodowania w drodze decyzji; decyzja jest niezaskarżalna.

4. Stronie niezadowolonej z ustalonego odszkodowania przysługuje droga sądowa; droga sądowa przysługuje również w przypadku niewydania decyzji przez właściwy organ w ciągu trzech miesięcy od zgłoszenia żądania przez poszkodowanego.

5. Wystąpienie na drogę sądową nie wstrzymuje wykonania decyzji, o której mowa w ust. 3.

Art. 187.

1. Jeżeli w związku z wejściem w życie aktu prawa miejscowego, wydanego na podstawie ustawy, korzystanie z nieruchomości lub jej część w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel może żądać:

1) odszkodowania za poniesioną szkodę albo

2) wykupu nieruchomości lub jej części.

2. Do wypłacenia odszkodowania albo wykupu nieruchomości obowiązany jest organ, który wydał akt prawa miejscowego, a w przypadku ustanowienia strefy ochronnej - właściciel ujęcia wody.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do gruntów, na których znajdują się urządzenia wodne, przejęte na podstawie art. 139 ust. 2 na własność właściciela wody.

Art. 188.

1. Do naprawienia szkody, o której mowa w art. 16 ust. 3 i art. 17 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, z tym że odszkodowanie obejmuje koszty sporządzenia projektu, o którym mowa w art. 15 ust. 3.

2. Roszczenie o naprawienie szkody przedawnia się z upływem 2 lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o zalaniu gruntu podczas powodzi albo o trwałym, naturalnym zajęciu gruntu przez wodę.

DZIAŁ IX **Przepisy karne**

Art. 189.

1. Kto wbrew postanowieniu art. 33 uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z wody do zwalczania poważnych awarii, klęsk żywiołowych, pożarów albo innych miejscowych zagrożeń lub do zapobieżenia poważnemu niebezpieczeństwu grożącemu życiu, zdrowiu osób lub mieniu znacznej wartości - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

2. Jeżeli następstwem czynu określonego w ust. 1 jest śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu człowieka lub znaczna szkoda w mieniu - sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5.

Art. 190.

1. Kto wbrew postanowieniom art. 65 ust. 1 pkt 3, art. 88n ust. 1 oraz art. 107 ust. 2 pkt 2 wykonuje w pobliżu urządzeń wodnych lub pomiarowych roboty lub czynności zagrażające tym urządzeniom - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

2. Jeżeli następstwem czynu określonego w ust. 1 jest znaczna szkoda - sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 191. Kto niszczy lub uszkadza brzegi śródlądowych wód powierzchniowych, tworzące brzeg wody budowle lub mury niebędące urządzeniami wodnymi oraz grunty pod śródlądowymi wodami

powierzchniowymi albo utrudnia przepływ wody w związku z wykonywaniem lub utrzymywaniem urządzeń wodnych - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 192.

1. Kto bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego albo z przekroczeniem warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym korzysta z wody lub wykonuje urządzenia wodne albo inne czynności wymagające pozwolenia wodnoprawnego - podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

2. Tej samej karze podlega ten, kto nie wykonuje obowiązków określonych w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie lub cofnięcie pozwolenia wodnoprawnego.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się, jeżeli korzystanie z wód dotyczy wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi albo do urządzeń kanalizacyjnych.

Art. 193. Kto wbrew obowiązkowi:

1) nie utrzymuje w należyтым stanie wód lub urządzeń wodnych,

2) uniemożliwia dostęp do wód, o którym mowa w art. 28 ust. 1 i 2,

3) nie prowadzi pomiarów, o których mowa w art. 46,

4) nie wykonuje lub nie utrzymuje w należyтым stanie urządzeń zapobiegających szkodom, o których mowa w art. 128 ust. 1 pkt 7a,

5) nie prowadzi kontroli wewnętrznej, o której mowa w art. 163 ust. 4,

6) nie wywiązuje się z obowiązków, o których mowa w art. 34c ust. 1 i art. 34d ust. 1-3

- podlega karze grzywny.

Art. 194. Kto:

1) zmienia stan wody na gruncie,

2) grodzi nieruchomości przyległe do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu,

3) nie przekazuje danych niezbędnych do prowadzenia katastru wodnego,

4) nie stosuje się do zakazów, o których mowa w art. 39, art. 40 ust. 1 i art. 88n ust. 3a,

5) rozcieńcza ścieki wodą w celu uzyskania ich stanu i składu zgodnego z przepisami,

6) wykorzystuje ścieki w sposób niezgodny z ustawą,

7) nie zapewnia ochrony wód przed zanieczyszczeniem zgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 42,

8) nie usuwa ścieków ze statku do urządzenia odbiorczego na lądzie,

9) nie stosuje koniecznego sposobu lub rodzaju upraw rolnych oraz leśnych w pasie gruntu przylegającym do linii brzegu,

10) nie oznacza granic terenu ochrony bezpośredniej i ochrony pośredniej ujęcia wody,

11) nie stosuje się do zakazów, nakazów i ograniczeń obowiązujących w strefie ochronnej ujęcia wody albo w strefie ochronnej urządzeń pomiarowych,

12) niszczy, uszkadza, przemieszcza oznakowanie stref ochronnych ujęć wód albo stref ochronnych urządzeń pomiarowych służb państwowych,

13) wykonuje na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią roboty lub czynności utrudniające ochronę przed powodzią, zwiększające zagrożenie powodziowe lub zanieczyszczające wody,

14) przemieszcza bez upoważnienia urządzenia pomiarowe służb państwowych,

15) udostępnia osobom trzecim informacje, o których mowa w art. 110 ust. 3 i 4, w celu wykorzystania ich do celów komercyjnych

- podlega karze grzywny.

Art. 195. Postępowanie w sprawach, o których mowa w art. 192-194, prowadzi się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

DZIAŁ X

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Rozdział 1

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 196. (pominięty).

Art. 197. (pominięty).

Art. 198. (pominięty).

Art. 199. (pominięty).

Art. 200. (pominięty).

Art. 201. (pominięty).

Art. 202. (pominięty).

Art. 203. (pominięty).

Rozdział 2 Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 204.

1. Sprawy wszczęte, a niezakończone wydaniem decyzji ostatecznej przed dniem wejścia w życie ustawy, podlegają rozpoznaniu w trybie określonym w ustawie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W sprawach wszczętych, a niezakończonych wydaniem decyzji ostatecznej przed dniem wejścia w życie ustawy, w zakresie opłat:

1) za szczególne korzystanie z wód, z wyłączeniem opłat za pobór wody i odprowadzanie ścieków,

2) za korzystanie ze stanowiących własność Skarbu Państwa urządzeń wodnych

- stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. W sprawach opłat należnych za okres sprzed wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Jeżeli decyzje ostateczne w sprawach, o których mowa w ust. 2, zostały uchylone, zmienione lub stwierdzono ich nieważność, w trybie przepisów działu II rozdziału 12 i 13 Kodeksu postępowania administracyjnego, do postępowań w tych sprawach stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 205.

1. Pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód do celów rybackich, wydane na podstawie ustawy z dnia 24 października 1974 r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 47, poz. 299, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 89, poz. 991, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 72, poz. 747 i Nr 100, poz. 1085) wygasają w terminie trzech lat od dnia wejścia w życie ustawy; wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego stwierdza, w drodze decyzji, wojewoda.

2.

3.

4. Zakłady wprowadzające do urządzeń kanalizacyjnych ścieki zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 obowiązane są do uzyskania pozwoleń wodnoprawnych, o których mowa w art. 122 ust. 1 pkt 10, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 206.

1. Organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego może, w terminie do 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy, w drodze decyzji, nałożyć na zakład posiadający urządzenia wodne wykonane przed dniem wejścia w życie ustawy, na podstawie decyzji lub dokumentów odpowiednich organów,

innych niż pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzenia wodnego, obowiązek dostosowania tych urządzeń do przepisów ustawy, ustalając rozmiar, sposób i termin wykonania obowiązku.

2. Jeżeli urządzenia wodne nie zostaną dostosowane do przepisów ustawy w ustalonym terminie, o którym mowa w ust. 1, lub w przypadku braku technicznych możliwości takiego dostosowania, zostaną rozebrane na koszt właściciela.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do istniejących w dniu wejścia w życie ustawy obiektów, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 lit. b i c.

4.

5.

Art. 207.

Art. 208.

1. Obowiązek o którym mowa w art. 43 ust. 1 gminy tworzące aglomeracje zrealizują w terminach określonych w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych, o którym mowa w art. 43 ust. 3.

2. Rada Ministrów zatwierdzi krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Pierwsze wyznaczenie aglomeracji, o którym mowa w art. 43 ust. 2a, wojewoda przeprowadzi w terminie do dnia 31 marca 2005 r.

Art. 209. Statki, o których mowa w art. 48, nieposiadające urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem, zostaną dostosowane do wymagań określonych w ustawie w terminie dwóch lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 210. Wymagania dotyczące jakości wody w kąpieliskach określone w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3 muszą być, w odniesieniu do kąpielisk specjalnie wyposażonych w tym celu, spełnione w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 211.

Art. 212.

Art. 213.

1. Z dniem 1 lipca 2006 r. pracownicy zatrudnieni w dotychczasowym Biurze Gospodarki Wodnej stają się pracownikami Krajowego Zarządu.

2. Z dniem 1 lipca 2006 r. stosunek pracy pracowników, o których mowa w ust. 1, zatrudnionych na innej podstawie niż umowa o pracę, przekształca się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

3. Z dniem 1 lipca 2006 r. mienie znajdujące się w użytkowaniu Biura Gospodarki Wodnej staje się mieniem Krajowego Zarządu.

Art. 214.

1. Do dnia wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 3 ust. 3 zadania dyrektorów regionalnych zarządów określone w ustawie wykonują dyrektorzy dotychczasowych regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

2. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, mienie, o którym mowa w ustawie, stanowiące własność Skarbu Państwa, związane z gospodarką wodną, pozostające w trwałym zarządzie istniejących w dniu wejścia w życie ustawy regionalnych zarządów gospodarki wodnej, staje się mieniem będącym w trwałym zarządzie właściwych terytorialnie regionalnych zarządów utworzonych na podstawie tego rozporządzenia.

3. Mienie, wykorzystywane w dniu wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, przez istniejące w dniu wejścia w życie ustawy regionalne zarządy gospodarki wodnej, staje się z tym dniem mieniem wykorzystywanym przez regionalne zarządy utworzone na podstawie tego rozporządzenia.

4. Podziału mienia, o którym mowa w ust. 2 i 3, pomiędzy utworzone regionalne zarządy dokona Prezes Krajowego Zarządu, stosownie do art. 3 ust. 3.

5. Przejęcie mienia, o którym mowa w ust. 2 i 3, następuje na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego.

Art. 215.

1. Zobowiązania i wierzytelności dotychczasowych regionalnych zarządów gospodarki wodnej stają się z dniem wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w art. 3 ust. 3, zobowiązaniami i wierzytelnościami regionalnych zarządów utworzonych na podstawie tego rozporządzenia.

2. W toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, których stroną jest dyrektor istniejącego w dniu wejścia w życie ustawy regionalnego zarządu gospodarki wodnej, stroną staje się dyrektor regionalnego zarządu utworzonego na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 3 ust. 3.

Art. 216. Pracownicy dotychczasowych regionalnych zarządów gospodarki wodnej stają się, z dniem wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w art. 3 ust. 3, pracownikami utworzonych regionalnych zarządów na zasadach określonych w art. 23¹ Kodeksu pracy.

Art. 217.

1. Z dniem wejścia w życie ustawy stanowiące własność Skarbu Państwa wody oraz grunty pokryte tymi wodami przechodzą w trwały zarząd odpowiednio - urzędów morskich, regionalnych zarządów gospodarki wodnej, parków narodowych, stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 1-3.

2. Przejście mienia, o którym mowa w ust. 1, stwierdza, na wniosek zainteresowanego, właściwy starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą mienia, w stosunku do którego zostało ustanowione prawo użytkowania wieczystego.

4. Jeżeli mienie, o którym mowa w ust. 1, zostało przed dniem wejścia w życie ustawy oddane w użytkowanie, wydzierżawione lub wynajęte, z dniem wejścia w życie ustawy w prawa i obowiązki oddającego w użytkowanie, wydzierżawiającego lub wynajmującego, wstępują odpowiednio organy, o których mowa w art. 11 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

5. W terminie 10 lat od dnia wejścia w życie ustawy, w stosunku do jezior zaliczonych do wód, o których mowa w art. 14 ust. 5, uprawnienia Skarbu Państwa wykonuje Agencja Nieruchomości Rolnych, na warunkach określonych przepisami ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1700, z późn. zm.).

5a. Do dnia 31 grudnia 2005 r. w stosunku do jezior zaliczanych do wód, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2 i 4, uprawnienia Skarbu Państwa w zakresie rybactwa śródlądowego wykonuje Agencja Nieruchomości Rolnych, na warunkach określonych przepisami ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

6. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 5a, w miejsce Agencji Nieruchomości Rolnych w umowy dotyczące wykonywania rybactwa śródlądowego wstępuje z mocy prawa dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

7. Posiadacze gruntów służących do przedsięwzięć, o których mowa w art. 20 ust. 1, nieposiadający do dnia wejścia w życie ustawy umów, o których mowa w ust. 4, są obowiązani, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wystąpić do właściwego organu o zawarcie umowy użytkowania.

Art. 218. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy wykonawcze, o ile nie są z nią sprzeczne.

Art. 218a.

1. Do dnia 30 czerwca 2006 r. określone w ustawie zadania i kompetencje Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej wykonuje minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

2.

3. Do dnia 30 czerwca 2006 r. wydatki, o których mowa w art. 99 ust. 1 i art. 109 ust. 2, pokrywane są z części budżetu państwa będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

Art. 218b. Przepis art. 45 ust. 3 pkt 6 stosuje się do dnia 31 grudnia 2007 r.

Art. 219. Traci moc ustawa z dnia 24 października 1974 r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 47, poz. 299, Nr 88, poz. 554 i Nr

133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 89, poz. 991, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 72, poz. 747 i Nr 100, poz. 1085 i Nr 125, poz. 1368), z tym że przepisy art. 65 ust. 2, art. 70 i art. 72-76 stosuje się do dnia wejścia w życie przepisów dotyczących stanu kłęski żywiołowej.

Art. 220. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 2 ust. 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.;
- 2) art. 89 ust. 1, 3 i 4, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2006 r.